

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन आयोजना (EbA II)

(Catalyzing Ecosystem Restoration for Climate Resilient
Natural Capital and Rural Livelihoods in Degraded Forests
& Rangelands of Nepal – EbA II)

कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७
(Working Procedure, 2020)

(माननीय मन्त्री श्री शक्ति बहादुर बस्नेतज्यूबाट
मिति २०७७/०४/२७ मा स्वीकृत)

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन आयोजना (EbA II)

(Catalyzing Ecosystem Restoration for Climate Resilient
Natural Capital and Rural Livelihoods in Degraded Forests
& Rangelands of Nepal – EbA II)

कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७

(Working Procedure, 2020)

प्रकाशक: नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन महाशाखा
सिंहदरवार, काठमाडौं ।

प्रकाशन वर्ष: २०७७

प्रकाशन प्रति: ३०० प्रति

प्रतिलिपि अधिकार: नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन महाशाखा
सिंहदरवार, काठमाडौं ।

पञ्चतन्त्रमा पत्र संख्या मिति उल्लेखित हुन अपेक्षित छ ।

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

EX: पो. व. नं. : ३८८७
सिंहदरवार, काठमाण्डौ

पत्र संख्या :-

प्लानी नं. :-

प्राप्त पत्र संख्या र मिति :-

मिति : २०७७/०५/२३

मन्तव्य

पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन आयोजना - EbA II नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, विश्व वातावरण कोष (Global Environment Facility) तथा सयुक्त राष्ट्र संघीय वातावरण कार्यक्रम (UN Environment Programme) को सयुक्त तत्वावधानमा सञ्चालित आयोजनाका लागि विश्व वातावरण कोष, अति कम विकसित राष्ट्रका लागि व्यवस्था गरिएको कोष (Least Developed Countries Fund) बाट आर्थिक सहायता प्राप्त आयोजना हो ।

नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय अन्तर्गत अछाम, सल्यान र दोलखा जिल्लाका डिभिजन वन कार्यालयहरू र उक्त जिल्ला अन्तर्गतका कार्यक्षेत्र भित्रका १० स्थानीय तह अछाम जिल्लाका सांफेबगर नगरपालिका, रामारोशन तथा मेल्लेख गाउँपालिका, सल्यान जिल्लाका वनगाड-कुपिण्डे नगरपालिका तथा कुमाख गाउँपालिका र दोलखा जिल्लाका जिरी र मिमेश्वर नगरपालिका, गौरीशंकर, शैलुंग र कालिन्चोक गाउँपालिकाहरूमा EbA II आयोजनाको उद्देश्य अनुसारका कृषाकलापहरू जस्तै: जोखिम तथा अनुकूलन, पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, पारिस्थितिकीय प्रणाली पूर्णस्थापना तथा चरनक्षेत्र व्यवस्थापन, जीविकोपार्जन र आयआर्जन सुदृढीकरण कार्य संचालन गर्नको लागि आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा बजेट विनियोजन भई स्वीकृत भएको छ ।

जलवायु परिवर्तनका कारण र प्रभावहरू एक आपसमा अन्तर सम्बन्धित भएका र तीनतहका सरकार तथा सरोकारवालाहरू बीच समन्वय र सहकार्य गर्नुपर्ने भएकोले आयोजना क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने गतिविधिलाई सरलीकरण र सहजीकरण गर्ने उद्देश्यले माननीय मन्त्रीस्तरको मिति २०७७/०४/२७ को निर्णय बमोजिम यो कार्यविधिलाई कार्यान्वयनमा ल्याउन लागिएको हो । आयोजना क्षेत्रमा स्वीकृत सशर्त अनुदान मार्फत संचालन हुने कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन र गुणस्तरीय प्रतिफल प्राप्त गर्नु यस कार्यविधिको मूल मर्म रहेको छ । यो कार्यविधिको कार्यान्वयनले आयोजना संचालन हुने डिभिजन वन कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तहलाई मार्ग निर्देशकको रूपमा कार्य गर्नेछ र कार्यक्रमहरू नियमित, मितव्ययी, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताको आधारमा चल्न र उपलब्ध श्रोत र साधनको उच्चतम उपयोग हुनेमा म पूर्ण आशावादी छु । अनुभव र सिकाईको आधारमा यो कार्यविधिलाई क्रमशः परिमार्जन गर्दै लगिने व्यहोरा समेत म विश्वास दिलाउन चाहन्छु ।

यो कार्यविधिलाई पूर्ण रूपमा तयार पार्न सहयोग गर्ने वन तथा वातावरण मन्त्रालय, जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन शाखा प्रमुख श्री राजु सापकोटा, सबअ श्री यामनाथ पोखरेल, मेटेरोलियोजिष्ट श्री रामप्रसाद अवस्थी तथा आयोजनाका राष्ट्रिय आयोजना प्रबन्धक श्री टोप ब. स्वत्री, प्रशासकिय तथा लेखा अधिकृत श्री श्रीधर प्रसाद अधिकारी तथा आयोजनाका अन्य कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै आयोजनाको सफल कार्यान्वयनको लागि आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग प्रदान गर्ने दातृ निकाय GEF (LDCF) र UNEP लाई पनि आभार व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद ।

डा. महेश्वर ढकाल

प्रमुख, जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन महाशाखा
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
तथा राष्ट्रिय आयोजना निर्देशक, EbA II

फोन नं.:- ८२९९७०३, ८२९९७३७, ८२९९५८८, ८२९९८६८ फ्याक्स नं.:- ८२९९८६८

विषय सूची

विषय	पेज नं.
खण्ड १: आ.व २०७७/२०७८ को कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७	१
१.१ पृष्ठभूमी	१
१.२ आयोजनाको परिचय	२
१.३ आयोजना उद्देश्य	२
१.४ आयोजनाका उपलब्धि र अपेक्षित परिणाम	३
१.५ आयोजना संचालन विधि	४
१.६ आयोजनाको कार्यक्षेत्र	५
१.७ आयोजना व्यवस्थापन	६
खण्ड २: नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय अर्न्तगत आयोजना व्यवस्थापन ईकाइबाट संचालन गरिने कार्यक्रमहरु	८
खण्ड ३: प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालयहरु मार्फत संचालन गरिने कार्यक्रमहरु	३७
खण्ड ४: नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरु मार्फत संचालन हुने कार्यक्रमहरु	५३
खण्ड ५: विविध	७३

अनुसूची:

१ : नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, आयोजना व्यवस्थापन ईकाइ बाट संचालन हुने आ.व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम	७५
१.१ : नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय बाट संचालन हुने आ व २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन	८३
२ : प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालयहरु (दोलखा, सल्यान, अछाम) मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम	८७

२.१ :	प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालय दोलखा मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन	८९
२.२ :	प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालय सल्यान मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन	९१
२.३ :	प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालय अछाम मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन	९३
३ :	नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरु मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम	९५
३.१ :	जिरी नगरपालिका मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन	९८
३.२ :	भिमेश्वर नगरपालिका मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन	१००
३.३ :	कालिन्चोक गाउँपालिका मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन	१०२
३.४ :	गौरीशंकर गाउँपालिका मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन,	१०४
३.५ :	शैलुंग गाउँपालिका मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन	१०६
३.६ :	वनगाड कुपिण्डे नगरपालिका मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन	१०८

३.७ :	कुमाख गाउँपालिका मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन	११०
३.८ :	सांफेबगर नगरपालिका मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन	११२
३.९ :	मेल्लेख गाउँपालिका मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन	११४
३.१०:	रामारोशन गाउँपालिका मार्फत संचालन हुने आ. व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन	११६
४:	EbA II कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि स्वीकृत पत्र	११८

खण्ड १

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा संचालित हुने कार्यक्रमहरूको कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७

१.१ पृष्ठभूमी

नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय अन्तर्गत दोलखा, सल्यान र अछाम, जिल्लाका डिभिजन वन कार्यालयहरू र उक्त जिल्ला अर्न्तगतका कार्यक्षेत्र भित्रका १० स्थानीय तहहरूमा Catalyzing Ecosystem Restoration for Climate Resilient Natural Capital and Rural Livelihoods in degraded Forests & Rangelands of Nepal (EbA II) आयोजनाको उद्देश्य अनुसारका कृयाकलापहरू (जस्तै: जोखिम तथा अनुकूलन, पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, पारिस्थितिकीय प्रणाली पुनर्स्थापना तथा चरनक्षेत्र व्यवस्थापन, जीविकोपार्जन र आयआर्जन सुदृढीकरण) संचालन गर्नको लागि आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा सशर्त अनुदान तर्फ आवश्यक कार्यक्रम तथा बजेट विनियोजन भएकोछ । स्वीकृत कार्यक्रम र विनियोजित बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी गुणस्तरीय प्रतिफल प्राप्त गर्न यो कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७ जारी गरीएको छ । कार्यक्रम कार्यान्वयन संयन्त्रहरू: जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन महाशाखा, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय अन्तर्गतको ३ वटा डिभिजन वन कार्यालयहरू (दोलखा, सल्यान र अछाम) तथा कार्यक्रम क्षेत्र भित्रका (बुँदा १.६ मा उल्लेखित) विभिन्न १० स्थानीय तहका १८ वटा वडाहरू समावेश छन् ।

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को बजेट कार्यान्वयनको सन्दर्भमा विभिन्न तोकिएको निकायहरूका लागि विनियोजित रकमको प्रचलित कानून बमोजिम खर्च गर्ने/गराउने, लेखा राख्ने, प्रतिवेदन गर्ने र लेखा परीक्षण गर्ने/गराउने कार्य समेत सम्बन्धित निकायहरूको दायित्व, जिम्मेवारी र कर्तव्य हुनेछ ।

डिभिजन वन कार्यालय तथा स्थानीय तहद्वारा संचालन गर्ने कार्यक्रमहरू

तथा कृयाकलापहरुको थप स्पष्टता प्रदान गर्नु र कार्यक्रमको उद्देश्य र मर्मलाई सहज तवरबाट बुझि समयमा नै प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्दै गुणस्तरीय सेवा प्रवाहलाई सुनिश्चितता प्रदान गर्नु नै यस कार्यविधिको मुख्य उद्देश्य रहेको छ ।

१.२. आयोजनाको परिचय

नेपाल जलवायु परिवर्तनको हिसाबले उच्च-जोखिममा रहेको राष्ट्रहरुमा पर्दछ भने प्रत्येक वर्ष बाढी, पहिरो, हिमताल विष्फोटन, खडेरी, चट्याङ, हावाहुरी, असिनापानी, लु (तातो हावा चल्ने), शितलहर, खडेरी तथा भूकम्पबाट श्रृंखलाबद्ध रुपमा प्रताडित छ । राष्ट्रिय र स्थानीयस्तरमा सम्भावित घटना र प्राकृतिक स्रोतको निरन्तर विनाशबाट मानव जीवन र समुदायमा पर्ने अप्ठ्यारा तथा चुनौतीहरुले जलवायु परिवर्तनको असर र जोखिमहरुको न्यूनिकरण तथा विकास कार्यका बाधा अड्चनहरु कमगर्दै स्थानीय जनसमुदायहरुको जलवायु परिवर्तनका असरहरुको सामना गर्ने र अनुकूलनका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने लक्ष्य यस आयोजनाले राखेको छ । आयोजनाले विगतका जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धी असल अभ्यास तथा सिकाईलाई आत्मसात् गर्दै अनुकरणीय कार्यहरुको प्रबर्द्धन गर्ने लक्ष्य लिएको छ ।

पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन आयोजना (EbA II) नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, विश्व वातावरण कोष (Global Environment Facility) तथा संयुक्त राष्ट्र संघीय वातावरण कार्यक्रम (UN Environment Programme) को संयुक्त तत्वावधानमा सञ्चालित आयोजना हो । आयोजनाको लागि विश्व वातावरण कोष, अति कम विकसित राष्ट्रका लागि व्यवस्था गरिएको कोष (Least Developed Countries Fund) बाट आर्थिक सहायता उपलब्ध भएको हो ।

१.३. आयोजनाको उद्देश्य

मध्य तथा उच्च-पहाडी क्षेत्रको वन क्षयीकरण र ह्रास भएको चरनभूमीको पुनरुत्थान गर्न पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकार र समुदायको

जलवायु परिवर्तन अनुकूलन क्षमता अभिवृद्धि गर्ने । जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी संस्थागत एवं नीतिगत सुदृढीकरणमा सहयोग पुर्याउने ।

१.४. आयोजनाका उपलब्धि र अपेक्षित परिणाम

यस आयोजनाले विगतमा सञ्चालित जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्यहरुको सफल अभ्यासलाई आत्मसात् गर्दै समुदायमा थप अनुकूलनका कार्यक्रमहरु दिगो रूपमा सञ्चालन गर्न योगदान गर्ने छ । यस आयोजनाबाट निम्न तीन उपलब्धिहरु (Outcomes) हासिल हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

१.४.१ पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित **अनुकूलन सम्बन्धी संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि** गर्ने ।

१.४.२ पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित **अनुकूलन कार्यक्रम प्रबर्द्धन गर्न नीति, रणनीतिहरुको सुदृढीकरण** गर्ने, र

१.४.३ पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन कार्यबाट **वन तथा चरिचरन क्षेत्रको पुनर्स्थापनाका** लागि कार्य गर्ने ।

यस आयोजनाबाट मध्य-पहाडी जिल्ला अछाम र सल्यान तथा उच्च-पहाडी जिल्ला दोलखामा पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन पद्धति (EbA) अवलम्बन गरी करिब ११,४५३ घरधुरीका ५६,१७० जना स्थानीय वासिन्दाहरुको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन मद्दत पुर्याइने तथा १,००० हेक्टर वन क्षयीकरण क्षेत्र र ४५० हेक्टर चरनभूमी पुनरुत्थान गरिने छ ।

आयोजनाको माथी उल्लेखित तीन अपेक्षित उपलब्धि अन्तर्गत निम्न दश परिणाम (Outputs) हासिल हुनेछन् :

१.४.१.१ पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन कार्यको लागि प्राविधिक कार्य समूहको गठन गरी कार्य सञ्चालन गर्ने ।

१.४.१.२ पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन कार्यहरुको पहिचान, प्राथमिकता, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धमा संघ, प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय साभेदारहरुलाई तालिम प्रदान गर्ने ।

१.४.१.३ पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन कार्यहरुको दृष्टिकोण,

लाभ तथा सफल सिकाईहरूको अभियान मार्फत कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने ।

- १.४.१.४ पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन कार्यको सफल अभ्यास समावेश गरी आधारभूत तथा माध्यामिक तहका शैक्षिक पाठ्यक्रमहरू निर्माण गर्ने ।
- १.४.२.१ वन, कृषि र जलस्रोत क्षेत्रको पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन कार्यको प्रबर्द्धन र प्रोत्साहन गर्ने, नीतिगत अवधारणा तयार गर्ने । नीति, निर्देशिका र सम्बन्धित क्षेत्रगत बजेट सम्बन्धमा तालिम प्रदान गर्ने ।
- १.४.२.२ वन तथा चरिचरन विकासका लागि पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन कार्यको स्तरोन्नतिको खाका तयार गर्ने ।
- १.४.३.१ पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलनका लागि वन र चरिचरनको सामाजिक, आर्थिक तथा जैविक विविधताको क्षेत्रगत स्थितिको सूचना सङ्कलन, पहिचान, प्राथमिकीकरण, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने ।
- १.४.३.२ उपभोक्ता समूहहरूको कार्य सञ्चालन तथा व्यवस्थापन योजनामा खडेरी तथा भारी वर्षाको समयमा पानी सङ्कलन तथा घाँस उत्पादन बढाउने पारिस्थितिकीय प्रणालीहरूको नमूना गतिविधिहरू समावेश र कार्यान्वयन गर्ने ।
- १.४.३.३ खडेरी र भारी वर्षाको समयमा माटोको संरक्षण तथा पानीको उपलब्धता बढाउन पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित पुरक अनुकूलन प्रविधिको प्रदर्शन गर्ने ।
- १.४.३.४ स्थानीय समुदायहरूसंगको सहकार्यमा आर्थिक लाभका लागि वन, चरिचरन तथा कृषि प्रणालीमा आधारित समुदायको जीविकोपार्जन सुधारका योजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने ।

१.५. आयोजना सञ्चालन विधि

यो आयोजना वन तथा वातावरण मन्त्रालयको नेतृत्वमा सञ्चालन हुनेछ । कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय, आयोजना कार्य क्षेत्रका प्रदेश

सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालय तथा गाउँ/नगर पालिकाहरूसंग समन्वय र सहकार्यमा कार्यक्रमहरू सञ्चालन हुनेछ। कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि डिभिजन वन कार्यालय तथा गाउँ/नगर पालिकाहरूलाई शसर्त नगद अनुदान उपलब्ध गराइनेछ। कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा यथाशक्य सम्बन्धित कार्यालयको जनशक्ति परिचालन गरी सम्पन्न गर्नुपर्नेछ। आन्तरिक जनशक्तिबाट सम्पन्न हुन नसक्ने कार्यक्रमहरू मात्र सेवा प्रदायक मार्फत गर्न सकिनेछ। कार्यक्रम संचालन गर्दा

सार्वजनिक

खरिद ऐन २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४, कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७७, प्रदेश सरकार, स्थानीय तहको स्वीकृत नर्मस, जिल्ला दररेट तथा प्रचलित कानूनको अधिनमा रही कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ।

आयोजना व्यवस्थापन इकाईबाट संघीय तथा प्रादेशीक मन्त्रालय र जिल्ला तथा स्थानीय तहमा आवश्यक समन्वय गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजता उपलब्ध गराइनेछ। साथै स्वीकृत कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनको सन्दर्भमा बजेट परिचालन गर्न सम्बन्धित मन्त्रालय, कार्यालयबाट आवश्यक अख्तियारीको लागि पनि समन्वय गरिनेछ। विनियोजित बजेटलाई सजिलो सित खर्च हुने र खर्च गरिएको रकमको उपादेयता (Value for Money) देखिने गरी खर्च गर्ने सुनिश्चिता कायम राख्नु पर्नेछ।

आयोजना व्यवस्थापन ईकाई (Project Management Unit) बाट संचालन हुने कार्यक्रमको हकमा सोभै भुक्तानी र प्रदेश तथा स्थानीय तहको कार्यक्रमको हकमा सशर्त नगद अनुदान विधि अवलम्बन गरिनेछ।

१.६. आयोजनाको कार्य क्षेत्र

१.६.१. स्थानीय तह

मध्यपहाडी जिल्लाहरू सल्यान र अछाम तथा उच्चपहाडी जिल्ला दोलखाका तपसिलका स्थानीय तह अर्न्तगत तोकिएका वडाहरू यस आयोजनाको कार्यक्षेत्र तोकिएको छ।

जिल्ला	नगर / गाउँपालिका	स्थान
अछाम (सुदूरपश्चिम प्रदेश)	सांफेबगर नगरपालिका - १३	बाबला
	रामारोशन गाउँपालिका - ५, ६	भाट कटिया
	मेल्लेख गाउँपालिका - १, २, ६	ऋषिदह
		षोडशा
दोलखा (बागमती प्रदेश)	गौरीशंकर गाउँपालिका - ८	खारे
	भिमेश्वर नगरपालिका - ९	लाकुरीडाडा
	कालिन्चोक गाउँपालिका - ५, ६	लापीलांग, गुडुगं
	शैलुंग गाउँपालिका - ४	मागापौवा
	जिरी नगरपालिका - ५	जिरी
सल्यान (कर्णाली प्रदेश)	वनगाड-कुपिण्डे नगरपालिका - १, ४, ५, ६, ७	देवस्थल
		मुलखोला
		चांजीहारी पिपल
	कुमाख गाउँपालिका - २	सुईकोट

१.६.२. प्रदेश सरकार

प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालयहरुबाट संचालन गरीने सामुदायिक वन कार्ययोजना नविकरणको कार्यक्रमको हकमा बागमती प्रदेशको दोलखा, कर्णाली प्रदेशको सल्यान र सुदूरपश्चिम प्रदेशको अछाम जिल्लाभरका सामुदायिक वनका कार्ययोजनाहरुको नविकरण तथा संशोधन गर्न सकिनेछ ।

१.७. आयोजना व्यवस्थापन

आयोजनाको सहज कार्यान्वयनका लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालयको सचिवज्यूको अध्यक्षतामा एक आयोजना निर्देशक समिति (Project Steering Committee) रहेको छ । यस्तै आयोजना कार्यान्वयनका लागि जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन महाशाखाका सहसचिवको नेतृत्वमा जलवायु परिवर्तन

शाखा र आयोजनाका कर्मचारीहरु रहेको आयोजना व्यवस्थापन इकाई (Project Management Unit) रहेको छ । आयोजनाको दैनिक कार्यसञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि राष्ट्रिय आयोजना निर्देशक, राष्ट्रिय आयोजना संयोजक, राष्ट्रिय कार्यक्रम व्यवस्थापक, कार्यक्रम अधिकृत (२), प्रशासकीय तथा लेखा अधिकृत, अनुगमन तथा मूल्यांकन अधिकृत र जिल्ला आयोजना संयोजक र विषयगत परामर्शदाताहरु रहने व्यवस्था छ ।

खण्ड २

नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय अन्तर्गत आयोजना व्यवस्थापन ईकाइबाट संचालन गरिने कार्यक्रमहरू

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को तपसिलका स्वीकृत कार्यक्रमहरू प्रचलित नियम कानून तथा आयोजना निर्देशक समितिको मार्गनिर्देशन बमोजिम कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ । वन तथा वातावरण मन्त्रालय अन्तर्गत आयोजना व्यवस्थापन इकाईबाट आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम **अनुसूची १** मा समावेश गरिएको छ ।

२.१ Long-term Monitoring कार्यक्रमका लागि Weather Station तथा GPS खरिद, जडान र संचालन ।

व.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	३११२२	अछाम, सल्यान र दोलखा जिल्ला	Long-term Monitoring कार्यक्रमका लागि Automatic Weather Station उपकरण तथा GPS खरिद तथा जडान र नियमित संचालन ।	४,१००

माथि उल्लेखित Long-term Monitoring कार्यक्रमका लागि Weather Station तथा GPS खरिद तथा जडान र संचालनको को विस्तृत कार्यक्रम बजेट देहाय अनुसारको हुनेछ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
1.4.6.3	Procure monitoring equipments (Hydro-met 3 weather station) for long term EbA implementation	४०००
3.2.4.3	Procure equipments for implementing forest EbA (GPS and software to DFOs support)	१००

यस कार्यक्रममा एक वर्ष भन्दा बढी आयु भएका Long-term monitoring कार्यक्रमका लागि Automatic Weather Station (AWS) स्थापना र संचालन गर्नका लागि तापक्रम, वर्षा, सापेक्षिक आद्रता मापन सेन्सर लगायतका आवश्यक मेशिन तथा मेशिनरी औजारहरुको खरिद तथा मर्मतका लागि (क) विभिन्न किसिमका भारी मेशीनहरु, मौसम सम्बन्धी मेशीन र औजार हरु (ढुवानीको काममा प्रयोग हुने बाहेक), मौसम मापन सम्बन्धी मेशीन, सञ्चारका सामग्री, वैज्ञानिक यन्त्र र सामग्री, मौसम मापनका सामग्री (ख) GPS लगायतका मेशिनरी औजारहरु खरिद तथा मर्मत (ग) सो सम्बन्धी शुल्क, कर, भंसार, विमा आदी (घ) आवश्यक पर्ने एक वर्ष भन्दा बढी आयु हुन सक्ने प्रति ईकाइ रु. ५,००० भन्दा बढी मूल्य पर्ने खालका मेशिनरी (ङ) मौसम सम्बन्धी सामग्री खरिद र सो को जडान रेखदेख व्यवस्थापन तथा सुरक्षा (तारवार) सम्बन्धी खर्च, र अन्य सानातिना सामग्रीहरु सम्बन्धी खर्चहरु ।

२.१.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

Long-term Monitoring कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि Weather Station स्थापना गर्न क्षेत्र छनौट, लागत अनुमान, गुणस्तर निर्धारण लगायतका कार्यहरु जल तथा मौसम विज्ञान विभागसंगको समन्वय र सहकार्यमा आयोजना र विभाग विच समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर गरी कार्यान्वयन गरीनेछ । यस मन्त्रालय र जल तथा मौसम विज्ञान विभागमा उपलब्ध प्राविधिक जनशक्ति परिचालन गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरीनेछ ।

२.१.२ कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया:

- क्षेत्र छनौट ।
- Specification, Design र Estimate तयारी तथा स्वीकृती ।
- खरिद प्रक्रिया संचालन (प्रस्ताव आव्हान, छनौट र सम्झौता) ।
- जडान तथा संचालन ।
- उपकरणहरु जडान/मर्मतका फोटोहरु, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report) ।
- Weather Station हस्तान्तरण ।

२.१.३ अपेक्षित उपलब्धी

- Weather Station उपकरण जडान तथा संचालन/मर्मत भएको हुने ।
- आवश्यक GPS खरिद भएको हुने ।

२.१.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- Weather Station स्थापना तथा तथ्यांक सम्प्रेषण ।

२.२ EbA II सम्बन्धी कार्यक्रमहरुको पहिचान, प्राथमिकता र संचालन तथा Climate Resilient सम्बन्धी सीप विकास तालिम, प्राविधिक, फिल्ड संयोजक, सामाजिक परिचालक र प्रशिक्षक तालिम तथा सर्वसाधारणका लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम तथा ज्ञान आदान प्रदानका लागि स्थलगत अवलोकन भ्रमण ।

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२५१२	अछाम, सल्यान र दोलखा जिल्ला (संघीयस्तर समेत)	EbA II सम्बन्धी कार्यक्रमहरुको पहिचान, प्राथमिकता र संचालन तथा Climate Resilient सम्बन्धी सीप विकास तालिम, प्राविधिक, फिल्ड संयोजक, सामाजिक परिचालक र प्रशिक्षक तालिम तथा सर्वसाधारणका लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम तथा ज्ञान आदान प्रदानका लागि स्थलगत अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम संचालन ।	६,५७७

माथि उल्लेखित EbA II सम्बन्धी कार्यक्रमहरुको पहिचान, प्राथमिकता र संचालन तथा Climate Resilient सम्बन्धी सीप विकास तालिम, प्राविधिक, फिल्ड संयोजक, सामाजिक परिचालक र प्रशिक्षक तालिम तथा सर्वसाधारणका लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम तथा ज्ञान आदान प्रदानका लागि स्थलगत अवलोकन भ्रमण को विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसारको रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
1.2.2.1	Organize a training for institutional professionals on EbA best practices to UNEP decision support framework	५००
1.2.3.1	Organize exposure visits to EbA intervention sites for national stakeholders	१३५
1.2.3.3	Undertake EbA site visits for institutional professionals	८९
1.2.4.1	Develop training material and technical guidelines for training institutions, and to support training (including reporting)	४६४
1.2.5.1	Organize technical "training for action" for on-the-ground activities (DOs, technicians and FUGs) training on: i) using a GPS; ii) forest EbA; iii) rangeland EbA; and iv) maintaining infrastructure for soil and water conservation. Regular "refresher" courses.	३,६१८
1.3.2.1	Organize awareness campaigns and distributions of awareness materials	३४१
1.3.2.2	Production of radio program for 2 months and 2 weeks airing programme, publish 8000 copies of EbA posters	३४१
1.3.3.1	Organize learning days in project working sites	१,०००
1.4.2.2	Conduct student-supervisor network meetings, and sites visits for toolkits development	८९

यस कार्यक्रममा सार्वजनिक रूपमा दिईने माथी उल्लेखित संस्थागत सीप विकास, सशक्तिकरण, जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका सार्वजनिक चेतना जागरण र कार्यक्रम पहिचान, अवलोकन भ्रमण तथा नीतिगत निर्णयकर्ताहरूलाई समेत क्षमता अभिवृद्धि तालिम, तालिम निर्देशिका तयार, संचार (Radio Programme) कार्यक्रम निर्माण र प्रसारण, परिचय-चित्रहरू तथा पुस्तक प्रकाशन (Brochure, posters etc. publication) संचालनको खर्चहरू जस्तै प्रशिक्षक, श्रोत व्यक्ति भत्ता, सहभागीको भत्ता,

मसलन्द, खाजा खर्च, हल भाडा तथा तालिमका सहभागीहरुको स्वीकृत मापदण्ड अनुसारको दैनिक भत्ता तथा भ्रमण खर्च, प्रसारण र प्रकाशन खर्च लगायतका EbA II सम्बन्धी कार्यक्रमहरुको पहिचान, प्राथमिकता र संचालन तथा Climate Resilient सम्बन्धी सीप विकास तालिम, प्राविधिक, फिल्ड संयोजक, सामाजिक परिचालक र प्रशिक्षक तालिम तथा नितीगत निर्णयकर्ता र सर्वसाधारणका लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम तथा ज्ञान आदान प्रदानका लागि स्थलगत अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम संचालन आदी अन्य खर्चहरु पर्दछन् ।

२.२.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि अध्ययन, अनुसन्धान गरी तयार गरिएको पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन कार्यहरुको असल सिकाई, UNEP को वातावरण संरक्षण सम्बन्धमा लिईएको निर्णयलाई सहयोग पुग्ने मार्गचित्र बमोजिम क्षमता अभिवृद्धि तालिम प्रदान गर्नेछ । नेपालमा संचालन भएका/गरिएका पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन आयोजनाहरु वस्तुगत यथार्थ पहिचान गर्ने कार्यका लागि अवलोकन भ्रमण, अनुगमन तथा तथ्यांक संकलन आन्तरिक जनशक्ति परिचालन गरिनेछ । **“कामका लागि प्राविधिक तालिम”** का आधारमा वन, चरिचरन, कृषि, पशुपालन, जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन, भू-संरक्षण, मुहान संरक्षण आदी तालिमहरु संचालन गर्न सहयोग गर्नेछन् । तालिम र तालिम सामाग्री तयार तथा तालिम निर्देशिका निर्माण (१.२.४.१ र १.२.५.१) का लागि वन अनुसन्धान तथा तालिम केन्द्रसंग समन्वय र सहकार्यमा संचालन गरिनेछ । रेडियो कार्यक्रम निर्माण र प्रचार प्रसार (१.३.२.२) गर्न रेडियो नेपालसंगको सहकार्यमा संचालन गरिनेछ ।

२.२.२ कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया:

- समन्वय, सहकार्य तथा समझदारीको लागि सरोकारवाला बैठक संचालन ।
- Specification, Design र Estimate तयारी तथा स्वीकृती ।
- कार्यक्रम तथा खरिद प्रक्रिया संचालन (समझदारी पत्र/सम्झौता पत्र) ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report): प्रतिवेदनमा कार्यक्रम सम्बन्धी चरणबद्ध तस्वीरहरु अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

२.२.३ अपेक्षित उपलब्धी

- अध्ययन, तालिम तथा भ्रमण सम्बन्धी विवरण तयार भएको हुने ।
- सिप विकास र क्षमता अभिवृद्धि तालिम सम्पन्न भएको हुने ।
- तालिम निर्देशिका र तालिम सामाग्री निर्माण भएको हुने ।
- जनचेतना मूलक सामाग्री (Poster/Phamplate/Broucher) प्रकाशन र वितरण भएको हुने ।

२.२.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- कार्यक्रमको पहिचान र प्राथमिकीकरण ।
- रेडियो कार्यक्रम निर्माण, प्रसार र परिचय-चित्र र पुस्तक (Poster/Phamplate/Brochure) प्रकाशन ।
- तालिम तथा अवलोकन भ्रमण सम्पन्न ।

२.३ EbA सम्बन्धी सरोकारवाला, शैक्षिक सामाग्री (Toolkits) तयार, EbA Protocols design, CF व्यवस्थापन योजना तथा माटो (Top-soil) र पानी संरक्षण सम्बन्धी मान्य (Validate) कार्यशाला र गोष्ठी ।

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२५१२	अछाम, सल्यान र दोलखा जिल्ला (संघीयस्तर समेत)	EbA II सम्बन्धी सरोकारवाला, शैक्षिक सामाग्री (Toolkits) तयार, EbA Protocols design, CF व्यवस्थापन योजना तथा माटो (Top-soil) र पानी संरक्षण सम्बन्धि मान्य (Validate) कार्यशाला र अन्य गोष्ठीका कार्यक्रमहरु संचालन ।	६१८

माथि उल्लेखित EbA सम्बन्धी सरोकारवाला, शैक्षिक सामाग्री (Toolkits) तयार, EbA Protocols design, CF व्यवस्थापन योजना तथा माटो (Topsoil) र पानी संरक्षण सम्बन्धी मान्य (Validate) कार्यशाला र गोष्ठी संचालनको को विस्तृत कार्यक्रम बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
1.2.1.1	Conduct an EbA workshop for all stakeholders	२२४
3.2.2.1	Workshop on EbA to design protocols	३००
3.3.1.1	Workshop to validate topsoil and water conservation infrastructure	९४

यस कार्यक्रममा सार्वजनिक रुपमा दिईने आवश्यकता अनुरूप वन व्यवस्थापन योजना, माटो र पानी संरक्षणका सरोकारवाला कार्यशाला गोष्ठीहरु, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धमा शैक्षिक विवरणहरु र प्रोटोकल्स् तयारको खर्चहरु जस्तै परामर्श सेवा, प्रशिक्षक, श्रोत व्यक्ति, सहभागीको भत्ता, मसलन्द, खाजा खर्च, हल भाडा, प्रिन्टींग तथा गोष्ठीका सहभागीहरुको स्वीकृत मापदण्ड अनुसारको दैनिक भत्ता तथा भ्रमण खर्च लगायतका EbA सम्बन्धी सरोकारवाला, शैक्षिक विवरण तयार, प्रोटोकल्स् निर्माण, वन व्यवस्थापन योजना र माटो तथा पानीको संरक्षण सम्बन्धका गोष्ठी कार्यक्रम संचालन आदी अन्य खर्चहरु पर्दछन् ।

२.३.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलनलाई सहयोग पुग्ने शैक्षिक सामाग्री, प्रोटोकल्स् तयार, सामुदायिक वन व्यवस्थापन योजना, माटो र पानी संरक्षण योजना निर्माणका सरोकारवालाहरुको कार्यशाला गोष्ठी संचालन आयोजना तथा आयोजनाका विज्ञ मार्फत सरोकारवाला निकायसंगको समन्वय र सहकार्यमा गरिनेछ ।

२.३.२ कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया:

- सरोकारवाला बैठक संचालन ।

- Specification, Design / Estimate तयारी तथा स्वीकृती ।
- कार्यक्रम तथा खरिद प्रक्रिया संचालन ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report): प्रतिवेदनमा कार्यक्रम सम्बन्धी चरणबद्ध तस्वीरहरु अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

२.३.३ अपेक्षित उपलब्धी

- शैक्षिक सामाग्री (Toolkits) तयार भएको हुने ।
- EbA को प्रोटोकल्स तयार भएको हुने ।
- सामुदायिक वन व्यवस्थापन योजना, माटो र पानी संरक्षण (Validation) कार्यशाला गोष्ठी संचालन भएको हुने ।

२.३.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- शैक्षिक सामाग्री (Toolkits) र EbA को प्रोटोकल्स ।
- Validation कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न ।

२.४ आयोजना निर्देशक समिति तथा सरोकारवालाको केन्द्रिय बैठक, IMCCCC बैठक, EbA सम्बन्धी TWG निर्माण र बैठक संचालन तथा अन्य EbA सम्बन्धी बैठकहरु ।

व.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२५२२	अछाम, सल्यान र दोलखा जिल्ला (संघीयस्तर समेत)	आयोजना निर्देशक समिति तथा सरोकारवाला को केन्द्रिय बैठक, IMCCCC बैठक, EbA सम्बन्धी TWG निर्माण र बैठक संचालन तथा अन्य EbA सम्बन्धी बैठकहरु संचालन ।	१,३५३

माथि उल्लेखित आयोजना निर्देशक समिति तथा सरोकारवालाको केन्द्रीय बैठक, IMCCCC बैठक, EbA सम्बन्धी TWG निर्माण र बैठक संचालन तथा अन्य EbA सम्बन्धी बैठकहरु संचालनको विस्तृत कार्यक्रम बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
1.1.1.1	Establish and conduct Technical Working Group meetings	५८२
1.1.2.2	District officers attend IMCCCC meeting	०
1.2.2.2	Organize a meeting to prepare training materials (toolkits)	१७०
1.4.1.1	Formation of student-supervisor network and conduct a student-supervisor combination meeting	२९५
1.4.5.1	Meetings to develop a Memorandum of Understanding (MoU) to set up system for research	५६
2.2.2.1	Conduct a meeting with NPC and MoF	५०
5.5.0.7	Annual PSC meeting	२००

यस कार्यक्रममा निर्देशक समिति, सरोकारवालाको केन्द्रीय, जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन समन्वय बैठकहरू तथा प्राविधिक समूह निर्माण र बैठक संचालन, तालिम विधि निर्माण बैठकहरू, विद्यार्थीहरू र शिक्षकहरू विच (Student-supervisor network) समन्वय बैठक तथा अन्य बैठक खर्चहरू जस्तै स्वीकृत मापदण्ड अनुसार सहभागीको बैठक भत्ता, मसलन्द, खाजा खर्च, हल भाडा तथा आयोजना निर्देशक समिति तथा सरोकारवालाको केन्द्रीय बैठक, IMCCCC बैठक, EbA सम्बन्धी TWG निर्माण र बैठक संचालन तथा अन्य EbA कार्य संचालन सम्बन्धी अन्य बैठकहरू आदी संचालन खर्चहरू पर्दछन् ।

२.४.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलनलाई सहयोग पुर्याउन निर्देशक समिति, केन्द्रिय बैठकहरू, समन्वय बैठकहरू, प्राविधिक कार्य समूह निर्माण र बैठकहरू संचालन आयोजना तथा आयोजनका विज्ञ मार्फत सरोकारवाला निकायको समन्वय र सहकार्यमा संचालन गरिनेछ ।

२.४.२ कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया:

- सरोकारवाला बैठक संचालन ।
- Estimate तयारी तथा स्वीकृत ।
- कार्यक्रम तथा खरिद प्रक्रिया संचालन ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report): प्रतिवेदनमा कार्यक्रम सम्बन्धी चरणबद्ध तस्वीरहरु अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

२.४.३ अपेक्षित उपलब्धी

- निर्देशक समिति तथा सरोकारवाला बैठक संचालन भएको हुने ।
- IMCCCC को बैठक संचालन भएको हुने ।
- TWG प्राविधिक कार्यगत समूहको निर्माण र बैठक संचालन भएको हुने ।
- अन्य EbA II सम्बन्धी बैठकहरु संचालन भएको हुने ।

२.४.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- बैठक निर्णय पुस्तिका (Meeting minutes and attendance) ।

२.५ EbA सम्बन्धी संरचना नियमन, प्राविधिक निर्देशिका (Technical Guidelines) तथा शैक्षिक सामग्री (Educational Toolkits) तयार र प्रकाशन ।

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२५२२	अछाम, सल्यान र दोलखा जिल्ला (संघीयस्तर समेत)	EbA सम्बन्धी संरचना नियमन प्राविधिक निर्देशिका (Technical Guidelines) तथा शैक्षिक सामग्री (Educational Tool-kits) तयार र प्रकाशन कार्य संचालन ।	६५

माथि उल्लेखित EbA सम्बन्धी संरचना नियमन प्राविधिक निर्देशिका (Technical Guidelines) तथा शैक्षिक सामाग्री (Educational Toolkits) तयार र प्रकाशन सम्बन्धीको विस्तृत कार्यक्रम बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
1.4.2.3	Finalize educational toolkits and its printing	३७
3.3.4.1	Reporting cost to prepare technical guidelines on maintaining infrastructure	२८

यस कार्यक्रममा EbA सम्बन्धी संरचना नियमन प्राविधिक निर्देशिका (Technical Guidelines) तथा शैक्षिक सामाग्री (Educational Toolkits) तयार गर्ने र प्रकाशन खर्चहरू आदी पर्दछन् ।

२.५.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आयोजना र आयोजनाका विज्ञ मार्फत सरोकारवालाहरूसंगको समन्वय र सहकार्यमा गरिनेछ ।

२.५.२ कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया

- सरोकारवाला बैठक संचालन ।
- Estimate तयारी तथा स्वीकृत ।
- कार्यक्रम तथा खरिद प्रक्रिया संचालन ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report) ।

२.५.३ अपेक्षित उपलब्धी

- EbA सम्बन्धी संरचना नियमन प्राविधिक निर्देशिका (Technical Guidelines) तयार भएको हुने ।
- शैक्षिक सामाग्री (Educational Toolkits) तयार भएको हुने ।

२.५.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- EbA सम्बन्धी संरचना नियमन, प्राविधिक निर्देशिका (Technical Guidelines) ।
- शैक्षिक सामाग्रीहरू (Educational Toolkits) ।

२.६ नेपाल सरकारको मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट वन, वातावरण, पशुपालन, कृषि, जलवायु विज्ञान, वनस्पती लगायतका विधाहरूमा जलवायु परिवर्तन वा EbA सम्बन्धी शोध अनुसन्धान गर्ने विद्यार्थीहरू तथा नेपाल सरकारको कर्मचारी विद्यार्थीहरूलाई अनुदान (Research studies) ।

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२५२२	अछाम, सल्यान र दोलखा जिल्ला (संघीयस्तर समेत)	नेपाल सरकारको मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट वन, वातावरण, पशुपालन, कृषि, जलवायु विज्ञान, वनस्पती लगायतका विधाहरूमा जलवायु परि-वर्तन वा EbA सम्बन्धी शोध अनुसन्धान गर्ने विद्यार्थीहरू तथा नेपाल सरकारको कर्मचारी विद्यार्थीहरूलाई अनुदान सहयोग (Research studies) कार्यक्रम संचालन ।	५००

माथि उल्लेखित नेपाल सरकारको मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट वन, वातावरण, पशुपालन, कृषि, जलवायु विज्ञान, वनस्पती लगायतका विधाहरूमा जलवायु परिवर्तन वा EbA सम्बन्धी शोध अनुसन्धान गर्ने विद्यार्थीहरू तथा नेपाल सरकारको कर्मचारी विद्यार्थीहरूलाई अनुदान (Research studies) सम्बन्धीको विस्तृत कार्यक्रम बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
1.4.7.1	Provide research grants support to 15 BSc and 10 MSc students	२५०
1.4.7.2	Provide research grants support to 3 PhD students	२५०

यस कार्यक्रममा जलवायु परिवर्तन वा EbA सम्बन्धी जस्तै वन, वातावरण, पशुपालन, कृषि, जलवायु विज्ञान, वनस्पती लगायत विषयमा शोध अनुसन्धान गर्न नेपाल सरकारको मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयहरू तथा अनुसन्धानमा संलग्न निकायहरूसंग समन्वय गरी अनुसन्धानको विषय पहिचान गरी स्नातक, स्नातकोत्तर र PhD तहमा अध्ययन अनुसन्धान गर्ने विद्यार्थीहरूलाई अनुदान सहयोग (Research studies) जस्तै अध्ययन शुल्क, अनुसन्धानात्मक लेख रचना तयार र प्रकाशन, प्रिन्टींग प्रस्ताव आव्हान, छनौट सम्बन्धी खर्चहरू पर्दछन् ।

२.६.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आयोजना र आयोजनाका विज्ञहरू मार्फत नेपाल सरकारको मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालय तथा अनुसन्धानमा संलग्न निकायहरूसंगको समन्वय र सहकार्यमा अनुसन्धानका विषयहरू पहिचान, अनुसन्धान (Research studies) सहयोग उपलब्ध गराउन आवश्यक खाका निर्माण गर्न आयोजना र आयोजना विज्ञ मार्फत व्यवस्थापन गरिनेछ ।

२.६.२ कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया:

- सरोकारवाला बैठक संचालन ।
- Estimate तयारी तथा स्वीकृती ।
- कार्यक्रम तथा खरिद प्रक्रिया संचालन ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report) ।

२.६.३ अपेक्षित उपलब्धी

- अध्ययन अनुसन्धान गर्ने विषय पहिचान भएको हुने ।
- अनुसन्धान अध्ययन अनुदान सहयोगको खाका तयार भएको हुने ।

२.६.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- BSc., MSc, and PhD अध्ययन अनुसन्धान (Research studies) अनुदान सहयोग खाका तयार ।
- अनुसन्धानात्मक लेख रचना तयार र प्रकाशन ।

२.७ EbA सम्बन्धी Socio-Economic, लैंगिक (Gender) र सुशासन, Biodiversity सर्वेक्षण, Topsoil and Water Conservation identify, पशु व्यवस्थापन Guidelines तयार र Baseline assessment report प्रकाशन ।

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२५२२	आयोजना व्यवस्थापन ईकाइ	EbA सम्बन्धी Socio-Economic, लैंगिक (Gender) र सुशासन, Biodiversity सर्वेक्षण, Topsoil and Water Conservation identify, पशु व्यवस्थापन Guidelines तयार र Baseline assessment report प्रकाशन कार्यक्रम संचालन ।	१,५०२

माथि उल्लेखित EbA सम्बन्धी Socio-Economic, लैंगिक (Gender) र सुशासन, Biodiversity सर्वेक्षण, Topsoil and Water Conservation identify, पशु व्यवस्थापन Guidelines तयार र Baseline assessment report प्रकाशन सम्बन्धीको विस्तृत कार्यक्रम बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
3.1.1.1	Socio-economic assessments travel at EbA sites	११२
3.1.2.2	Gender and Governance assessment travel at EbA sites	११२
3.1.3.3	Undertake travel to conduct biodiversity assessment in selected Municipalities	११२
3.2.1.4	Reporting on selected species for EbA to restore forests and rangeland	५६

3.3.1.2	Reporting on climate resilient livestock management	५६
3.3.1.3	Technical guidelines on managing livestock in the face of climate change	११२
3.3.2.2	Travel to identify infrastructure for topsoil and water conservation (soil and hydrology assessment)	११२
3.3.3.1	Travel for technicians and team to provide guidance during constructing topsoil and water conservation	३३०
5.5.0.4	Baseline assessment report and other printing, binding etc.	५००

यस कार्यक्रममा EbA सम्बन्धी Socio-Economic survey, लैंगिक (Gender) र सुशासन survey, Biodiversity survey, Topsoil and Water conservation identify भ्रमण, पशु व्यवस्थापन निर्देशिका तथा प्रतिवेदन तयार, वन तथा चरिचरन विविधता प्रतिवेदन तयार, soil and hydrology assessment र भ्रमण तथा Baseline assessment report प्रकाशन र वितरण खर्चहरू जस्तै भ्रमण भत्ता, भाडा, प्रतिवेदन तयार तथा अन्य यसैसंग सम्बन्धित खर्चहरू पर्दछन् ।

२.७.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागी आयोजना र आयोजनाका विषयगत विज्ञहरू समेतको समन्वय र सहकार्यमा भ्रमणहरू, सर्भेक्षण प्रतिवेदनहरू तयार तथा आधार सर्भेक्षण प्रतिवेदन प्रकाशन (Baseline Assessment Report) र वितरण गरिनेछ ।

२.७.२ कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया:

- सरोकारवाला बैठक संचालन ।
- Estimate तयारी तथा स्वीकृत ।
- कार्यक्रम तथा खरिद प्रक्रिया संचालन ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report): प्रतिवेदनमा कार्यक्रम सम्बन्धी चरणबद्ध तस्वीरहरू अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

२.७.३ अपेक्षित उपलब्धी

- Socio-Economic survey, लैगिंक सुशासन survey, Biodiversity survey, Topsoil and Water conservation identify, soil and hydrology assessment भ्रमण सम्पन्न भएको हुने ।
- पशु व्यवस्थापन निर्देशिका तथा प्रतिवेदन, वन तथा चरिचरन विविधता प्रतिवेदन तयार भएको हुने ।
- Baseline Assessment Report प्रकाशन र वितरण भएको हुने ।

२.७.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- सर्भेक्षण भ्रमण प्रतिवेदन ।
- निर्देशिका र प्रतिवेदन ।
- Baseline Assessment Report प्रकाशन र वितरण ।

२.८ CLIPs निर्माण, तालिम र NTFPs (टिमुर, अल्लो, दालचिनी, मह, इको होमस्टे, घिउ, च्याउ, बेसार आदी) स्थानीय तहहरु तथा समूहहरुका लागि योजना तयार, उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी उपकरण खरिद, जडान र संचालन ।

व.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२५२२	अछाम जिल्ला: सांफे नगर पालिका १३, बाबला । मेल्लेख गाउँपालिका १, २ र ६, ऋषिदह, शोडषा । रामारोशन गाउँपालिका ५ र ६, भाटकटिया र रामारोशन ।	गैहकाष्ठ वनपैदावार NTFP सम्बन्धी (टिमुर, अल्लो, दालचिनी आदी) कृषि Livelihood सम्बन्धी (मह, इको होमस्टे, घिउ, च्याउ, बेसार आदी) स्थानीय तहहरु तथा समूहहरुका लागि योजना तयार	१२,१६३

	<p>सल्यान जिल्ला: वनगाड -कुपिण्डे नगरपालिका १, ४, ५, ६ र ७, देवस्थल, मूलखोला र चांजीहारी पिपल । कुमाख गाउँपालिका २, सुईकोट ।</p> <p>दोलखा जिल्ला: जिरी नगर पालिका, ५ । भिमेश्वर नगरपालिका ९, लाकुरीडाँडा । कालिञ्चोक गाउँपालिका ५ र ६, लापीलांग, गुडुंग । गौरीशंकर गाउँपालिका ८, खारे । शैलुगं गाउँपालिका ४, मागापौवा</p>	<p>उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी उपकरण खरिद, जडान कार्य संचालन</p>	
		<p>CLIPs निर्माण तालिम</p>	
		<p>नोट: स्थानीय तह र जिल्ला कार्यक्रम संयोजकको संयोजनमा स्विकृत योजनाका आधारमा सोभै भुक्तानी माध्यमबाट आयोजना ईकाइ मार्फत बजेट कार्यान्वयन हुने ।</p>	

माथि उल्लेखित CLIPs निर्माण, तालिम र NTFP (टिमुर्, अल्लो, दालचिनी, मह, इको होमस्टे, घिउ, च्याउ, बेसार आदी) स्थानीय तहहरू तथा समूहहरूका लागि योजना तयार, उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी उपकरण खरिद, जडान र संचालन सम्बन्धीको विस्तृत कार्यक्रम बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
3.4.2.2	Procure equipment for developing CLIPs including trainings (GPS and software to AKCs, and fodder sapling harvesting, Timur, Allo, Cardamom, Bee-keeping, other NTFPs, eco-home stay, Ghee, Mushroom, Turmeric cultivation and Ginger production and processing etc.)	१२,१६३

CLIPs निर्माण, तालिम र NTFP (टिमुर, अल्लो, दालचिनी, मह, इको होमस्टे, घिउ, च्याउ, बेसार आदी): जिल्ला भित्र पाईने प्राथमिकता प्राप्त जडिबुटीहरूको पकेट क्षेत्र पहिचान गरी सो क्षेत्र वरपर रहेका सामुदायिक वन, राष्ट्रिय वन तथा नीजि वनबाट आयआर्जन तथा रोजगारी बढाउन तथा समूहमा रहेका सदस्यहरूको गरीबी न्यूनीकरणमा योगदान पुर्याउने अभिप्रायले यो कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको हो। यसका लागि आयोजना आधार सर्भेक्षणलाई आधार मानी आयोजना र आयोजनाको विषयगत विज्ञहरू मार्फत तयार भएको कार्य योजना अनुसार सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालय तथा स्थानीय तहहरूसंगको समन्वय र सहकार्यमा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, सहकारी संघ संस्था तथा किसानहरूसंग समेत कार्यान्वयन सम्भौता गरी जडिबुटीको खेती विस्तार, विकास र प्रवर्द्धन सम्बन्धी माथी उल्लेखित कार्यहरू सञ्चालन गरिनेछ। यसका लागि आवश्यकता अनुसार पत्रिका, सार्वजनिक जनसम्पर्कका कार्यालय र पकेट क्षेत्रका वडा कार्यालयहरूमा जानकारीका लागि नियम अनुसार सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव आह्वान गरिनेछ।

इच्छुक उद्यमी, सामुदायिक तथा कवुलियती वन समूह वा किसानले प्रकाशित सूचना वमोजिम सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालय अथवा स्थानीय तहमा कार्यक्रम प्रस्तावहरू पेश गर्नुपर्नेछ। व्यवसायिकता उत्पादन गर्न सक्ने क्षमता, बजारको पहुँच, प्रस्तावकको लगानी प्रतिशत, वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवा र अनुभव लगायतका विषयलाई ध्यान दिई यस्ता मापदण्डका आधारमा उत्कृष्ट प्रस्ताव छनौट गरी विज्ञ परामर्शदाताबाट सिफारिस गरिएको कार्यक्रमलाई नियमानुसार सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालय तथा स्थानीय तहले छनौट गर्नेछ। यसरी छनौट भएको CLIPs को लागि आयोजना व्यवस्थापन इकाईले सिधै वा सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालय तथा स्थानीय तहमा बजेटको निकास गरी व्यवस्था मिलाउने छ।

उपरोक्त कार्य सञ्चालन गर्न प्रथम किस्ता स्वरूप २० प्रतिशत दोश्रो किस्ता स्वरूप ४० प्रतिशत र अन्तिम किस्ता वापत प्रतिवेदन प्राप्त भएपश्चात बाँकी ४० प्रतिशत रकम भुक्तानी गरिने छ । यस कार्यक्रममा क्षमता अभिवृद्धि, जडिबुटी विरुवा खरिद तथा उत्पादन, रोपण कार्य, उद्यम स्थापना तथा बजारीकरण, अनुगमन लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । कार्यक्रम संचालन गरीएको क्षेत्रमा तल उल्लेखित विवरणहरु सहितको होडिंग बोर्ड राख्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

स्थानीय निकायहरु तथा समूहहरुका लागि योजना तयार, उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी उपकरण खरिद, जडान र संचालन:

वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापनाका लागि सहयोग पूँजीगत अनुदान (ख.शि.नं २२५२२) वन श्रोतमा आधारित उद्योग स्थापना तथा सञ्चालन गरी गरीव तथा विपन्न घरधुरीहरुको आयआर्जनमा समेत टेवा पुर्याउने अभिप्रायले यो कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको हो । यस शीर्षकमा विनियोजित रकमबाट सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह वा कवुलियती वन समूहले आफै वा दुई वा दुई भन्दा बढी वन समूहद्वारा वा समूह र निजी साभेदारीमा जडिबुटी प्रशोधन, फर्निचर उद्योग, वेतबाँस, अल्लो, लोक्ता, लप्सी, अमला प्रशोधन जस्ता उद्योगको स्थापना तथा सञ्चालन गर्न आवश्यक उपकरण, सामग्रीहरु खरिद तथा व्यवस्थापन खर्चका लागि अनुदान सहयोग उपलब्ध गराईनेछ । यस शीर्षकमा विनियोजित रकम वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापनाका लागि आवश्यक सहजीकरण तथा प्रावधिक सहयोगको लागि भ्रमण खर्च, इन्धनमा समेत खर्च गर्न सकिनेछ ।

उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसान छनौटका आधारहरु:

उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसानको सक्रियता, विगतको अनुभव, महिला सहभागिता, उद्योगको कच्चा पदार्थको उपलब्धता, विवाद रहित वातावरण, माग र औचित्य जस्ता वुँदाहरुको आधारमा निश्चित कार्यसूची (Terms of Refrence) बनाई छनौट गरिनेछ ।

कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि प्रगतिमा निम्न बुँदाहरु समावेश गर्नुपर्नेछ

- स्वीकृत लागत इष्टिमेट ।
- क्रियाकलाप संचालन भएको क्षेत्र वा उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसानको नाम र ठेगाना ।
- कार्यक्रम सम्पन्नका लागि तयारी गरीएको संभौता ।
- उद्यम स्थापनाका लागि सहयोग गरीएका मेशिन तथा उपकरणको विवरण ।
- जग्गाको कि.नं., फिल्डबुक, नक्सा, क्षेत्रफल, GPS Wavepoints ।
- कार्यक्रम सम्पन्नमा लागेको जम्मा खर्चको विवरण ।
- लाभान्वित घरधुरी, खेती विस्तार गरिएको जडिबुटीको प्रजाती संख्या ।
- कार्य सञ्चालन अघि र सम्पन्न पछिको फोटो ।
- प्राप्त रोजगारीका विवरण ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report) ।
- कार्यक्रम संचालन गर्दा देखापरेका समस्या तथा सिकाईहरु ।

२.८.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

डिभिजन वन कार्यालय तथा स्थानीय निकायमा रहेका मौजुदा कार्यालयको जनशक्तिहरुको परिचालन गरी प्रचलित नियमकानून तथा आयोजनाको कार्य निर्देशन अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

२.८.२ कार्यान्वयन प्रक्रिया

- सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव आह्वान गर्ने ।
- कार्यालयमा कार्यक्रम प्रस्तावहरु प्राप्त गर्ने ।
- व्यावसायिकता उत्पादन गर्न सक्ने क्षमता, बजारको पहुँच, प्रस्तावकको लगानी प्रतिशत, वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवा र अनुभव लगायतका विषयलाई ध्यान दिई निर्धारित मापदण्डका आधारमा उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसानका उत्कृष्ट प्रस्ताव

छनौट गर्ने र सम्झौता गर्ने ।

- कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रथम किस्ता स्वरूप ७५ प्रतिशत र अन्तिम प्रतिवेदन प्राप्त भएपश्चात बाँकी २५ प्रतिशत रकम भुक्तानी गर्ने ।
- कार्यक्रममा क्षमता अभिवृद्धि, जडिबुटी विरुवा खरिद तथा उत्पादन, रोपण कार्य, उद्यम स्थापना तथा बजारीकरण, अनुगमन लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- स्थानीय निकाय र जिल्ला कार्यक्रम संयोजकको संयोजनमा स्वीकृत योजनाका आधारमा सोभै भुक्तानी प्रक्रियाबाट आयोजना ईकाइ मार्फत सम्बन्धित उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसानलाई बजेट निकासो उपलब्ध गराई कार्यान्वयन हुने ।

२.८.३ अपेक्षित उपलब्धी

- जडिबुटीको विकास र विस्तार भई आय आर्जनमा टेवा पुग्ने ।
- स्थानीय गरीब विपन्न महिला, दलित तथा महिला को जीविकोपार्जनमा सुधार तथा रोजगारीको सृजना हुने ।
- खेर गएको जग्गाको सदुपयोग हुने ।
- पूँजीगत अनुदान सहयोगले वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापना हुने ।
- वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापनाले रोजगारी सिर्जना भई जीविकोपार्जनमा टेवा पुग्ने ।

२.८.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- CLIPS निर्माण भएको ।
- पूँजीगत अनुदान सहयोग उपलब्ध भएको ।
- वन पैदावारमा आधारित उद्योगको स्थापना भएको ।

२.९ EbA तथा Climate Resilient सम्बन्धी कर्मचारी र सरोकारवालाको बृत्ति विकास तथा क्षमता अभिवृद्धिका लागि जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गोष्ठी ।

व.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२५११	आयोजना व्यवस्थापन ईकाइ	EbA तथा Climate Resilient सम्बन्धी कर्मचारी र सरोकारवालाको बृत्ति विकास तथा क्षमता अभिवृद्धिका लागि जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गोष्ठी संचालन ।	६,९६८

माथि उल्लेखित EbA तथा Climate Resilient सम्बन्धी कर्मचारी र सरोकारवालाको बृत्ति विकास तथा क्षमता अभिवृद्धिका लागि जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गोष्ठी संचालन सम्बन्धीको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
1.2.5.2	Provide training and capacity building for national team and stakeholders on EbA	१,०१२
1.4.8.1	Provide support to disseminate information on EbA in international/national forum visits for national team and officials	१,८०१
2.2.2.2	Provide training and capacity building for national team and stakeholders on EbA	१,०१२
2.2.3.1	Provide support to disseminate information on EbA in international/national forum visits for national team and officials	१,२५०
3.4.1.2	Provide support to disseminate information on EbA in international/national forum visits for national team and officials	१,२५०
3.4.3.1	Training and capacity building for national team and stakeholders on EbA	६४३

यस कार्यक्रममा सरोकारवाला तथा आयोजना अर्न्तगतका प्राविधिकहरुलाई वृत्ति विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन (EbA) सम्बन्धमा राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गोष्ठीहरुमा प्रस्तुतीकरण सम्बन्धका खर्चहरु जस्तै भ्रमण खर्च, भाडा, शुल्क, सहभागीहरुको स्वीकृत मापदण्ड अनुसारको दैनिक भत्ता तथा भ्रमण खर्च लगायतका कार्यक्रम संचालन आदी अन्य खर्चहरु पर्दछन् ।

२.९.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलनलाई सहयोग पुग्ने Climate Resilient सम्बन्धी कार्यरत कर्मचारीहरु र सरोकारवालाहरुको पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलनमा वृत्ति विकास तथा क्षमता अभिवृद्धिका लागि जलवायु परिवर्तन सम्बन्धमा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा संचालन हुने तालिम, गोष्ठी तथा सेमिनारहरुमा सहभागी हुने तथा EbA का सन्दर्भहरु प्रस्तुत गर्न आयोजनाका विज्ञ, परामर्शदाता तथा सेवा प्रदायक निकाय मार्फत सरोकारवालासंग समन्वय र सहकार्यमा गर्न सहयोग गर्नेछन् ।

२.९.२ कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया:

- स्वीकृत Estimate, भ्रमण आदेश ।
- तालिममा सहभागी ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report) ।

२.९.३ अपेक्षित उपलब्धी

- वृत्ति विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि भएको ।
- जलवायु परिवर्तन अनुकूलन (EbA) सम्बन्धमा राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गोष्ठीहरुमा प्रस्तुतीकरण भएको ।

२.९.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तालिम, गोष्ठी ।
- क्षमता अभिवृद्धि तालिम ।
- भ्रमण प्रतिवेदन ।

२.१० जिल्ला कार्यक्रम संयोजक (DPC-Individual Consultants)

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२४११	आयोजना व्यवस्थापन ईकाइ	आयोजना संचालनका लागि जिल्ला कार्यक्रम संयोजक (DPC-Individual Consultants) लागि जिल्ला परामर्श शुल्क, भ्रमण ।	४,९१६

माथि उल्लेखित जिल्ला कार्यक्रम संयोजक (DPC-Individual Consultants) को लागि विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
3.1.4.1	District Coordinators costs to implement field activities at project sites including travels	४,९१६

यस कार्यक्रममा आयोजना क्षेत्रमा जिल्ला तथा स्थानीय निकायहरूसंग समन्वय र सहकार्य गर्न प्राविधिकहरु (District Project Coordinator) को नियुक्ती गरिने र त्त जिल्लाहरुमा कार्य गर्न जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकायहरूसंग समन्वय गरी सो कार्यालयमा पदास्थापन गरी कार्यक्रम संचालन गरिने खर्चहरु जस्तै परामर्श सेवा तथा विज्ञ र सल्लाहकार सेवा आदीको पारिश्रमिक, विमा, भ्रमण आदी खर्चहरु पर्दछन् ।

२.१०.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आयोजना व्यवस्थापन इकाईले सार्वजनिक खरीद ऐन २०६३ तथा सार्वजजिक खरीद नियमावली २०६४ बमोजिम नियमानुसार जिल्ला कार्यक्रम संयोजक (District Project Coordinator) को परामर्श सेवा खरिद गरी व्यवस्थापन गरिने छ । जिल्ला कार्यक्रम संयोजक

(DPC) ले आयोजनाका विज्ञ, परामर्शदाता तथा सेवा प्रदायक निकाय मार्फत सरोकारवालासंग समन्वय र सहकार्य गर्न सहयोग गर्नेछन् ।

२.१०.२ कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया:

- स्वीकृत लागत Estimate ।
- प्रस्ताव आव्हान, छनौट र सम्झौता ।
- मासिक कार्य प्रगति प्रतिवेदन (Monthly Progress Report) ।

२.१०.३ अपेक्षित उपलब्धी

- District Project Coordinator को सेवा खरिद गरी कार्यक्षेत्रमा खटाईएको ।
- जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकायहरूसंग समन्वय गरी कार्यक्रम संचालन गरिएको ।

२.१०.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- District Project Coordinator को नियुक्ती भएको हुने ।

२.११ कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्यांकन

व.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२६११	आयोजना व्यवस्थापन ईकाइ	कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्यांकन का लागि तिनै जिल्लाका १० स्थानीय तह समेतको कार्यक्रम संचालन सम्बन्धमा आयोजना दस्तावेजले तोके बमोजिमको अनुगमन, मूल्यांकन तथा परिक्षण कार्य संचालन ।	९,३९८

माथि उल्लेखित कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्यांकन (Monitoring and Evaluation) सम्बन्धीको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
1.1.2.1	Organize travel for national stakeholders to observe EbA sites	३५८
1.3.4.1	EbA sites visit of Director Generals from relevant Departments	३७२
1.3.4.2	EbA sites visit for environment journalists	३७२
1.4.2.1	Information collection through schools annual EbA sites visits	२,५३५
1.4.4.2	Monitoring sites visits from NAST, NARC, DHM and FRTC	५६४
1.4.6.1	Set up monitoring points in EbA sites	२८०
1.4.6.2	Travel to all sites for annual training and monitoring visit by NCASEE	४४७
3.2.3.2	Travel to monitor established nursery management	११२
3.2.4.1	Travel to monitor restore degraded forests	५५१
3.2.4.6	Repair and maintenance of equipments (pick-up and car for project activities monitoring)	३७३
3.2.5.1	Travel to monitor grass plant species	५६८
3.2.5.4	Repair and maintenance of equipments (motor-bikes, GPS and software)	९३१
3.4.2.1	Travel cost for technicians to Implement and monitor CLIPs	६४३
3.4.2.3	Repair and maintenance of equipments (motor-bikes, GPS and software)	७८६
5.5.0.8	Annual audit fees	५०६

आयोजना व्यवस्थापन इकाई तथा अनुगमन तथा मूल्यांकन कार्यको लागि विभिन्न सरोकारवाला, परामर्शदाता तथा प्राविधिकहरुबाट आयोजना क्षेत्रमा समन्वय तथा कार्यक्रमको प्रभावकारीताको लागि अपेक्षित प्राविधिक तथा आर्थिक उपलब्धीहरुको मापन गर्न गरिने खर्चहरु जस्तै अनुगमन र परीक्षण गर्ने पदाधिकारीको स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम परीक्षण खर्च, निरीक्षण भ्रमण खर्चहरु, इन्धन तथा मर्मत सम्भार, सवारी साधन भाडा/हवाई भाडा, छलफलमा सहभागीहरुका लागि खाजा, मसलन्द, दैनिक भ्रमण भत्ता आदी लगायतका खर्चहरु पर्दछन् ।

२.११.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

आयोजना क्षेत्रमा जिल्ला तथा स्थानीय तहहरुले आयोजनाका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्दा आयोजना दस्तावेजले तोके बमोजिमको अनुगमन तथा मूल्यांकन कार्यका लागि विभिन्न निकाय तथा प्राविधिकहरुबाट आयोजना क्षेत्रमा जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकायहरूसंग समन्वय गरी संचालित कार्यक्रमबाट अपेक्षित प्राविधिक तथा आर्थिक उपलब्धिहरुको मापन गर्न सरोकारवाला निकायका पदाधिकारी, आयोजनाका विज्ञ, परामर्शदाता तथा सेवा प्रदायक निकाय मार्फत कार्यक्रमहरुको अनुगमन, मूल्यांकन र परीक्षण गर्ने व्यवस्था आयोजना व्यवस्थापन इकाईले मिलाउने छ ।

२.११.२ कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया:

- स्वीकृत लागत Estimate, भ्रमण आदेश ।
- भ्रमण सम्पन्न र परीक्षण प्रतिवेदन तयार ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report) ।

२.११.३ अपेक्षित उपलब्धी

- सरोकारवाला निकायबाट नियमित अनुगमन तथा मूल्यांकन भएको ।
- उपकरण तथा साधनहरुको नियमित मर्मत सम्भार भई अनुगमन तथा मूल्यांकन कार्य सहज भएको ।
- प्राविधिक र आर्थिक परिक्षण गरिएको ।

२.११.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रतिवेदन ।
- प्राविधिक तथा आर्थिक परिक्षण प्रतिवेदन
- भ्रमण प्रतिवेदनहरु

२.१२ संचार महशुल

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२११२	आयोजना व्यवस्थापन ईकाइ	संचार महशुल (कार्यालय संचालन इन्टरनेट, फोन, फ्याक्स, वेब होस्टिंग महशुल, चिठीपत्र आदी खर्चहरु)	३३४

माथि उल्लेखित संचार महशुल सम्बन्धीको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
4.1.0.2	Internet cost	१३२
4.1.0.3	Phone calls cost	२०२

आयोजना संचालनका लागि संघीयस्तरमा आयोजना व्यवस्थापन इकाईको लागि आवश्यक संचार सम्बन्धी (यन्त्र उपकरणबाहेक) इन्टरनेट, टेलिफोन, फ्याक्स, वेब होस्टिंग, चिठी, पार्सल रजिष्ट्री, कुरियर सेवाका महशुल आदी खर्चहरु पर्दछन् ।

२.१३ मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२३११	आयोजना व्यवस्थापन ईकाइ	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	३५५

आयोजना संचालनका लागि संघीयस्तरमा आयोजना व्यवस्थापन इकाईको लागि आवश्यक (क) कार्यालयको दैनिक प्रयोगमा ल्याइने रेकर्ड फाइल, स्टेपलर, पन्चिंग मेशिन, क्यालकुलेटर, खाम, नोटबुक, फोटोकपी पेपर, टोनर आदी मसलन्द सामाग्रीहरु (ख) एक वर्ष भन्दा कम टिकाउ हुने अन्य कार्यालय सामाग्रीहरु जस्तै क्यालकुलेटर आदी (ग) एक वर्ष भन्दा बढी टिकाउ हुने अन्य सामाग्रीहरु जस्तै पेन ड्राईभ, स्पाईलर वाईण्डिंग मेशीन, ठूलो साईजको पन्चिंग र स्टापलर मेशिन आदी तर प्रति ईकाइ रकम रु. पांच हजार भन्दा कम मूल्यका सामाग्रीहरु (घ) बैंक दस्तुर, वीमा र सेवा महशुल आदी (ङ) आयोजना प्रयोगका सामाग्री हुवानी खर्च रकमहरु आदी समेत खर्चहरु पर्दछन् ।

२.१४ सूचना प्रणाली तथा संचालन

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२४१२	आयोजना व्यवस्थापन ईकाइ	सूचना प्रणाली तथा संचालन (उपकरण मर्मत संभार)	५१

आयोजना संचालनका लागि संघीयस्तरमा स्थापित आयोजना व्यवस्थापन इकाई कार्यालय संचालनको दैनिक प्रयोगमा ल्याइने कम्प्युटर, ल्यापटप, फोटोकपी मेशीन, प्रिन्टर, स्क्यानर, क्यामेरा, नेटवर्क वायर, विद्युत र विद्युतीय वायर, सफ्टवेयर आदी मर्मत सम्भार र संचालन आदी खर्चहरु पर्दछन् ।

खण्ड ३

प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालयहरू मार्फत संचालन गरिने गरिने कार्यक्रमहरू

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को तपसिलमा उल्लेखित कार्यक्रमहरू डिभिजन वन कार्यालयहरूले EbA II आयोजना दस्तावेज अनुसारका क्रियाकलापहरू - जोखिम तथा अनुकूलन, पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकूलनकार्यहरूका लागि शर्त अनुदानको प्रचलित नियम कानून तथा आयोजनाबाट निर्देशित दस्तावेजको आधारमा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ । आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को डिभिजन वन कार्यालय दोलखा/सल्यान/अछामको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम **अनुसूची २** मा समावेश गरिएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को बजेट कार्यान्वयनको सन्दर्भमा विनियोजित रकमको प्रचलित कानून बमोजिम खर्च गर्ने/गराउने, लेखा राख्ने, प्रतिवेदन गर्ने र लेखा परिक्षण गर्ने/गराउने कार्य समेत सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालयको दायित्व, जिम्मेवारी र कर्तव्य हुनेछ ।

कार्यक्रमको अनिवार्य रूपमा मासिक, चौमासिक तथा वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन तयार गरी आयोजना संयोजक मार्फत आयोजना व्यवस्थापन इकाईमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

३.१ नर्सरी व्यवस्थापन योजना, नर्सरी उपकरण खरिद, नर्सरी निर्माण र व्यवस्थापन

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२६३३२	अछाम, सल्यान र दोलखा जिल्ला	नर्सरी व्यवस्थापन योजना, नर्सरी उपकरण खरिद, नर्सरी निर्माण र व्यवस्थापन ।	२,४२७

माथि उल्लेखित नर्सरी व्यवस्थापन योजना, नर्सरी उपकरण खरिद, नर्सरी निर्माण र व्यवस्थापन सम्बन्धीको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
3.2.3.1	Workshops to establish nursery management plans	१९१
3.2.3.3	Procure nursery equipments	३८३
3.2.3.4	Establish nurseries	१,८५३

उच्च प्रविधियुक्त बहुवर्षिय नर्सरी स्थापना तथा सञ्चालन स्थानीय उपभोक्ताबाट बढी माग गरीएका, Commercial Species, बीऊ सजिलै उपलब्ध हुन नसक्ने, धार्मिक तथा सांस्कृतिक महत्व बोकेका बीऊबाट बेर्ना उमार्न कठिन हुने, बीऊको बाँच्न सक्ने क्षमता र अंकुरण प्रतिशत कम भएका प्रजातीहरूको उच्च प्रविधि प्रयोग गरी Large Scale मा स्थायी नर्सरीमा विरुवा उत्पादन गरी स्थानीयस्तरमा समेत विरुवा वितरण गर्ने श्रोत केन्द्र (Seedling Resouce Centre) को रूपमा विकास गर्दै लैजाने अभिप्रायले यो कार्यक्रमको व्यवस्था भएको हो । यसमा बहुवर्षिय विरुवा (Multi Year Seedling) उत्पादन गरिनेछ ।

यो कार्यक्रम सञ्चालनका लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालय, वन तथा भू संरक्षण विभाग र प्रदेश सरकारको Norms अनुसार प्राविधिकबाट Design तथा Estimate गरी स्वीकृत Design तथा Estimate का आधारमा प्रचलित खरिद ऐन नियम बमोजिम स्थापना तथा सञ्चालन कार्य सम्पन्न गर्नुपर्नेछ । यस शीर्षकमा विनियोजित रकम उच्च प्रविधियुक्त बहुवर्षिय नर्सरी स्थापनाका लागि आवश्यक तालिम, पूर्वाधार निर्माण, विरुवा उत्पादनका लागि आवश्यक उच्च प्रविधि सम्बन्धी मेशिन तथा उपकरण खरिद तथा जडान सम्बन्धी खर्च गर्न सकिनेछ ।

३.१.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

यो कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि उच्च प्रविधियुक्त बहुवर्षिय नर्सरी स्थापना तथा सञ्चालनका विभिन्न कृयाकलापको सञ्चालन डिभिजन वन कार्यालयका

प्राविधिक कर्मचारीबाट गरीनेछ। यसका अलवा नर्सरी तथा विरुवा उत्पादन सम्बन्धमा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह मार्फत डिभिजन वन कार्यालय र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको विच भएको सम्झौता अनुसार पनि नर्सरी तथा विरुवा उत्पादन कार्य गर्न सकिनेछ।

३.१.२ कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया:

- स्वीकृत लागत Estimate तथा Design ।
- खरिद भई जडान गरीएका उच्च प्रविधि सम्बन्धी मेशिन तथा उपकरणको विवरण ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report): प्रतिवेदनमा कार्यक्रम सम्बन्धी चरणबद्ध तस्वीरहरु अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्नेछ ।
- स्थापना तथा मर्मतमा लागेको जम्मा खर्चको विवरण ।
- विस्तृत विवरण सहितको नर्सरी रजिष्टर ।
- उत्पादित विरुवाको जात र संख्या ।
- विरुवा वितरणको विस्तृत विवरण ।
- कार्य सञ्चालन अधि र सम्पन्न पछिको फोटो ।

३.१.३ अपेक्षित उपलब्धी

- डिभिजन वन क्षेत्रभित्र उच्च प्रविधियुक्त स्थायी प्रकृतिको नर्सरी स्थापना भएको हुने ।
- Seedling Resource Centre को रुपमा विकास भएको हुने ।
- ठूला साइजका विरुवा वृक्षारोपणको लागि उपलब्ध भएको हुने ।
- वृक्षारोपणमा विरुवा मृत्युदर न्यून भएको हुने ।

३.१.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- नर्सरी व्यवस्थापन योजना तयार ।
- खरिद भएका नर्सरी औजार र उपकरण विवरण ।
- नर्सरी निर्माण ।
- विरुवा उत्पादन तथा व्यवस्थापन सहितको सम्बन्धित कार्यालयको प्रतिवेदन र फोटोहरु ।

३.२. वन क्षेत्र सुदृढीकरण तथा वृक्षारोपण

व.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२६३३२	अछाम, सल्यान र दोलखा जिल्ला	वन क्षेत्र सुदृढीकरण तथा वृक्षारोपण, कार्य योजना निर्माण, नविकरण	१४,७०६

माथि उल्लेखित वन क्षेत्र सुदृढीकरण तथा वृक्षारोपण सम्बन्धी कार्यको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
3.2.4.2	Restore degraded forests in project sites	१२,८०१
3.2.6.1	Review/Amendment of CF Operational management plans to include protocols for EbA	१,९०५

३.२.१ Restore Degraded Forests in Project Sites

वृक्षारोपणको लागि उपलब्ध सामुदायिक वनका खाली जग्गाहरु, सार्वजनिक पर्ति जग्गा एवं नदी उकासबाट प्राप्त जग्गाहरु हुन । वृक्षारोपणको व्यवस्थापनका लागि सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरु, मध्यवर्ती समूहहरु, आमा समूहहरु, सार्वजनिक विद्यालयहरु, सहकारी समूहहरु र यस्तै प्रकृतिका स्थायी स्थानीय संघ संस्था परिचालन गरी वृक्षारोपण, संरक्षण एवं व्यवस्थापन गरीन्छ । वृक्षारोपण सफल बनाउन सम्भव भएसम्म सबै (बारबेर, गोडमेल, पुनरोपण, सिंचाई, हेरालु आदिको) उपाय अवलम्बन गरिनु पर्दछ । वृक्षारोपण गर्नु अघि जग्गाको स्वामित्व भएको निकाय र संघ संस्था वा समूहबीच आवश्यकता अनुसार सम्झौता समेत गर्नुपर्नेछ ।

३.२.१.१ वृक्षारोपण क्षेत्रको कार्ययोजना:

हरेक वृक्षारोपण क्षेत्रको सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसंग छलफल गरी कार्ययोजना बनाईने छ । जसमा वृक्षारोपण क्षेत्रको नक्सासहितको सम्पूर्ण

विवरण, वृक्षारोपणको संरक्षण, सम्बर्धन एवं सदुपयोगको लागि गरिने कार्यहरूको विस्तृत विवरण उल्लेख गर्नु पर्दछ । कार्ययोजनामा कुन जातका के कति बिरुवा कति दूरीमा लगाउने, वन व्यवस्थापन तथा संरक्षणको व्यवस्था के कसरी गर्नुपर्नेछ, वन पैदावारको बिक्री वितरणको व्यवस्था के कसरी हुने, लाभको बाँडफाँड कसरी गर्नुपर्नेछ आदि सबै कुरा स्पष्टरूपमा उल्लेख हुनु पर्दछ र कार्ययोजना डिभिजनल वन अधिकृतले स्वीकृत गर्नुपर्नेछ ।

३.२.१.२. वृक्षारोपण क्षेत्रको संरक्षण:

वृक्षारोपण संरक्षणको लागि बारबेर गर्दा सकेसम्म स्थानीयरूपमा उपलब्ध जैविक सामाग्रीहरू जस्तै: सजिवन, निलकांडां, बाँस आदिको प्रयोग गर्न सकिनेछ । वृक्षारोपण क्षेत्रको संरक्षण, रेखदेख र व्यवस्थापन को जिम्मा सम्बन्धित वृक्षारोपण गर्ने समूह, समुदाय वा संस्थाको हुनेछ ।

३.२.१.३. वृक्षारोपण क्षेत्रमा होर्डिङ्ग बोर्ड:

हरेक वृक्षारोपण कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि वृक्षारोपण सम्बन्धी तथ्याङ्कहरू भएको होर्डिङ्ग बोर्ड तयार गरी राख्नुपर्नेछ ।

३.२.१.४ जनशक्ति व्यवस्थापन

जिल्ला स्थित कार्यालयमा रहेका मौजुदा जनशक्तिहरूको परिचालन गरी प्रचलित नियमकानून तथा आयोजनाको कार्य निर्देशन अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

३.२.१.५. कार्यान्वयन प्रक्रिया

- क्षेत्र छनौट तथा लगत Estimate स्वीकृति,
- वृक्षारोपण सम्झौता,
- कामको नापी तथा जांचपास,
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report): प्रतिवेदनमा कार्यक्रम सम्बन्धि चरणबद्ध तस्वीरहरू अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

३.२.१.५. अपेक्षित उपलब्धी

- वृक्षारोपण भएको हुने ।
- सुरक्षा, गोडमेल र वृक्षारोपण संरक्षणको लागि हेरालुको व्यवस्था भएको हुने ।

३.२.१.७. प्रगती सूचक (Indicator)

- वृक्षारोपण संख्या र वन सुदृढिकरण क्षेत्रफल पहिचान भएको ।
- वन सुदृढिकरण र वृक्षारोपण कार्य भएको ।
- सम्बन्धित कार्यालयको प्रतिवेदन र फोटोहरु ।

३.२.२ Review/Amendment of CF Operational management plans to include protocols for EbA (सामुदायिक वन कार्ययोजना नवीकरण पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन प्रोटोकल समावेश गरी) :

वन ऐन २०४९, वन नियमावली २०५१ तथा सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मागदर्शन, २०७१ ले निर्धारण गरेको आवश्यक प्रक्रियाहरु पुरा गरेर सम्पन्न गर्ने । कार्ययोजना पुनरावलोकन कार्यको सहजीकरण सम्बन्धित डिभिजन वा सब डिभिजन वन कार्यालयका कर्मचारीबाट तथा स्वीकृतिको लागि सिफारिस गर्ने काम कम्तीमा रेन्जर तहका वन प्राविधिकबाट हुनुपर्नेछ । यसका लागि सामुदायिक वन श्रोत सर्भेक्षण मार्गदर्शन, २०६१ अनुसार वन श्रोत सर्भेक्षण गर्ने तथा GPS बाट सीमा सर्भेक्षण तथा Sample plot layout गरी सामुदायिक वनको विस्तृत नक्सा समेत पेश गर्नु पर्नेछ । कार्य योजना नवीकरण गर्दा जैविक विविधता तथा वातावरणीय सेवा संरक्षण तथा विस्तार गर्ने कार्य र सम्बन्धित समूहले भोग गरीराखेको वन क्षेत्र (विगतमा समावेश हुन छुट भएको भएमा मात्र) थप गर्ने कार्य समेत गर्नु पर्नेछ । यसमा प्रति सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह नवीकरण वापत नवीकरणको लागि डिभिजन वन कार्यालयले प्रयोग गर्ने Standard Norms अनुसार रु.१५,०००/- (अक्षरेपी पन्ध्र हजार मात्र) सम्मका दरले खर्च गर्न सकिनेछ । सो उपलब्ध बजेटबाट वन श्रोत सर्भेक्षण, नक्शा तयारी, टोल/समुदाय छलफल गोष्ठी, खाजा खर्च, भ्रमण खर्च, ईन्धन, संचार र

समूहको विधान तथा कार्ययोजना तयारीको लागि टाइपिङ, प्रिन्टिङ र बाईन्डिङमा खर्च समेत समावेश गरीएको छ ।

३.२.२.१. कार्यक्रम सम्पन्न पछि प्रगतिमा निम्न बुदाहरु समावेश गर्नुपर्नेछ :

- नवीकरण गरीएको सामुदायिक वनको नाम र ठेगाना ।
- नवीकरण गरीएको सामुदायिक वनको क्षेत्रफल ।
- सामाजिक समूह अनुसारको लाभान्वित घरधुरी संख्या र जनसंख्या ।
- नवीकरण गर्दा थपघट भएका मुख्य मुख्य बुदाहरु ।
- सामुदायिक वनको कार्ययोजना नवीकरण भई समूहद्वारा वनको सतत् रूपमा व्यवस्थापनको लागि गरिएको प्रयासहरु ।
- सामुदायिक वनबाट काठ दाउरा उत्पादनमा बढोत्तरी सम्बन्धी व्यवस्था ।

यो कार्यक्रम सञ्चालनका लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालय, वन तथा भू संरक्षण विभाग तथा प्रदेश सरकारको प्रचलित Norms अनुसार प्राविधिकबाट Design तथा Estimate गरी स्वीकृत Design तथा Estimate का आधारमा प्रचलित खरिद ऐन नियम बमोजिम कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने छ । सो उपलब्ध बजेट सामुदायिक वन कार्य योजना नवीकरण सम्बन्धी कार्यमा खर्च गर्नु पर्नेछ ।

३.२.२.२ जनशक्ति व्यवस्थापन

डिभिजन वन कार्यालयमा रहेका मौजुदा जनशक्तिहरुको परिचालन गरी प्रचलित नियम कानून तथा आयोजनाको कार्य निर्देशन अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

३.२.२.३. कार्यान्वयन प्रक्रिया

- नवीकरणको लागि सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह छनौट तथा लगत Estimate स्वीकृती ।
- समूहको विधान संशोधन ।

- वन क्षेत्र सर्भेक्षण तथा वन उपज मापन तथा श्रोत सर्भेक्षण तथा सो को तथ्याङ्क विश्लेषण ।
- स्वीकृत विधान तथा वन कार्य योजना
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report): प्रतिवेदनमा कार्यक्रम सम्बन्धि चरणबद्ध तस्वीरहरु अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

३.२.२.४ अपेक्षित उपलब्धी

- वन व्यवस्थापन कार्ययोजना नविकरण भएको भएको हुने ।
- सामुदायिक वनको विधान संशोधन भएको हुने ।
- सामुदायिक वनको विधान कार्ययोजना कार्यान्वयन भएको हुने

३.२.२.५. प्रगती सूचक (Indicator)

- वन व्यवस्थापन कार्य योजना स्वीकृत भएको ।
- समूहको विधान स्वीकृत भएको हुने ।
- सम्बन्धित कार्यालयको प्रतिवेदन र फोटोहरु ।

३.३. उपकरण मर्मत र इन्धन, मसलन्द तथा भ्रमण

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२६३३२	अछाम, सल्यान र दोलखा जिल्ला	उपकरण मर्मत, इन्धन तथा मसलन्द खरिद, फिल्ड भ्रमण सम्बन्धी प्रतिवेदन	१,२१२

माथि उल्लेखित उपकरण मर्मत र इन्धन, मसलन्द तथा भ्रमण सम्बन्धी कार्यको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
3.2.4.4	Repair and maintenance of equipments (motor-bikes, GPS and software) for field monitoring	७२६
3.3.3.8	Repair and maintenance of equipments (operation support) for field monitoring	४८६

यो कार्यक्रम नर्सरी व्यवस्थापन योजना तयारी, नर्सरी उपकरण खरिद, नर्सरी निर्माण र व्यवस्थापन, वन क्षेत्र सुदृढीकरण तथा वृक्षारोपण, कार्य योजना निर्माण, नविकरण सम्बन्धी प्रयोजनको अभिप्रायले तर्जुमा गरिएको हो । यो कार्यक्रम सञ्चालनका लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालयको Norms अनुसार Estimate गरी स्वीकृत Estimate का आधारमा प्रचलित ऐन नियम बमोजिम कार्य संचालन र सम्पन्न गर्नु पर्ने छ । यस शीर्षकमा विनियोजित रकम नर्सरी व्यवस्थापन योजना, नर्सरी उपकरण खरिद र मर्मत, नर्सरी निर्माण र व्यवस्थापन, वन क्षेत्र सुदृढीकरण तथा वृक्षारोपण, कार्य योजना निर्माण, नविकरण सम्बन्धी कार्यको अनुगमन तथा मूल्यांकन र कार्यक्रम संचालनमा खर्च गर्न सकिनेछ ।

३.३.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

डिभिजन वन कार्यालयमा रहेका मौजुदा जनशक्तिहरुको परिचालन गरी प्रचलित नियमकानून तथा आयोजनाको कार्य निर्देशन अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

३.३.२ कार्यान्वयन प्रक्रिया

- स्वीकृत लगत Estimate, भ्रमण आदेश ।
- उपकरण मर्मत, इन्धन तथा मसलन्द खरिद ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report) ।

३.३.३ अपेक्षित उपलब्धी

- उपकरण मर्मत, इन्धन तथा मसलन्द खरिद भएको हुने
- आयोजना कार्यक्रम व्यवस्थित तवरबाट संचालन भएको हुने
- समय समयमा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्यांकन भएको हुने
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनहरु प्राप्त भएको हुने

३.३.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- अनुगमन तथा मूल्यांकन भ्रमणहरु सम्पन्न भई प्रतिवेदनहरु तयार भएको हुने ।

३.५. CLIPs निर्माण, तालिम र NTFP (टिमु, अल्लो, दालचिनी, होमस्टे, आदी) स्थानीय तहहरु तथा समूहहरुका लागि योजना तयार, उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी उपकरण खरिद, जडान र संचालन

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२५२२	<p>अछाम जिल्ला: साँफे नगरपालिका १३, बाबला । मेल्लेख गाउँपालिका १, २ र ६, ऋषिदह, शोडषा । रामारोशन गाउँपालिका ५ र ६, भाटकटिया र रामारोशन ।</p> <p>सल्यान जिल्ला: वनगाड-कुपिण्डे नगरपालिका १, ४, ५, ६ र ७, देवस्थल, मूलखोला र चांजीहारी पिपल । कुमाख गाउँपालिका २, सुईकोट ।</p> <p>दोलखा जिल्ला: जिरी नगरपालिका ५ । भिमेश्वर नगरपालिका ९, लाकुरीडांडा । कालिञ्चोक गाउँपालिका ५ र ६, लापीलांग, गुडुंग । गौरीशंकर गाउँपालिका ८, खारे । शैलुगं गाउँपालिका ४, मागापौवा ।</p>	<p>स्थानीय तह र समूहहरुका लागि योजना तयार</p> <p>CLIPs निर्माण तालिम</p> <p>उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी उपकरण खरिद, जडान कार्य संचालन</p> <p>गैहकाष्ठ वनपैदावार NTFP सम्बन्धी (टिमु, अल्लो, दालचिनी आदी)</p> <p>इको टुरिज्म, होमस्टे आदी</p> <p>नोट: स्थानीय तह र जिल्ला कार्यक्रम संयोजकको संयोजनमा स्विकृत योजनाका आधारमा सोभै भुक्तानी माध्यमबाट आयोजना ईकाइ मार्फत बजेट कार्यान्वयन हुने ।</p>	०

माथि उल्लेखित CLIPs निर्माण, तालिम र NTFP (टिमुर, अल्लो, दालचिनी, होमस्टे, आदी) समूहहरूका लागि योजना तयार, उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी उपकरण खरिद, जडान र संचालन सम्बन्धी कार्यको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
3.4.2.2	Procure equipment for developing CLIPs including trainings (GPS and software to AKCs, and fodder sapling harvesting, eco-home stay , Timur, Allo, Cardamom, and other NTFPs processing etc.)	0

Community Livelihoods Improvement Plans (CLIPs) निर्माण, तालिम र NTFP (टिमुर, अल्लो, दालचिनी, मह, इको टुरीजम तथा होमस्टे, आदी):

जिल्ला भित्र पाईने प्राथमिकता प्राप्त जडिबुटीहरूको पकेट क्षेत्र पहिचान गरी सो क्षेत्र वरपर रहेका सामुदायिक वन, राष्ट्रिय वन तथा नीजि वनबाट आयआर्जन तथा रोजगारी बढाउन तथा समूहमा रहेका सदस्यहरूको गरीबी न्यूनीकरणमा योगदान पुर्याउने अभिप्रायले यो कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको हो । यसका लागि आयोजना आधार सर्भेक्षणलाई आधार मानी आयोजना र आयोजनाको विषयगत विज्ञहरू मार्फत तयार भएको कार्य योजना अनुसार सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालय तथा स्थानीय तहहरूसंगको समन्वय र सहकार्यमा उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसानहरूसंग कार्यान्वयन सम्भौता गरी जडिबुटीको खेती विस्तार, विकास र प्रवर्द्धन सम्बन्धी माथि उल्लेखित कार्यहरू सञ्चालन गरिनेछ । यसका लागि आवश्यकता अनुसार पत्रिका, सार्वजनिक जनसम्पर्कका कार्यालय र पकेट क्षेत्रका वडा कार्यालयहरूमा जानकारीका लागि नियम अनुसार सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव आह्वान गरिनेछ ।

इच्छुक उद्यमी, सामुदायिक तथा कवुलियती वन समूह वा किसानले प्रकाशित सूचना वमोजिम सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालयमा कार्यक्रम प्रस्तावहरू पेश गर्नुपर्नेछ । व्यवसायिकता उत्पादन गर्न सक्ने क्षमता, बजारको पहुँच,

प्रस्तावकको लगानी प्रतिशत, वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवा र अनुभव लगायतका विषयलाई ध्यान दिई यस्ता मापदण्डका आधारमा उत्कृष्ट प्रस्ताव छनौट गरी सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालयले सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस तथा जिल्ला आयोजना संयोजकको समन्वयमा सम्झौता गर्नेछ ।

यस कार्यक्रममा क्षमता अभिवृद्धि, जडिवुटी विरुवा खरिद तथा उत्पादन, रोपण कार्य, उच्चम स्थापना तथा बजारीकरण, अनुगमन लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । कार्यक्रम संचालन गरीएको क्षेत्रमा तल उल्लेखित विवरणहरु सहितको होडिंग बोर्ड राख्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

छनौटका आधारहरु:

सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, स्थायी प्रकृतिका आधिकारीक संघ संस्था, सहकारी संस्था, कृषक समूह, आमा समूह, महिला समूह तथा उक्त समूहहरुको सक्रियता, विगतको अनुभव, महिला सहभागिता, विवाद रहित वातावरण, माग र औचित्य जस्ता बुँदाहरुको आधारमा निश्चित कार्यसूची (Terms of Reference - TOR) बनाई छनौट गरीनेछ ।

स्थानीय तहहरु तथा समूहहरुका लागि योजना तयार, उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी उपकरण खरिद, जडान र संचालन:

वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापनाका लागि वन श्रोतमा आधारित उद्योग स्थापना तथा सञ्चालन गरी गरीव तथा विपन्न घरधुरीहरुको आयआर्जनमा समेत टेवा पुर्‍याउने अभिप्रायले यो कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको हो । यस शीर्षकमा विनियोजित रकमबाट सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह वा कबुलियती वन समूहले आफै वा दुई वा दुई भन्दा बढी वन समूहद्वारा वा समूह र निजी साभेदारीमा जडिवुटी प्रशोधन, फर्निचर उद्योग, वेतबाँस, अल्लो, लोक्ता, लप्सी, अमला प्रशोधन जस्ता उद्योगको स्थापना तथा सञ्चालन गर्न आवश्यक उपकरण, सामग्रीहरु खरिद तथा व्यवस्थापन खर्चका लागि अनुदान सहयोग उपलब्ध गराईनेछ । यस शीर्षकमा विनियोजित रकम वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापनाका लागि आवश्यक सहजीकरण तथा प्रावधिक सहयोगको लागि भ्रमण खर्च, इन्धनमा समेत खर्च गर्न सकिनेछ ।

उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसान छनौटका आधारहरु

उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसानको सक्रियता, विगतको अनुभव, महिला सहभागिता, उद्योगको कच्चा पदार्थको उपलब्धता, विवाद रहित वातावरण, माग र औचित्य जस्ता बुँदाहरुलाई आधार बनाई उद्योग वा उद्योगीको छनौट गरीनेछ ।

कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि प्रगतिमा समावेश गर्नुपर्ने बुँदाहरु:

- क्रियाकलाप सञ्चालन भएको क्षेत्र वा उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसानको नाम, ठेगाना ।
- जग्गाको कित्ता नं., फिल्डबुक, नक्सा, क्षेत्रफल, GPS Waypoints ।
- लाभान्वित घरधुरी, खेती विस्तार गरीएको जडिबुटीको प्रजाती र संख्या ।
- स्वीकृत लागत इष्टिमेट ।
- कार्यक्रम सम्पन्नका लागि तयारी गरीएको संझौता ।
- उद्यम स्थापनाका लागि सहयोग गरीएका मेशिन तथा उपकरणको विवरण ।
- कार्यक्रम सम्पन्नमा लागेको जम्मा खर्चको विवरण ।
- कार्य सञ्चालन अघि र सम्पन्न पछिको फोटो ।
- प्राप्त रोजगारीका विवरण ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report): ।
प्रतिवेदनमा कार्यक्रम सम्बन्धि चरणबद्ध तस्वीरहरु अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्नेछ ।
- कार्यस्थलको फोटो र वित्तीय प्रगति ।
- कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा देखापरेका समस्या र सिकाईहरु ।

३.५.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

डिभिजन वन कार्यालयमा रहेको मौजुदा कार्यालयको जनशक्तिहरुको परिचालन गरी प्रचलित नियमकानून तथा आयोजनाको कार्य निर्देशन अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

३.५.२ कार्यान्वयन प्रक्रिया

उपभोक्ता समूह छनौट चरण

- पहिचान भएका उपभोक्ता समूहहरूको लागि CLIPS विकास गर्ने ।
- उपभोक्ता समूह छनौट गर्दा निम्न कुराहरूमा ध्यान दिनु पर्ने छ :
- महिला र परम्परागत सिमान्तकृत व्यक्तिहरू
- समूहको गरिव विपन्न वर्गका लागि कम्तीमा 20 प्रतिशत रकम योगदान हुनुपर्ने ।
- विगतमा सिमित सहयोग पाएका उपभोक्ता समूहहरू ।

घरधुरीहरूको छनौट चरण

- छनौट भएका उपभोक्ता समिति, सरोकारवालाहरू, सम्बन्धित स्थानीय तहका जन प्रतिनिधिहरू तथा श्रोत व्यक्तिहरूसंगको छलफलबाट जीविकोपार्जन सहयोगका लागि घरधुरीको छनौट गरीने छ ।
- महिला र गरीब तथा विपन्न घरधुरीहरूलाई प्राथमिकता दिईने छ ।

कोष परिचालन :

- डिभिजन वन कार्यालय / स्थानीय तहले सम्बन्धित छनौट भएका उपभोक्ता समूहहरूसंग सम्झौता गर्नुपर्ने छ र समूहले सम्बन्धित छनौट भएका घरधुरीहरूसंग सम्झौता गर्नु पर्ने छ ।
- उपलब्ध गराईएको रकम अनुदानको रूपमा दिईने छ ।

आय आर्जनका कृयाकलापहरूको छनौट:

- सम्बन्धित घरधुरीको चाहना, सीप, क्षमता, समुदायको सांस्कृतिक वातावरण र सो क्षेत्र विश्लेषणको आधारमा कृयाकलापहरू छनौट गरिने छ ।
- संभावित व्यावसायिक योजनाहरू तयार गरिने छ ।
- छिटो प्रतिफल दिने खालका योजनाहरूलाई प्राथमिकता दिईने छ ।

CLIPs निर्देशिका तथा अभिमुखिकरण

- कार्यक्रमको कार्यान्वयन पूर्व CLIPs निर्देशिका विकास गरिने छ र उपभोक्ता समूहहरूलाई जीविकोपार्जन सम्बन्धमा अभिमुखिकरण

गरिने छ ।

- घरधुरी छनौट गर्दा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह भएको हकमा समूहको विधानमा भएको आर्थिक स्तरीकरणलाई (सम्पन्नता स्तरीकरण) आधार मानी घरधुरी चयन गरिने छ ।
- कार्य इकाई भित्र भूक्षय नियन्त्रणका वानस्पतिक तथा सिभिल (Engineering Structure) संरचनात्मक प्रविधिहरु एकिकृत प्याकेज आह्वान गर्ने ।
- कार्यालयमा कार्यक्रम प्रस्तावहरु प्राप्त गर्ने ।
- व्यावसायिकता उत्पादन गर्न सक्ने क्षमता, बजारको पहुँच, प्रस्तावकको लगानी प्रतिशत, वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवा र अनुभव लगायतका विषयलाई ध्यान दिई निर्धारित मापदण्डका आधारमा उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसानका उत्कृष्ट प्रस्ताव छनौट गर्ने र सम्झौता गर्ने ।
- कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रथम किस्ता स्वरुप २० प्रतिशत, दोश्रो किस्ता वापत ४० प्रतिशत र अन्तिम प्रतिवेदन प्राप्त भएपश्चात बाँकी तेश्रो किस्ता वापत ४० प्रतिशत रकम भुक्तानी गर्नेछ । कार्यक्रममा क्षमता अभिवृद्धि, जडिबुटी विरुवा खरिद तथा उत्पादन, रोपण कार्य, उद्यम स्थापना तथा बजारीकरण, अनुगमन लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- विज्ञबाट तयार भएको CLIPs को विस्तृत खाका अनुसार डिभिजन वन कार्यालयले स्थानीय तह र जिल्ला कार्यक्रम संयोजकको संयोजनमा स्वीकृत योजनाका आधारमा मन्त्रालयले सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालयलाई शर्त अनुदान रकम निकासो उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने छ ।

अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण :

- उपभोक्ता समूह र सम्बन्धित आयोजनाका कर्मचारीहरु बाट छनौट भएका घरधुरीहरुको आधार सर्भेक्षणको आधारमा आवधिक अनुगमन र सुपरीवेक्षण हुनेछ ।

३.५.३ अपेक्षित उपलब्धी

- जडिवुटीको विकास र विस्तार भई आय आर्जनमा टेवा पुग्ने ।
- स्थानीय क्षेत्रमा रोजगारीको सृजना हुने ।
- खेर गएको जग्गाको सदुपयोग हुने ।
- पूँजीगत अनुदान सहयोगले वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापना हुने ।
- वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापनाले रोजगारी सिर्जना भई आयआर्जनमा टेवा पुग्ने ।

३.५.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- CLIPs निर्माण भएको ।
- पूँजीगत अनुदान सहयोग उपलब्ध भएको ।
- वन पैदावारमा आधारित उद्योगको स्थापना भएको ।

खण्ड 8

नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरू मार्फत संचालन हुने कार्यक्रमहरू

वार्षिक कार्यक्रम अनुसार स्थानीय तहमा संचालन गरिने कार्यक्रमहरू सम्बन्धित नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरूले EbA II आयोजना दस्तावेजमा उल्लेख भएका क्रियाकलापहरू (जोखिम तथा अनुकूलन, पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकूलन) का लागि शर्त अनुदानको प्रचलित नियमकानून तथा आयोजनाको प्रावधान बमोजिम कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ। स्थानीय तहहरूले आफ्ना कार्यक्रमहरूको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा प्रयोजनका लागि आयोजनाबाट संचालन हुने उल्लेखित कार्यक्रमहरू पनि समावेश गरी सभामा पेश गरी पारित (स्वीकृत) गराउन पर्नेछ। आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को सम्बन्धित पालिकाहरूको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम **अनुसूची ३** मा समावेश गरिएको छ।

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को बजेट कार्यान्वयनको सन्दर्भमा विनियोजित रकमको प्रचलित कानून बमोजिम खर्च गर्ने/गराउने, लेखा राख्ने, प्रतिवेदन गर्ने र लेखा परीक्षण गर्ने/गराउने कार्य समेत सम्बन्धित स्थानीय तहको दायित्व, जिम्मेवारी र कर्तव्य हुनेछ।

कार्यक्रमको अनिवार्य रूपमा मासिक, चौमासिक तथा वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन तयार गरी आयोजना संयोजक मार्फत आयोजनामा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

४.१. चरनक्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
3.2.5.2	चरिचरन विस्तार	१२,१४७

माथि उल्लेखित चरनक्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार सम्बन्धी कार्यको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र/वडा	स्थान	बजेट रकम (रु. हजारमा)
८०१०७११२	२६३३२	अछाम जिल्ला: साँफे नगरपालिका १३। मेल्लेख गाउँपालिका १, २ र ६। रामारोशन गाउँपालिका ५ र ६।	बाबला	६३९
८०१०७३१८			ऋषिदह, शोडषा	१,९१८
८०१०७३१९			भाटकटिया, रामारोशन	१,२७९
८०१०६११२	२६३३२	सल्यान जिल्ला: वनगाड-कुपिण्डे नपा १, ४, ५, ६, ७। कुमाख गापा २।	देवस्थल, मुलखोला, चाँजीहारी पीपल	३,१९७
८०१०३३१४			सुईकोट	१,२७९
८०१०३१०५	२६३३२	दोलखा जिल्ला: जिरी नपा ५। भिमेश्वर नपा ९। कालिञ्चोक गापा ५ र ६। गौरीशंकर गापा ८। शैलुगं गापा ४।	जिरी	६३९
८०१०३१०६			लाकुरीडाँडा	६३९
८०१०३३१४			लापीलांग, गुडुगं	१,२७९
८०१०३३१५			खारे	६३९
८०१०३३२०			मागापौवा	६३९

यो कार्यक्रम चरन क्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार सम्बन्धी अभिप्रायले तर्जुमा गरिएको हो। घाँसे मैदान तथा भाडिदार क्षेत्रमा स्थानीय प्रजातिहरूलाई प्राथमिकता दिई घाँस रोपण गरी चरण क्षेत्र सुधार गर्न सकिने छ। यस कार्यक्रमबाट भू-क्षय कम हुनुको साथै नीजि तथा सार्वजनिक जमिनबाट घाँस तथा डालेघाँसको उपलब्धता बढ्ने लक्ष्य लिईएको छ। अत्याधिक चरन तथा बहुप्रयोगमा रहेका भाडि वुट्यान क्षेत्रहरूमा केन्द्रीत गरी डालेघाँस, घाँस तथा अन्य दलिय वनस्पतिहरू लगाईने छ। चरण क्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तारका लागि स्वीकृत Norms अनुसार Estimate गरी स्वीकृत Estimate का आधारमा प्रचलित ऐन नियम वमोजिम कार्य सम्पन्न गर्नु पर्नेछ। यस

शीर्षकमा विनियोजित रकम चरन क्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तारका लागि अन्तर्क्रिया, बिउबिजन खरिद, बारबेर, गोडमेल, संरक्षण तथा अन्य चरिचरन क्षेत्र सुदृढीकरण सम्बन्धी कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ ।

४.१.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

स्थानीय तहमा रहेका मौजुदा कृषि तथा पशुसेवा शाखाहरुको जनशक्ति परिचालन गरी प्रचलित नियम कानून तथा आयोजनाको कार्य निर्देशन अनुसार जिल्ला आयोजना संयोजकको समन्वयमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

४.१.२ कार्यान्वयन प्रक्रिया

- वस्तुस्थितिको अध्ययन र विश्लेषण ।
- अन्तरक्रिया र स्थल छनौट ।
- लगत इष्टिमेट तयार र स्वीकृती ।
- उपभोक्ता समिति गठन (आवश्यक भएमा मात्र, पुरानै गठित समितिबाट कार्य गर्न सकिने) ।
- कार्यक्रम संचालन र स्थानीय समुदायलाई हस्तान्तरण ।
- चरन क्षेत्रको अनुगमन तथा मूल्यांकन ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report): प्रतिवेदनमा कार्यक्रम सम्बन्धि चरणबद्ध तस्वीरहरु अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

४.१.३ अपेक्षित उपलब्धी

- कार्यक्रम व्यवस्थित तवरबाट संचालन भई चरन क्षेत्रको व्यवस्थापन भएको हुने ।
- समय समयमा चरण क्षेत्रको अनुगमन तथा मूल्यांकन भएको हुने ।
- चरण क्षेत्र विकासमा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनहरु प्राप्त भएको हुने ।

४.१.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- चरन क्षेत्र विस्तार र व्यवस्थापन क्षेत्र पहिचान भएको ।
- चरन क्षेत्र विस्तार र व्यवस्थापन भएको ।

४.२. गह्रासुधार व्यवस्थापन तथा विकास

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रू. हजारमा)
3.3.3.2	Improved terraces गह्रा सुधार विकास कार्य	२२,५५१

माथि उल्लेखित गह्रासुधार व्यवस्थापन तथा विकास सम्बन्धी कार्यको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

व.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र/वडा	स्थान	बजेट रकम (रू. हजारमा)
८०१०७११२	२६३३२	अछाम जिल्ला: सांफे नगरपालिका १३ । मेल्लेख गाउँपालिका १, २ र ६ । रामारोशन गाउँपालिका ५ र ६ ।	बाबला	१,१८७
८०१०७३१८			ऋषिदह, शोडषा	३,५६०
८०१०७३१९			भाटकटिया, रामारोशन	२,३७४
८०१०६११२	२६३३२	सल्यान जिल्ला: वनगाड-कुपिण्डे नपा १, ४, ५, ६ र ७ । कुमाख गापा २ ।	देवस्थल, मुलखोला, चांजीहारी पीपल	५,९३४
८०१०३३१४			सुईकोट	२,३७४
८०१०३१०५	२६३३२	दोलखा जिल्ला: जिरी नपा ५ । भिमेश्वर नपा ९ । कालिञ्चोक गापा ५, ६ । गौरीशंकर गापा ८ । शैलुगं गापा ४ ।	जिरी	१,१८७
८०१०३१०६			लाकुरीडांडा	१,१८७
८०१०३३१४			लापीलांग, गुडुगं	२,३७४
८०१०३३१५			खारे	१,१८७
८०१०३३२०			मागापौवा	१,१८७

यो कार्यक्रम गह्रा सुधार व्यवस्थापन तथा विकास सम्बन्धी अभिप्रायले तर्जुमा गरिएको हो । गह्रा सुधार व्यवस्थापन तथा विकास कार्य संचालनका

लगाइ अति भिरालो जमिनलाई सम्म बनाई खती गर्न योग्य बनउन ढुङ्गाको पर्खाल लगाई भूक्षय न्यूनीकरण तथा माटोको चिस्यान कायम राखी कृषि उत्पादकत्व वढाउन स्वीकृत Norms अनुसार Estimate गरी प्रचलित ऐन नियम वमोजिम कार्य सम्पन्न गर्नु पर्नेछ । यस शीर्षकमा विनियोजित रकम गह्वा सुधार व्यवस्थापन तथा विकास कार्यका लागि स्थानीय ज्याला, गह्वा उकासन तथा भिरालोपन कम गर्न र यस्तै प्रकारका गह्वा सुदृढीकरण सम्बन्धी कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ ।

४.२.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

स्थानीय तहमा रहेका मौजुदा वन, भू-संरक्षण, कृषि प्राविधिक जनशक्तिहरुको परिचालन गरी आयोजनाका जिल्ला आयोजना संयोजकको समन्वयमा प्रचलित नियम कानूनको परिधिभित्र रही कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

४.२.२ कार्यान्वयन प्रक्रिया

- वस्तु स्थितिको अध्ययन र विश्लेषण ।
- कृषि क्षेत्र विस्तार तथा भूक्षय नियन्त्रणको लागि १० प्रतिशत देखि ३५ प्रतिशत भिरालोपन भएको जमिनमा गह्वा सुधार कार्य गर्न सकिने छ ।
- कन्टुर लाईन प्लट गरी निकासको भिरालोपनाको लेखाजोखा गरी स्थल छनौट गर्ने ।
- कन्टुर लाईनलाई आधार मानी कम्तीमा ५० से.मी. गहिरो जग खनी साधारण तय २ मिटर उचाई नबढ्ने गरी Retaining Wall लगाउने र खनिएको माटोले गह्वा पुर्ने र माथिल्लो तह मलिलो माटो भर्ने ।
- लगत इष्टिमेट तयार र अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृत गर्ने ।
- उपभोक्ता समिति गठन (आवश्यक भएमा मात्र, पुरानै गठित समितिबाट कार्य गर्न सकिने)
- कामको नियमित अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने ।
- कामको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report): प्रतिवेदनमा कार्यक्रम सम्बन्धी चरणबद्ध तस्वीरहरु अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

४.२.३ अपेक्षित उपलब्धी

- कार्यक्रम व्यवस्थीत तवरबाट संचालन भएको हुने
- समय समयमा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्यांकन भएको हुने
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनहरु प्राप्त भएको हुने

४.२.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- गह्वा सुधार व्यवस्थापन तथा विकास गर्न पर्ने स्थान पहिचान भएको
- गह्वा सुधार व्यवस्थापन तथा विकास कार्य सञ्चालन भएको

४.३ खोलाकिनार तथा फिल्टरिंग ड्याम मर्मत संभार तथा निर्माण

क्रियाकलाप नं.	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
3.3.3.3	Bio-engineering plans to stabilize river banks खोला किनार मर्मत संभार तथा निर्माण कार्य	८९९
3.3.3.4	Construct filtering dams	२,६९७

माथि उल्लेखित खोलाकिनार मर्मत संभार तथा निर्माण (Bio-engineering plans to stabilize river banks) सम्बन्धी कार्यको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

यो कार्यक्रम खोलाकिनार संरक्षण गर्दै पानीको वहाव नियन्त्रण र भूक्षय कम गर्नका लागि वनस्पतिक भाडी तथा नरकट (Shrubs and Reeds) र ढुङ्गा तथा मुढा जस्ता प्राकृतिक वस्तुहरुको प्रयोग गरी निर्माण कार्य संचालन गर्ने अभिप्रायले तर्जुमा गरिएको हो । खोलाकिनार मर्मत संभार तथा निर्माण कार्य संचालनका लागि स्वीकृत Norms अनुसार Estimate गरी स्वीकृत Estimate का आधारमा प्रचलित ऐन नियम वमोजिम कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने छ । यस शीर्षकमा विनियोजित रकम खोलाकिनार मर्मत संभार तथा निर्माण कार्यका लागि स्थानीय ज्याला, स्थानीय प्रविधिबाट बारवेर, सचेतना तथा अन्य खोलाकिनार तथा फिल्टरिंग ड्याम मर्मत संभार तथा निर्माण सम्बन्धी कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ ।

खोलाकिनार मर्मत संभार तथा निर्माण कार्य नदिले बहाव परिवर्तनसंगै छोडेको जग्गालाई जैविक प्रविधिहरु प्रयोगबाट संरक्षण गरी प्रयोगमा ल्याउने यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य रहेकोछ । यस अन्तर्गत निम्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

- स्थानीय जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवालाहरूसंग अन्तर्क्रिया
- संरक्षण समूह पहिचान र सशक्तिकरण
- Revetment/protection wall construction
- Spur/Groynes construction
- थिग्रीकरण रोकथाम संरचना निर्माण / Construction of flow retarding structures
- जल प्रवाहको व्यवस्थापनको लागि हरित प्रविधि विकास / Flood slope stabilization through bio-engineering /vegetative measures (Tree grass planting) on the bank
- Fencing of area for livestock control
- भू-उपयोग प्रविधि विकास तथा सचेतनामूलक कार्यक्रम ।

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र/वडा	स्थान	बजेट रकम (रु. हजारमा)
८०१०७११२	२६३३२	अछाम जिल्ला: सांफे नगरपालिका १३ ।	बाबला	४७
८०१०७३१८		मेल्लेख गाउँपालिका १, २ र ६ ।	ऋषिदह, शोडषा	१४३
८०१०७३१९		रामारोशन गाउँपालिका ५ र ६ ।	भाटकटिया, रामारोशन	९५
८०१०६११२	२६३३२	सल्यान जिल्ला: वनगाड-कुपिण्डे नपा १, ४, ५, ६ र ७ ।	देवस्थल, मुलखोला, चांजीहारी पीपल	२३७
८०१०३३१४		कुमाख गापा २ ।	सुईकोट	९५
८०१०३१०५	२६३३२	दोलखा जिल्ला: जिरी नपा ५ । भिमेश्वर नपा ९ । कालिञ्चोक गापा ५, ६ ।	जिरी	४७
८०१०३१०६		गौरीशंकर गापा ८ ।	लाकुरीडांडा	४७
८०१०३३१४		शैलुगं गापा ४	लापीलांग, गुडुगं	९४
८०१०३३१५			खारे	४७
८०१०३३२०			मागापौवा	४७

माथि उल्लेखित फिल्टरिंग ड्याम मर्मत संभार तथा निर्माण (Filtering dams) सम्बन्धी कार्यको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

उद्देश्यहरु :

पानीबाट हुने भूक्षय, नदी वहाव नियन्त्रण, गेग्रान थिग्राउने, पानी जमिन मुनी छिद्रमा पठाउने अभिप्रायले यो कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको हो । फिल्टरिंग ड्याम मर्मत संभार तथा निर्माण कार्य संचालनका लागि स्वीकृत Norms अनुसार Estimate गरी स्वीकृत Estimate का आधारमा प्रचलित ऐन नियम बमोजिम कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने छ । यस शीर्षकमा विनियोजित रकम खोलामा माटो, ढुङ्गाले बाँध बाँधी तथा फिल्टरिंग ड्याम मर्मत संभार तथा निर्माण कार्यका लागि स्थानीय ज्याला, स्थानीय प्रविधिबाट बारबेर, सचेतना तथा अन्य खोलाकिनार तथा फिल्टरिंग ड्याम मर्मत संभार तथा निर्माण सम्बन्धी कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ ।

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र/वडा	स्थान	बजेट रकम (रु. हजारमा)
८०१०७११२	२६३३२	अछाम जिल्ला: सांफे नगरपालिका १३ । मेल्लेख गाउँपालिका १, २ र ६ । रामारोशन गाउँपालिका ५ र ६ ।	बाबला	१४२
८०१०७३१८			ऋषिदह, शोडषा	४२५
८०१०७३१९			भाटकटिया, रामारोशन	२८४
८०१०६११२	२६३३२	सल्यान जिल्ला: वनगाड-कुपिण्डे नपा १, ४, ५, ६ र ७ । कुमाख गापा २ ।	देवस्थल, मुलखोला, चाँजीहारी पीपल	७१०
८०१०३३१४			सुईकोट	२८४
८०१०३१०५	२६३३२	दोलखा जिल्ला: जिरी नपा ५ । भिमेश्वर नपा ९ । कालिञ्चोक गापा ५ र ६ । गौरीशंकर गापा ८ । शैलुगं गापा ४ ।	जिरी	१४२
८०१०३१०६			लाकुरीडाँडा	१४२
८०१०३३१४			लापीलांग, गुडुगं	२८४
८०१०३३१५			खारे	१४२
८०१०३३२०			मागापौवा	१४२

फिल्टरिंग ड्र्याम मर्मत संभार तथा निर्माण कार्य नदीको बहाव परिवर्तनसंगै छोडेको जग्गालाई जैविक प्रविधिहरू प्रयोगबाट संरक्षण गरी प्रयोगमा ल्याउने यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य रहेकोछ । यस अन्तर्गत निम्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

- स्थानीय जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवालाहरूसंग अन्तर्क्रिया
- संरक्षण समूह पहिचान र सशक्तिकरण
- Dam Construction
- Dam wall construction
- थिग्रीकरण रोकथाम संरचना निर्माण (Construction of flow retarding structures)
- जल प्रवाहको व्यवस्थापनको लागि हरित प्रविधि विकास /Flood slope stabilization through bio-engineering /vegetative measures (Tree grass planting) on the bank
- Fencing of area for livestock control
- भू-उपयोग प्रविधि विकास तथा सचेतनामूलक कार्यक्रम ।

४.३.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

स्थानीय तहमा रहेका मौजुदा वन, भू-संरक्षण, कृषि प्राविधिक जनशक्तिहरूको परिचालन गरी आयोजनाका जिल्ला आयोजना संयोजकको समन्वयमा प्रचलित नियम कानूनको परिधी भीत्र रही कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

४.३.२ कार्यान्वयन प्रक्रिया

- स्थान छनौट तथा योजना तयारी गरी कृयाकलाप छनौट (GPS- स्थलगत विन्दु निर्धारण) गर्ने ।
- गल्लीको आकार अनुसार निर्माण सामग्री छनौट गर्ने ।
- वस्तु स्थितिको विश्लेषण : संभाव्यता अध्ययन तथा सरोकारवालाहरूसंगको अन्तरक्रिया गर्ने ।
- सर्भे, डिजाईन स्थलगत नक्सा, संरचनागत नक्सा तथा लागत अनुमान तयारी गर्दा प्रयोगमा रहेका स्वीकृत फारामहरू प्रयोग गर्ने ।

- यो कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि प्राविधिकको सल्लाह र डिजाईन अनुसार काठको मुढा, ढुङ्गा अथवा ग्याविन (5X7 cm mesh cells) मा चट्टान तथा ढुङ्गाहरू भरी बनाउन सकिनेछ । तर यसकार्यमा ड्याम निर्माण गर्दा पर्खाल तथा भूईमा सिमेन्टको प्रयोग गरीने छैन ।
- उपभोक्ता समिति गठन (आवश्यकता अनुसार), सम्झौता फाराम, कार्यक्रम कार्यान्वयन, मूल्याङ्कन, सम्पन्न प्रतिवेदन तथा खर्चको सार्वजनिकीकरण गर्नुपर्नेछ ।
- कामको नापीकिताव, जांचपास फाराम, भुक्तानी विल फाराम, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन फाराम आदी नियमानुसार भर्नु पर्नुछ ।
- आवश्यकता आनुसार आयोजना सम्बन्धित स्थानीय उपभोक्ता वा समुदायलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेछ ।
- अनुगमन प्रतिवेदन तयारी तथा पार्श्वचित्र प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।

४.३.३ अपेक्षित उपलब्धी

- जमिनमा पानीको पुनर्भरण भएको हुने ।
- खोला किनारको संरक्षण भई वायोईन्जीनियरीड संरचना विकास भएको हुने ।
- कृषि योग्य जमिनको संरक्षण हुने र कृषि वन प्रविधिको विकास हुने
- स्थानीय श्रोतको उपयोग भई कृषिवालीको उब्जनी बढ्ने र आयआर्जनमा वृद्धी हुने
- समय समयमा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्यांकन भएको हुने
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनहरू प्राप्त भएको हुने

४.३.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- खोलाकिनार तथा फिल्टरिंग ड्याम पहिचान भएको
- खोला किनार तथा फिल्टरिंग ड्यामको मर्मत संभार तथा निर्माण सम्पन्न भएको हुने ।

४.४. पोखरी संरक्षण तथा वर्षातको पानी संकलन र संरक्षण

क्रियाकलाप नं	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
3.3.3.5	Construct water conservation ponds	७४९
3.3.3.6	Construct community rainwater harvesting devices	४५०

माथि उल्लेखित पोखरी संरक्षण (Water conservation ponds) सम्बन्धी कार्यको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

प्राथमिकता प्राप्त जलाधार क्षेत्रमा प्राकृतिक रूपमा रहेका महत्वपूर्ण, उपयोगी, ऐतिहासिक र लोपोन्मुख हुन लागेका पानीका श्रोत तथा पोखरीको पहिचान र वस्तुस्थितिको विश्लेषण गरी प्राथमिकताका आधारमा स्थानीय तहसंग समेत आवश्यक सहकार्य गरी पानीका श्रोतहरूको जलाधार क्षेत्रलाई (Catchment Area) दिगो रूपमा संरक्षण तथा व्यवस्थापन गरिनेछ । यस अन्तर्गत छत तथा बलेसीको पानी संकलन, तालतलैया, सिमसार, पानी कुवा, पोखरी, जलभरण संरचना, रन अफ हार्भेस्टिङ, जलाधार क्षेत्र पुनरुत्थान क्रियाकलाप (Catchment Restoration Work) र पानीको बहुआयामिक प्रयोग जस्ता क्रियाकलापहरू गर्न सकिने छ ।

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र/वडा	स्थान	बजेट रकम (रु. हजारमा)
८०१०७११२	२६३३२	अछाम जिल्ला: साँफे नगरपालिका १३ । मेल्लेख गाउँपालिका १, २ र ६ । रामारोशन गाउँपालिका ५ र ६ ।	बाबला	३९
८०१०७३१८			ऋषिदह, शोडषा	११७
८०१०७३१९			भाटकटिया, रामारोशन	७८
८०१०६११२	२६३३२	सल्यान जिल्ला: वनगाड-कुपिण्डे नपा १, ४, ५, ६ र ७ । कुमाख गापा २ ।	देवस्थल, मुलखोला, चांजीहारी पीपल	१९५
८०१०३३१४			सुईकोट	७८
८०१०३१०५	२६३३२	दोलखा जिल्ला: जिरी नपा ५ । भिमेश्वर नपा ९ । कालिञ्चोक गापा ५ र ६ । गौरीशंकर गापा ८ । शैलुगं गापा ४ ।	जिरी	३९
८०१०३१०६			लाकुरीडांडा	३९
८०१०३३१४			लापीलांग, गुडुगं	७८
८०१०३३१५			खारे	३९
८०१०३३२०			मागापौवा	३९

माथि उल्लेखित वर्षातको पानी संकलन र संरक्षण (Community rainwater harvesting devices) सम्बन्धी कार्यको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

प्राथमिकता प्राप्त जलाधार क्षेत्रमा प्राकृतिक रूपमा रहेका महत्वपूर्ण, उपयोगी, ऐतिहासिक र लोपोन्मुख हुन लागेका पानीका श्रोत तथा पोखरीको पहिचान र वस्तुस्थितिको विश्लेषण गरी प्राथमिकताका आधारमा स्थानीय तहसंग समेत आवश्यक सहकार्य गरी पानीका श्रोतहरूको जलाधार क्षेत्रलाई (Catchment Area) दिगो रूपमा संरक्षण तथा व्यवस्थापन गरिनेछ। यस अन्तर्गत तालतलैया, सिमसार, पानी कुवा, पोखरी, जलभरण संरचना, रन अफ हार्भेस्टिङ ड्याम, पानी मूहान संरक्षण, जलाधार क्षेत्र पुनरुत्थान क्रियाकलाप (Catchment Restoration Work) र पानीको बहुआयामिक प्रयोग जस्ता क्रियाकलापहरू गर्न सकिने छ।

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र/वडा	स्थान	बजेट रकम (रु. हजारमा)
८०१०७११२	२६३३२	अछाम जिल्ला: साँफे नगरपालिका १३। मेल्लेख गाउँपालिका १, २ र ६। रामारोशन गाउँपालिका ५ र ६।	बाबला	२४
८०१०७३१८			ऋषिदह, शोडषा	७१
८०१०७३१९			भाटकटिया, रामारोशन	४७
८०१०६११२	२६३३२	सल्यान जिल्ला: वनगाड-कुपिण्डे नपा १, ४, ५, ६ र ७। कुमाख गापा २।	देवस्थल, मुलखोला, चाँजीहारी पीपल	११८
८०१०३३१४			सुईकोट	४७
८०१०३१०५	२६३३२	दोलखा जिल्ला: जिरी नपा ५। भिमेश्वर नपा ९। कालिञ्चोक गापा ५ र ६। गौरीशंकर गापा ८। शैलुगं गापा ४।	जिरी	२४
८०१०३१०६			लाकुरीडाँडा	२४
८०१०३३१४			लापीलांग, गुडुगं	४७
८०१०३३१५			खारे	२४
८०१०३३२०			मागापौवा	२४

यस कार्यक्रमको उद्देश्यः

- स्थानीय स्तरमा बढ्दो पानीको मागलाई परिपूर्ति गर्ने
- पानी श्रोतको पुनर्भरण गराई दिगो प्रयोगमा वृद्धि गर्ने
- पानीको घरायसी प्रयोजनमा वृद्धि गर्ने
- जलाधार क्षेत्रमा जलभरण पोखरी, ट्रेन्चिङ्क तथा संरक्षण कार्य गर्ने
- वृक्षारोपण जस्ता कृयाकलाप मार्फत जलभरण क्षमता बढाई सुख्खायाममा पानीको उपलब्धता बढाउने

४.४.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

स्थानीय तहमा रहेका मौजुदा वन, भू-संरक्षण प्राविधिक जनशक्तिहरुको परिचालन गरी आयोजनाका जिल्ला आयोजना संयोजकको समन्वयमा प्रचलित नियम कानूनको परिधिभित्र रही कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

४.४.२ कार्यान्वयन प्रक्रिया

- कार्य इकाई भित्र भू-क्षय नियन्त्रणका वानस्पतीक तथा सिभिल (Engineering Structure) संरचनात्मक प्राविधिक एकीकृत प्याकेजको रुपमा प्रयोग गर्ने
- घरायसी प्रयोजनलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी मात्र सिंचाई तथा अन्य प्रयोजनको लागि कुवा तथा पोखरीहरु संरक्षण गर्ने
- कार्यक्रमको योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, मर्मत संभार तथा लाभको वितरण बढि भन्दा बढी जनसहभागिताको सुनिश्चितता कायम गर्ने
- उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य सञ्चालन लाई प्राथमिकतामा राख्ने तर सहभागिताको सुनिश्चित नभएको र कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने पर्ने स्थानहरुमा सार्वजनीक खरिद ऐन तथा नियमावलीको प्रक्रिया अपनाई कार्य सञ्चालन गर्ने
- कुवा तथा पोखरी संरक्षण गर्दा जलाधार पुनरुत्थान (Catchment Restorstion) कार्य र सिभिल संरचना (Civil Engineering Structure) हरुको क्रियाकलाप छुट्टाछुट्टै प्याकेज बनाई वा एउटै प्याकेजमा लागत अनुमान गरी गर्न सकिने

- यदि कुवा तथा पोखरी संरक्षण कार्य संचालन गर्दा कुवाको हकमा खानेपानी प्रयोजनको लागि कम्तिमा १५ घरधुरी लाभान्वीत हुने र पोखरीको हकमा सिंचाई प्रयोजनको लागि २ हेक्टर सम्म सिंचित क्षेत्र भएमा कार्यक्षेत्र भित्र वितरण प्रणालीको व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
- स्थल छनौट (GPS स्थलगत विन्दु निर्धारण)
- वस्तुस्थितिको विश्लेषण : संभाव्यता अध्ययन तथा सरोकारवालाहरूसंगको अन्तरक्रिया
- सर्भे, डिजाईन स्थलगत नक्सा फाराम, संरचनागत नक्सा फाराम तथा लागत अनुमान तयारी गर्दा प्रयोग गरिने प्रचलनमा रहेको स्वीकृत फारमहरु प्रयोग गर्ने
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणाली तयार गर्ने ।
- कार्यान्वयन चरण : उपभोक्ता समिति गठन, सम्झौता (फाराम ३), कार्यक्रम कार्यान्वयन, मूल्याङ्कन, सम्पन्न प्रतिवेदन तथा सार्वजनिकीकरण
- नापीकिताव फाराम, जाँचपास, भुक्तानी विल फाराम, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन फाराम प्रयोग गर्ने ।
- स्थानीय समुदायलाई हस्तान्तरण गर्ने ।
- अनुगमन प्रतिवेदन तयारी तथा पार्श्वचित्र प्रकाशन गर्ने ।

४.४.३ अपेक्षित उपलब्धी

- कार्यक्रम व्यवस्थित तवरबाट संचालन भएको हुने
- महत्वपूर्ण र लोपोन्मुख हुन लागेका पानीका श्रोतहरुको पहिचान हुने
- घरायसी र कृषि तथा पशुपालन व्यवसायको लागि पानीको सहज उपलब्धता हुने
- जमिनमा चिस्यानको मात्रामा वृद्धि भै हरियालीमा प्रवर्द्धनमा टेवा पुग्ने
- स्थानीय श्रोतको उपयोग भई कृषिवालीको उब्जनी बढ्ने र आयआर्जनमा वृद्धि हुने
- समय समयमा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्यांकन भएको हुने
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनहरु प्राप्त भएको हुने

४.४.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- पानीका श्रोत तथा पोखरीहरुको पहिचान भएको
- प्राथमिकताका आधारमा पानीका श्रोतहरुको जलाधार क्षेत्रलाई (Catchment Area) दिगो रूपमा संरक्षण तथा व्यवस्थापन भएको
- तालतलैया, सिमसार, पानी कुवा, पोखरी, जलभरण संरचना, रन अफ हाभेस्टिङ ड्याम, पानी मूहान संरक्षण, जलाधार क्षेत्र पुनरुत्थान क्रियाकलाप (Catchment Restoration Work) र पानीको बहुआयामिक प्रयोग भएको
- वृक्षारोपण जस्ता कृयाकलाप मार्फत जलभरण क्षमता बढाई सुखायाममा पानीको उपलब्धता बढेको
- मर्मत संभार तथा निर्माण कार्य सञ्चालन भएको
- सम्बन्धित कार्यालयको प्रतिवेदन र फोटोहरु

४.५. CLIPs निर्माण, तालिम (मह, घिउ, च्याउ, बेसार आदी) स्थानीय तहहरु तथा समूहहरुका लागि योजना तयार, उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी उपकरण खरिद, जडान र संचालन

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२५२२	अछाम जिल्ला: सांफे नगरपालिका १३ । बाबला मेल्लेख गाउँपालिका १, २ र ६, ऋषिदह, शोडषा । रामारोशन गाउँपालिका ५ र ६, भाटकटिया र रामारोशन	स्थानीय तह र समूहहरुका लागि योजना तयार CLIPs निर्माण तालिम उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी उपकरण खरिद, जडान कार्य संचालन	०

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रमले ढाकेको क्षेत्र	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)
३२९००१०१	२२५२२	सल्यान जिल्ला: वनगाड-कुपिण्डे नगरपालिका १, ४, ५, ६ र ७, देवस्थल, मूलखोला र चांजीहारी पिपल । कुमाख गाउँपालिका २, सुईकोट ।	कृषि Livelihood सम्बन्धी (मह, घिउ, च्याउ बेसार आदी)	०
		दोलखा जिल्ला: जिरी नगरपालिका, ५ । भिमेश्वर नगर पालिका ९, लाकुरीडाँडा । कालिञ्चोक गाउँपालिका ५ र ६, लापीलांग, गुडुंग । गौरीशंकर गाउँपालिका ८, खारे । शैलुगं गाउँपालिका ४, मागापौवा ।	नोट: स्थानीय तह र जिल्ला कार्यक्रम संयोजकको संयोजनमा स्विकृत योजनाका आधारमा सोभै भुक्तानी माध्यमबाट आयोजना ईकाइ मार्फत बजेट कार्यान्वयन हुने ।	

माथि उल्लेखित CLIPs निर्माण, तालिम (मह, घिउ, च्याउ, बेसार आदी) स्थानीय तहहरु तथा समूहहरुका लागि योजना तयार, उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी उपकरण खरिद, जडान र संचालन सम्बन्धी कार्यको विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट देहाय अनुसार रहेको छ :

क्रियाकलाप नं	विस्तृत कार्यक्रम	रकम (रु. हजारमा)
3.4.2.2	Procure equipment for developing CLIPs including trainings (GPS and software to AKCs, and fodder sapling harvesting, Cardamom, Bee-keeping, other NTFPs, eco-home stay, Ghee, Mushroom, Turmeric cultivation and Ginger production and processing etc.)	०

Community Livelihoods Improvement Plans (CLIPs) निर्माण including तालिम (मह, घिउ, च्याउ, बेसार आदी):

आयोजना क्षेत्र भित्र पाईने प्राथमिकता प्राप्त कृषि उत्पादनको पकेट क्षेत्र पहिचान गरी सो क्षेत्र वरपर रहेका सामुदायिक वन, राष्ट्रिय वन तथा नीजि वनबाट आयआर्जन तथा रोजगारी बढाउन तथा समूहमा रहेका सदस्यहरुको गरीबी न्यूनीकरणमा योगदान पुर्याउने अभिप्रायले यो कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको हो । यसका लागि आयोजना आधार सर्भेक्षणलाई आधार मानी आयोजना र आयोजनाको विषयगत विज्ञहरु मार्फत तयार भएको कार्य योजना अनुसार सम्बन्धित स्थानीय तहहरुसंगको समन्वय र सहकार्यमा उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसानहरुसंग कार्यान्वयन सम्झौता गरी कृषि उत्पादनको पकेट क्षेत्रमा खेती विस्तार, विकास र प्रवर्द्धन सम्बन्धी माथी उल्लेखित कार्यहरु सञ्चालन गरिनेछ । यसका लागि आवश्यकता अनुसार पत्रिका, सार्वजनिक जनसम्पर्कका कार्यालय र पकेट क्षेत्रका वडा कार्यालयहरुमा जानकारीका लागि नियम अनुसार सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव आह्वान गरिनेछ ।

इच्छुक उद्यमी, सामुदायिक तथा कवुलियती वन समूह वा किसानले प्रकाशित सूचना वमोजिम सम्बन्धित स्थानीय तहमा कार्यक्रम प्रस्तावहरु पेश गर्नुपर्नेछ । व्यवसायिकता उत्पादन गर्न सक्ने क्षमता, बजारको पहुँच, प्रस्तावकको लगानी प्रतिशत, वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवा र अनुभव लगायतका विषयलाई ध्यान दिई यस्ता मापदण्डका आधारमा उत्कृष्ट प्रस्ताव छनौट गरी सम्बन्धित स्थानीय निकायको सिफारिसमा सम्बन्धित पालिकाले सम्झौता गर्नेछ ।

उपरोक्त कार्य सञ्चालन गर्न प्रथम किस्ता स्वरुप २० प्रतिशत, दोश्रो किस्ता वापत ४० प्रतिशत र अन्तिम किस्ता वापत प्रतिवेदन प्राप्त तथा कार्य सम्पन्न भएपश्चात बाँकी ४० प्रतिशतका हिसावले रकम भुक्तानी हुनेछ । यस कार्यक्रममा क्षमता अभिवृद्धि, विरुवा खरिद तथा उत्पादन, रोपण कार्य, उद्यम स्थापना तथा बजारीकरण, अनुगमन लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । कार्यक्रम संचालन गरीएको क्षेत्रमा तल उल्लेखित विवरणहरु सहितको होडिंग बोर्ड राख्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

छनौटका आधारहरु:

सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, स्थायी प्रकृतिका आधिकारीक संघ संस्था, सहकारी संस्था, कृषक समूह, आमा समूह, महिला समूह तथा उक्त समूहहरुको सक्रियता, विगतको अनुभव, महिला सहभागिता, विवाद रहित वातावरणमा माग र औचित्य जस्ता बुँदाहरुको आधारमा निश्चित कार्यसूची (Terms of Reference - TOR) बनाई छनौट गरीनेछ ।

स्थानीय तहहरु तथा समूहहरुका लागि योजना तयार, उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी उपकरण खरिद, जडान र संचालन: वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापनाका लागि सहयोग पूँजीगत अनुदान (ख.शि.नं २२५२२) मूलतः कृषि क्षेत्रमा आधारित उद्योग स्थापना तथा सञ्चालन गरी गरीव तथा विपन्न तथा पिछडीएका घरधुरीहरुको आयआर्जनमा समेत टेवा पुऱ्याउने अभिप्रायले यो कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको हो । यस शीर्षकमा विनियोजित रकमबाट सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह वा कवुलियती वन समूहले आफै वा दुई वा दुई भन्दा बढी वन समूहद्वारा वा समूह र निजी साभेदारीमा कृषि, वन उपज (अदुवा, वेसार, अलैची, लप्सी, अमला) प्रशोधन तथा वेत बाँस जस्ता उद्योगको स्थापना तथा सञ्चालन गर्न आवश्यक उपकरण, सामग्रीहरु खरिद तथा व्यवस्थापन खर्चका लागि अनुदान सहयोग उपलब्ध गराईनेछ । यस शीर्षकमा विनियोजित रकम वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापनाका लागि आवश्यक सहजीकरण तथा प्रावधिक सहयोगको लागि भ्रमण खर्च, इन्धनमा समेत खर्च गर्न सकिनेछ ।

उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसान छनौटका आधारहरु

उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसानको सक्रियता, विगतको अनुभव, महिला सहभागिता, उद्योगको कच्चा पदार्थको उपलब्धता आदीको आधारमा विवाद रहित वातावरणमा माग र औचित्य जस्ता बुँदाहरुलाई आधार बनाई उद्योग वा उद्योगीको छनौट गरीनेछ ।

कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि प्रगतिमा समावेश गर्नुपर्ने बुँदाहरु:

- क्रियाकलाप सञ्चालन भएको क्षेत्र वा उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसानको नाम, ठेगाना ।

- जग्गाको कित्ता नं., फिल्डबुक, नक्सा, क्षेत्रफल, GPS Waypoints ।
- लाभान्वित घरधुरी, खेती विस्तार गरीएको जडिबुटीको प्रजाती र संख्या ।
- कार्यस्थलको फोटो र वित्तीय प्रगति ।
- कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा देखापरेका समस्याहरु ।
- स्वीकृत लागत इष्टिमेट ।
- कार्यक्रम सम्पन्नका लागि तयारी गरीएको संझौता ।
- उच्चम स्थापनाका लागि सहयोग गरीएका मेशिन तथा उपकरणको विवरण ।
- कार्यक्रम सम्पन्नमा लागेको जम्मा खर्चको विवरण ।
- कार्य सञ्चालन अघि र सम्पन्न पछिको फोटो ।
- प्राप्त रोजगारीका विवरण ।
- कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (Work Completion Report): प्रतिवेदनमा कार्यक्रम सम्बन्धि चरणबद्ध तस्वीरहरु अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

४.५.१ जनशक्ति व्यवस्थापन

स्थानीय तहमा रहेका मौजुदा कार्यालयको जनशक्तिहरुको परिचालन गरी प्रचलित नियमकानून तथा आयोजनाको कार्य निर्देशन अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

४.५.२ कार्यान्वयन प्रक्रिया

- सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव आह्वान गर्ने ।
- कार्यालयमा कार्यक्रम प्रस्तावहरु प्राप्त गर्ने ।
- व्यावसायिकता उत्पादन गर्न सक्ने क्षमता, बजारको पहुँच, प्रस्तावकको लगानी प्रतिशत, वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवा र अनुभव लगायतका विषयलाई ध्यान दिई निर्धारित मापदण्डका आधारमा उपभोक्ता समिति, समूह, संघ संस्था, किसानका उत्कृष्ट प्रस्ताव छनौट गर्ने र सम्झौता गर्ने ।
- कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रथम किस्ता स्वरुप ७५ प्रतिशत र अन्तिम प्रतिवेदन प्राप्त भएपश्चात बाँकी २५ प्रतिशत रकम भुक्तानी गर्ने ।

- कार्यक्रममा क्षमता अभिवृद्धि, जडिबुटी विरुवा खरिद तथा उत्पादन, रोपण कार्य, उच्चम स्थापना तथा बजारीकरण, अनुगमन लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- विज्ञबाट तयार भएको CLIPs को विस्तृत स्वीकृत खाका अनुसार सम्बन्धित स्थानीय तहले जिल्ला कार्यक्रम संयोजक र सम्बन्धित वडाको संयोजनमा तय भएको कार्यक्रमलाई आयोजनाले सम्बन्धित स्थानीय तहलाई शसर्त अनुदान रकम निकासाले उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने छ ।

४.५.३ अपेक्षित उपलब्धी

- जडिबुटीको विकास र विस्तार भई आय आर्जनमा टेवा पुग्ने ।
- स्थानीय क्षेत्रमा रोजगारीको सृजना हुने ।
- खेर गएको जग्गाको सदुपयोग हुने ।
- पूँजीगत अनुदान सहयोगले वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापना हुने ।
- वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापनाले रोजगारी सिर्जना भई आयआर्जनमा टेवा पुग्ने ।

४.५.४ प्रगती सूचक (Indicator)

- CLIPs निर्माण भएको ।
- पूँजीगत अनुदान सहयोग उपलब्ध भएको ।
- वन पैदावारमा आधारित उद्योगको स्थापना भएको ।

खण्ड ५

विविध

१. उपभोक्ता समूहबाट सञ्चालन गरीने सम्पूर्ण कार्यक्रमहरूमा कम्तिमा २० प्रतिशत (प्रचलित कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, निर्देशिकासंग नबाफिने गरी) स्थानीय समुदायको लगानी हुनु पर्नेछ ।
२. लागत अनुमान अनुसार आयोजना तर्फको खर्च भएको रकमको बढिमा ५ प्रतिशत रकम कन्टेन्जेन्सीको रूपमा कार्यक्रम व्यवस्थापन, अनुगमन तथा मूल्यांकनमा खर्च गर्न सकिनेछ । यसरी गरिने कन्टेन्जेन्सी वापतको खर्च सम्बन्धित संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहको प्रचलित कार्यविधि अनुरूप हुनुपर्नेछ ।
३. कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापनमा आवश्यकता अनुसार स्थानीय समुदाय, स्थानीय तह, प्रदेश सरकार र संघीय सरकारका विभिन्न निकायहरूसंग सहकार्य र समन्वय गर्नुपर्नेछ । कार्यक्रम संचालनमा आयोजनाबाट खटिएका जिल्ला आयोजना संयोजकसंग सहकार्य र समन्वय गर्नुपर्नेछ ।
४. कार्यक्रमको मासिक, चौमासिक तथा वार्षिक भौतिक र वित्तीय प्रगती, वार्षिक प्रमाणित आर्थिक विवरण सम्बन्धित जिल्ला आयोजना संयोजक मार्फत आयोजनालाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । सम्बन्धित जिल्ला आयोजना संयोजकले उक्त कार्यको लागि आवश्यक सहजीकरण गर्नुपर्नेछ ।
५. कार्यक्रमसंग सम्बन्धित ज्ञान, विज्ञान तथा प्रविधिको आवश्यकता महशुस भएको अवस्थामा अन्य संघ संस्था, विज्ञ व्यक्तिहरूको सहयोग तथा परामर्श लिन सकिनेछ ।
६. उपभोक्ता समूह वा लाभग्राही समुदाय मार्फत हुने कार्यमा यथाशक्य स्थानियस्तरमा गठन भएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, सिंचाई तथा खानेपानी उपभोक्ता समूह, कृषक समूह, सहकारी समूह, आमा समूह जस्ता स्थायी प्रकृतिका उपभोक्ता समूहहरू मार्फत सञ्चालन गर्नु पर्नेछ । लाभग्राहीहरूबाट नयाँ उपभोक्ता समूह गठन गर्दा सम्बन्धित

वडाका जनप्रतिनिधिको रोहवरमा प्रचलित कानुन अनुसार गठन गर्नुपर्दछ । कार्यक्रमहरु सञ्चालनको लागि माग गर्दा स्थानीय तहको सिफारिस अनिवार्य गर्नुपर्नेछ ।

७. कार्यक्रमहरुको विस्तृत पार्श्वचित्र विवरण (Activity Profile) तयार गरी आयोजना कार्यालयमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
८. अपेक्षित उपलब्धीहरुलाई आधार तथ्यांक (Database) को रूपमा प्रयोग गरीनेछ ।
९. यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका तथा प्रचलित कानुन संग बाभिएका विषयहरुको हकमा प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूचि १

१ नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, आयोजना व्यवस्थापन ईकाइ
बाट संचालन हुने आ.व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम

व.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)	कैफियत
३२९००१०१	३११२२	Long-term Monitoring कार्यक्रमका लागि Weather Station तथा GPS खरिद र जडान र संचालन ।	४,१००	
		- Procure monitoring equipments (Hydro-met 3 weather station) for long term EbA implementation (#1.4.6.3)	४०००	
		- Procure climate data trajectories (#3.2.1.3)	०	
		- Procure equipments for implementing forest EbA (GPS and software to DFOs support) (#3.2.4.3)	१००	
		- Procure equipments for implementing forest EbA (GPS and software to agriculture and livestock support) (#3.2.5.3)	०	
		- Procure an equipment for implementing EbA activities (GPS and software to soil and water management support) (#3.3.3.7)	०	
३२९००१०१	२२५१२	EbA II सम्बन्धी कार्यक्रमहरुको पहिचान, प्राथमिकता र संचालन तथा Climate Resilient सम्बन्धी सीप विकास तालिम, प्राविधिक, फिल्ड संयोजक, सामाजिक परिचालक र प्रशिक्षक तालिम तथा सर्वसाधारणका लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम तथा ज्ञान आदान प्रदानका लागि स्थलगत अवलोकन भ्रमण ।	६,५७७	
		- Organize a training for institutional professionals on EbA best practices to		

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)	कैफियत
		<i>UNEP decision support framework (#1.2.2.1)</i>	५००	
		<i>- Organize exposure visits to EbA intervention sites for national stakeholders (#1.2.3.1)</i>	१३५	
		<i>- Undertake EbA site visits for institutional professionals (#1.2.3.3)</i>	८९	
		<i>- Develop training material and technical guidelines for training institutions, and to support training (including reporting) (#1.2.4.1)</i>	४६४	
		<i>- Organize technical "training for action" for on-the-ground activities (DOs, technicians and FUGs) training on: i) using a GPS; ii) forest EbA; iii) rangeland EbA; and iv) maintaining infrastructure for soil and water conservation. Regular "refresher" courses (#1.2.5.1)</i>	३,६१८	
		<i>- Organize 2 awareness campaigns and distributions of awareness materials (#1.3.2.1)</i>	३४१	
		<i>- Production of radio program for 2 months and 2 weeks airing programme, publish 8000 copies of EbA posters (#1.3.2.2)</i>	३४१	
		<i>- Organize 2 learning days in project working sites (#1.3.3.1)</i>	१,०००	
		<i>- Conduct student-supervisor network meetings, and sites visits for toolkits development (#1.4.2.2)</i>	८९	
		<i>- Training for policy and decision makers</i>		

व.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)	कैफियत
		<i>on recommended revisions on policies, strategies and sectoral budgets to promote EbA (#2.1.3.2)</i>	०	
		<i>- Training for policy and decision makers on up scaling and financing plan for EbA (#2.2.3.3)</i>	०	
३२९००१०१	२२५१२	EbA सम्बन्धी सरोकारवाला, शैक्षिक विवरण (Toolkits) तयार, EbA Protocols design, CF व्यवस्थापन योजना तथा माटो (Top-soil) र पानी संरक्षण सम्बन्धि मान्य (Validate) कार्यशाला र अन्य गोष्ठीहरु ।	६१८	
		<i>- Conduct an EbA workshop for all stakeholders (#1.2.1.1)</i>	२२४	
		<i>- Workshop on EbA to design protocols (#3.2.2.1)</i>	३००	
		<i>- Workshop to validate topsoil and water conservation infrastructure (#3.3.1.1)</i>	९४	
		<i>- Inception workshop (report printing and binding) (#5502)</i>	०	
३२९००१०१	२२५२२	आयोजना निर्देशक समिति तथा सरोकारवालाको केन्द्रिय बैठक, IMCCCC बैठक, EbA सम्बन्धी TWG निर्माण र बैठक संचालन तथा अन्य EbA सम्बन्धी बैठकहरु संचालन ।	१,३५३	
		<i>- Establish and conduct Technical Working Group meetings (#1.1.1.1)</i>	५८२	
		<i>- District officers attend MCCICC meeting (#1.1.2.2)</i>	०	
		<i>- Organize a meeting to prepare training materials (toolkits) (#1.2.2.2)</i>	१७०	
		<i>- Formation of student-supervisor network and conduct a student-supervisor</i>		

व.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)	कैफियत
		<i>combination meeting (#1.4.1.1)</i>	२९५	
		<i>- Conduct 8 meeting with TU, AFU, NAST, NARC, DHM and the Forest Research and Training Centre (FRTC "DoFRS") to define research topics to measure the short-, medium- and long-term impacts of EbA in Nepal (#1.4.4.1)</i>	०	
		<i>- Meetings to develop a Memorandum of Understanding (MoU) to set up system for research (#1.4.5.1)</i>	५६	
		<i>- Meetings to review policies and strategies with other projects (#2.1.2.1)</i>	०	
		<i>- Conduct a meeting with NPC and MoF (#2.2.2.1)</i>	५०	
		<i>- Meeting with NCCSP to provide technical information for LAPAs (#3.1.4.2)</i>	०	
		<i>- Conduct meeting to establish/strengthen market links (#3.4.3.2)</i>	०	
		<i>- Annual PSC meeting (#5507)</i>	२००	
३२९००१०१	२२५२२	EbA सम्बन्धी संरचना नियमन प्राविधिक निर्देशिका (Technical Guidelines) तथा शैक्षिक विवरण (Educational Toolkits) तयार र प्रकाशन ।	६५	
		<i>- Finalize educational toolkits and its printing (#1.4.2.3)</i>	३७	
		<i>- Reporting cost to prepare technical guidelines on maintaining infrastructure (#3.3.4.1)</i>	२८	
३२९००१०१	२२५२२	नेपाल सरकारको मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट वन, वातावरण, पशुपालन, कृषि, जलवायु विज्ञान, वनस्पती लगायतका विधाहरुमा जलवायु परिवर्तन वा EbA		

व.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)	कैफियत
		सम्बन्धी शोध अनुसन्धान गर्ने विद्यार्थीहरु तथा नेपाल सरकारको कर्मचारी विद्यार्थीहरुलाई अनुदान ।	५००	
		- Provide research grants support to 15 BSc and 10 MSc students (#1.4.7.1)	२५०	
		- Provide research grants support to 3 PhD students (#1.4.7.2)	२५०	
३२९००१०१	२२५२२	EbA सम्बन्धी Socio-Economic, जेण्डर र सुशासन, Biodiversity सर्वेक्षण, Topsoil and Water Conservation identify, पशु व्यवस्थापन Guidelines, Baseline assessment report प्रकाशन कार्यक्रम	१,५०२	
		- Socio-economic assessments travel at EbA sites (#3.1.1.1)	११२	
		- Gender and Governance assessment travel at EbA sites (#3.1.2.2)	११२	
		- Undertake travel to conduct biodiversity assessment in selected Municipalities (#3.1.3.3)	११२	
		- Reporting on selected species for EbA to restore forests and rangeland (#3.2.1.4)	५६	
		- Reporting on climate resilient livestock management (#3.3.1.2)	५६	
		- Technical guidelines on managing livestock in the face of climate change (#3.3.1.3)	११२	
		- Travel to identify infrastructure for topsoil and water conservation (soil and hydrology assessment) (#3.3.2.2)	११२	
		- Travel for technicians and team to provide guidance during constructing topsoil and water conservation (#3.3.3.1)	३३०	

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)	कैफियत
		- Baseline assessment report printing, binding etc. (#5504)	५००	
३२९००१०१	२२५२२	आयोजना दस्तावेज अनुसार CLIPS निर्माण including तालिम र NTFP (टिमु, अल्लो, दालचिनी, मह, इको होमस्टे, घिउ, च्याउ, बेसार आदी) स्थानीय तहहरु तथा समूहहरुका लागि योजना तयार, उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी उपकरण खरिद, जडान र संचालन ।	१२,१६३	
		- Procure equipment for developing CLIPs including trainings (GPS and software to AKCs, and fodder sapling harvesting, Timur, Allo, Cardamom, Bee-keeping, other NTFPs, eco-home stay, Ghee, Mushroom, Turmeric cultivation and Ginger production and processing etc.) (#3.4.2.2)	१२,१६३	
३२९००१०१	२२५११	EbA तथा Climate Resilient सम्बन्धी कर्मचारी र सरोकारवालाको बृत्ति विकास तथा क्षमता अभिवृद्धिका लागि जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गोष्ठी ।	६,९६८	
		- Provide training and capacity building for national team and stakeholders on EbA (#1.2.5.2)	१,०१२	
		- Provide support to disseminate information on EbA in international/ national forum visits for national team and officials (#1.4.8.1)	१,८०१	
		- Provide training and capacity building for national team and stakeholders on EbA (#2.2.2.2)	१,०१२	
		- Provide support to disseminate		

व.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)	कैफियत
		<i>information on EbA in international/ national forum visits for national team and officials (#2.2.3.1)</i>	१,२५०	
		<i>- Provide support to disseminate information on EbA in international/ national forum visits for national team and officials (#3.4.1.2)</i>	१,२५०	
		<i>- Training and capacity building for national team and stakeholders on EbA (#3.4.3.1)</i>	६४३	
३२९००१०१	२२४११	आयोजना संचालनका लागि जिल्ला कार्यक्रम संयोजक (DPC-Individual Consultants) लागि जिल्ला परामर्श शुल्क .	४,९१६	
		<i>- District Coordinators costs to implement field activities at project sites including travels (#3.1.4.1)</i>	४,९१६	
३२९००१०१	२२६११	कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्यांकन (तिनै जिल्लाका १० स्थानीय तहको कार्यक्रम आयोजना दस्तावेजले तोके बमोजिमको अनुगमन कार्यका लागि भ्रमण खर्च, भत्ता, सवारी साधन इन्धन, मर्मत संभार आदी)	९,३९८	
		<i>- Organize travel for national stakeholders to observe EbA sites (#1.1.2.1)</i>	३५८	
		<i>- EbA sites visit of Director Generals from relevant Departments (#1.3.4.1)</i>	३७२	
		<i>- EbA sites visit for environment journalists (1.3.4.2)</i>	३७२	
		<i>- Information collection through schools annual EbA sites visits (#1.4.2.1)</i>	२,५३५	
		<i>- Monitoring sites visits from NAST, NARC, DHM and FRTC (#1.4.4.2)</i>	५६४	
		<i>- Set up monitoring points in EbA</i>		

व.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)	कैफियत
		sites (#1.4.6.1)	२८०	
		- Travel to all sites for annual training and monitoring visit by NCASEE (#1.4.6.2)	४४७	
		- Travel to monitor established nursery management (#3.2.3.2)	११२	
		- Travel to monitor restore degraded forests (#3.2.4.1)	५५१	
		- Repair and maintenance of equipments (pick-up and car for project activities monitoring) (#3.2.4.6)	३७३	
		- Travel to monitor grass plant species (#3.2.5.1)	५६८	
		- Repair and maintenance of equipments (motor-bikes, GPS and software) (#3.2.5.4)	९३१	
		- Travel cost for technicians to Implement and monitor CLIPs (#3.4.2.1)	६४३	
		- Repair and maintenance of equipments (motor-bikes, GPS and software) (#3.4.2.3)	७८६	
		- Annual audit fees (#5.5.0.8)	५०६	
३२९००१०१	२२११२	संचार महशुल (इन्टरनेट, फोन आदी)	३३४	
		- Internet cost (#4.1.0.2)	१३२	
		- Phone calls cost (#4.1.0.3)	२०२	
३२९००१०१	२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	३५४	
		- Office supplies (#4.1.0.1)	३५४	
३२९००१०१	२२४१२	सूचना प्रणाली तथा संचालन (उपकरण मर्मत संभार)	५१	
		- Equipment's (#4.2.2.5)	५१	
		जम्मा रकम (रु.)	४८,९००	

१.१ : नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय बाट संचालन हुने आ व २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन

रा.को.आ.(अमु).फा.नं. १
पाना नं. १

वार्षिक विकास कार्यक्रम
(बजेट तर्जुमासंग सम्बन्धित आ.का. नियमावली २०(१) बमोजिम फाराम)

- १.आ. व. २०७७/०७८
२. बजेट उपशीर्षक नं.:-
३. मन्त्रालय:- वन तथा वातावरण मन्त्रालय
४. विभाग संस्था:-
५. कार्यक्रम आयोजनाको नाम:- Catalysing Ecosystem Restoration for Climate Resilient Natural Capital and Rural Livelihoods in Degraded Forests and Rangelands of Nepal (EbA II)
६. स्थान:- क) जिल्ला: अछाम, सल्यान र दोलखा
ख) गा.पा./न.पा./वडा नं.:
७. आयोजनाको शुरु भएको मिति:- २०७५ साल
८. आयोजना पुरा हुने मिति:- २०७९ साल
९. आयोजना कार्यालय प्रमुखको नाम:- डा. महेश्वर ढकाल
१०. वार्षिक बजेट रु. ४८८,८९९
क) आन्तरिक:- १) नेपाल सरकार:-
२) स्थानीय निकाय/संस्था:-
३) जनसहभागिता:-
ख) वैदेशिक:- १) ऋण:-
२) अनुदान:-
१२. गत आ.व. समको खर्च रु. (सोभै भुक्तानी र वस्तुगत समेत)
क) आन्तरिक:- १) नेपाल सरकार:-
२) स्थानीय निकाय/संस्था:-
३) जनसहभागिता:-
ख) वैदेशिक:- १) ऋण:-
२) अनुदान:-

क्र.सं	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको परिमाण		सम्पूर्ण कार्यक्रमको गत आ.व. समको परिमाण		वार्षिक लक्ष्य		प्रथम चौमासिक		दश्रो चौमासिक		तेस्रो चौमासिक		अंशवत						
				लागत	भार	भार	प्रतिमाण	भार	वजेट	प्रतिमाण	भार	वजेट	प्रतिमाण	भार	वजेट		प्रतिमाण	भार	वजेट			
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२

क्र) पूर्वीगत खर्च अन्तर्गत कार्यक्रमहरू :

क्र.सं	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको परिमाण	सम्पूर्ण कार्यक्रमको गत आ.व. समको परिमाण	वार्षिक लक्ष्य	प्रथम चौमासिक	दश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	अंशवत															
१.१	१. मेशिन्सरी औजार (३११२२) Long-term Monitoring कार्यक्रमका लागि Weather Station, Climate data trajectories तथा डिजिटलको लागि GPS तथा सफ्टवेयर खरिद/जडान र सञ्चालन	३११२२	पटक																						
क	पूर्वीगत खर्चको जम्मा																								

(रकम रु. हजारमा)

क्र.सं	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	आयोजनाको कूल क्रियाकलापको		सम्पूर्ण कार्यमध्ये रात आ.व. सम्मको		२०७७/०७८ आ. व. को						कैफियत											
				परिमाणु	लागत	भार	परिमाणु	भार	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष		वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष						
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२			
१	आ) चालु खर्च अन्तर्गत कार्यक्रमहरू :																								
१	सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम	२२५१२																							
१.१	EbA सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको पहिचान, प्राथमिकता र सञ्चालन तथा Climate Resilient सम्बन्धी सीप विकास तालिम, प्राविधिक, फिल्ड संयोजक, समाजिक परिचालक र प्रशासक तालिम तथा सर्वसाधारणका लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम तथा ज्ञान आदान/प्रदानका लागी स्थलगत अवलोकन भ्रमण		पटक							१०	१२.७	६२७७	४	५.५	२६३१	३	५.१	१९७३	३	५.१	१९७३	३	५.१	१९७३	सोको भुक्तानी
१.२	EbA सम्बन्धी सरोकारवाला, शैक्षिक विवरण (Toolkits) तयार, EbA Protocols design, CF व्यवस्थापन योजना तथा माटो (Top-soil) र पानी संरक्षण सम्बन्धी मान्य (स्वीकृत) कार्यशाला र अन्य गोष्ठिहरू।		पटक							५	१.३	६१८	१	०.३	१२४	२	०.५	२४७	२	०.५	२४७	२	०.५	२४७	सोको भुक्तानी
२	कार्यक्रम खर्च	२२५२२																							
२.१	आयोजना निर्देशन समिति तथा सरोकारवालाहरूको केन्द्रीय बैठक, IMCCC बैठक, EbA सम्बन्धी TWG निर्माण र बैठक सञ्चालन तथा अन्य EbA सम्बन्धी बैठकहरू सञ्चालन।		पटक							१०	२.८	१३३३	४	१.१	५४१	३	०.८	४०६	३	०.८	४०६	३	०.८	४०६	सोको भुक्तानी

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	अयोजनाको कुल क्रियाकलापको		सम्पूर्ण कार्यमध्ये गत आ.व. सम्को		२०७७/०७८ आ. व. को												कैफियत					
				परिमाणु	लागत	भार	प्रति	द्व	वार्षिक लक्ष्य		प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक		तेस्रो चौमासिक		कैफियत								
									भार	कटे	भार	कटे	भार	कटे	भार	कटे		भार	कटे						
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२			
२.२	EbA सम्बन्धी सरचना नियमन Technical Guidelines तथा Educational Toolkits तयार र प्रकाशन।		पटक							२	०.१	६५	०	०.०	०	२	०.१	६५	०	०.०	०	०	०	सोझै भुक्तानी	
२.३	नेपाल सरकारको मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट बन, वातावरण, पशुपालन, कृषि, जलवायु विज्ञान, वनस्पती लगायतका विधाहरूमा जलवायु परिवर्तन वा EbA सम्बन्धी शोध अनुसन्धान गर्ने विद्यार्थी तथा नेपाल सरकारको कर्मचारी विद्यार्थीलाई (BSc., MSc., र PhD) अनुदान सहयोग।		पटक							१	१.०	५००	०	०.०	०	१	१.०	५००	०	०.०	०	०	०	सोझै भुक्तानी	
२.४	EbA सम्बन्धी Socio-Economic, जेन्डर र सुशासन, Biodiversity सर्वेक्षण, Topsoil and Water Conservation identify, पशु व्यवस्थापन Guidelines, Baseline assessment report प्रकाशन कार्यक्रम।		वटा							९	३.१	१५०२	३	१.०	५०१	३	१.०	५०१	३	१.०	५०१	३	१.०	५०१	सोझै भुक्तानी
२.५	आयोजना दस्तावेज अनुसार CLIPS र NTFP (टिमु, अल्लो, दालचिनी, महु, इको होमस्टे, घिउ, च्याउ, बेसार आदि) स्थानिय तहहरू, समूहहरूका लागि योजना तयार, उत्पादन र प्रसोधन सम्बन्धी उपकरण बरिद, जडान र सञ्चालन सहयोग।		जिल्ला							३	२५.३	१२१६२	१	५.४	४०५४	१	५.४	४०५४	१	५.४	४०५४	१	५.४	४०५४	सोझै भुक्तानी
३	कर्मचारी तालिम	२२५११																							
३.१	EbA तथा Climate Resilient सम्बन्धी कर्मचारी र सरोकारवालाको वृत्ति विकास तथा क्षमता																								

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको		सम्पूर्ण कार्यमध्ये गत आ.व. सम्मको		२०७७/०७८ आ. व. को						कैफियत									
				परिमाणु	लागत	आ.व.	प्रगति	प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	चौथो चौमासिक	वार्षिक लक्ष्य	प्रतिशत										
१	अभिवृद्धिका लागि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तालिम गोष्ठी		बटा	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
४	सेवा र परामर्श (२२४११)	२२४११																					
४.१	आयोजना सञ्चालनका लागि जिल्ला कार्यक्रम सयोजक (DPC-Individual Consultants) परामर्श शुल्क ।		पटक																				
५	शसर्त अनुदान (२६३३२)	२६३३२																					
६.	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन (तिनै जिल्लाका १० स्थानिय तहको आयोजना दस्तावेजले तोके बमोजिमको कार्य लागि)	२६१११																					
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा																						
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क-ख)																						
ग	संचार महशुल (२२११२)	२२११२	पटक																				
घ	मसलन्द तथा कार्यलय सामग्री (२२३११)	२२३११	पटक																				
ङ	सुचना प्रणाली तथा सञ्चालन (२२४१२)	२२४१२	पटक																				
	कुल जम्मा खर्च																						
	आयोजना प्रमुख:-																						
	मिति:-																						
	नोट:-																						

आयोजना प्रमुख:-

मिति:-

विभागीय प्रमुख:-

मिति:-

प्रमाणित गर्ने:-

मिति:-

१. खण्ड (आ) पूर्वीगत खर्च शिर्षकबाट सञ्चालन हुने प्रकृतिका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिर्षकबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

२. महल २ मा आयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुख्या क्रियाकलापहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ । तर उपभाग र कार्यालय सञ्चालन खर्च (प्रशासनिक) को हकमा क्रियाकलाप नदेखाई एकमुछ बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

३. चालु अनुदान शिर्षकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिर्षकबाट गरिने कार्यक्रमहरू उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

अनुसूचि २

२ : प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालयहरू (दोलखा, सल्यान, अछाम) मार्फत संचालन हुने
आ व २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम

कार्यक्रमको विवरण

प्रदेश

क. बागमती

ख. कर्णाली

ग. सुदूरपश्चिम

कार्यालय

डिभिजन वन कार्यालय

डिभिजन वन कार्यालय

डिभिजन वन कार्यालय

जिल्ला

दोलखा

सल्यान

अछाम

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)	दोलखा	सल्यान	अछाम	कैफियत
३२१००१०१	२६३३२	१. नर्सरी व्यवस्थापन योजना, नर्सरी उपकरण खरिद, नर्सरी निर्माण र व्यवस्थापन । - Workshops to establish nursery management plans (#3.2.3.1) - Procure nursery equipments (#3.2.3.3) - Establish nurseries (#3.2.3.4)	२,४२७	५०९	५०९	५०९	
			१९१	६४	६४	६३	
			३८३	१२७	१२८	१२८	
			१,८५३	६१८	६१७	६१८	
३२१००१०१	२६३३२	२. वन क्षेत्र सुदृढीकरण तथा बृक्षारोपण, वन व्यवस्थापन कार्य योजना नविकरण । - Restore degraded forests (#3.2.4.2) - Workshop plus operational management plans to include protocols for EbA (#3.2.6.1)	१४,७०६	४,९०२	४,९०२	४,९०२	
			१२,८०१	४,२६७	४,२६७	४,२६७	
			१,९०५	६३५	६३५	६३५	

ब.उ.शि.नं.	खर्च शिर्षक	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	बजेट रकम (रु. हजारमा)	बोलखा	सत्यान	अद्याम	कैफियत
३२९००१०१	२६३३३	३. उपकरण मर्मत र इन्धन, मसलन्द तथा भ्रमण - <i>Repair and maintenance of equipments (motor-bikes, GPS and software) for field monitoring (#3.2.4.4)</i>	१,२१२	४०४	४०४	४०४	
		- <i>Repair and maintenance of equipments (operation support) for field monitoring (#3.3.3.8)</i>	७२६	२४२	२४२	२४२	
		बजेट रकम (रु. हजारमा)	१८६६	१६२	१६२	१६२	
			१८,३४४	६,११४	६,११४	६,११४	

२.१ : प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालय दोलखा मार्फत संचालन हुने आ व २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन

वार्षिक विकास कार्यक्रम

(बजेट तर्जुमासंग सम्बन्धित आ.का. नियमावली २०(१) बमोजिम फाराम)

र.को.आ. (अमु) का. नं. १
पाना नं. १

१. आ. व. २०७७/०७८

२. बजेट उपवर्षिक नं.:-

३. मन्त्रालय:- वन तथा वातावरण मन्त्रालय

४. विभाग संस्था:-

५. कार्यक्रम आयोजनाको नाम:- Catalysing Ecosystem Restoration for Degraded Forests and Rangelands of Nepal (Eba II)

६. स्थान:- क जिल्ला: दोलखा

७. आयोजनाको शुरु भएको मिति:- २०७५ साल

८. आयोजना पुरा हुने मिति:- २०७९ साल

९. आयोजना कार्यालय प्रमुखको नाम:- डा. महेश्वर ढकाल

संशोधित

११. आयोजनाको कुल लागत: शून्यको

क) आन्तरिक १) नेपाल सरकार:-

२) स्थानीय निकाय/संस्था:-

३) जनसहभागिता:-

ख) वैदेशिक:- १) ऋण:-

२) अनुदान:-

१२. गत आ.व. समको खर्च र. (सौंभै भुक्तानी र वस्तुगत समेत)

क) आन्तरिक:- १) नेपाल सरकार:-

२) स्थानीय निकाय/संस्था:-

३) जनसहभागिता:-

ख) वैदेशिक:- १) ऋण:-

२) अनुदान:-

Global Environment Facility-LDCF

(रकम र. हजारमा)

क्र.सं	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको परिमाण		सम्पूर्ण कार्यक्रमको गत आ.व. समको परिमाण		२०७७/०७८ आ. व. को प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक		तेस्रो चौमासिक		चौथो चौमासिक															
				लागत	भार	भार	परिमाण	प्रति	बच	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार												
				४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२							
१	२																												

को पूरणीगत खर्च अन्तर्गत कार्यक्रमहरू :

१.	मेसिनरी औजार (३११२२)	३११२२																											
क	पूरणीगत खर्चको जम्मा																												
आ)	चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू :																												
१	शतर्त अनुदान (२६३३२)	२६३३२																											

क्र.सं.	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	अयोजनाको कुल क्रियाकलापको		सम्पूर्ण कार्यमध्ये		२०७७/०७८ आ. व. को												कैफियत			
				परिमाणु	सात	आ	प्रति	ख	वार्षिक लक्ष्य		प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक		तेस्रो चौमासिक								
									भार	बढे	परिमाणु	भार	बढे	परिमाणु	भार	बढे	परिमाणु	भार	बढे		परिमाणु	भार	बढे
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
१.१	दोलखा डिभिजन वन कार्यालय माफर्त Eba II अयोजना दस्तावेज अनुसारका क्रियाकलापहरू -जोखिम तथा अनुकुलन, पारिस्थितिक प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलनकार्यहरूका लागि शर्त अनुदान।	६.१.२.१७७																					६०००७००
क	नर्सरी व्यवस्थापन योजना, नर्सरी उपकरण खरिद, नर्सरी निर्माण र व्यवस्थापन		बटा																				नाद अनुदान
ख	वन क्षेत्र सुदृढीकरण र वृक्षरोपण।		बटा																				नाद अनुदान
ग	उपकरण समर्त र इन्धन, मसलन्द तथा भ्रमण।		बटा																				नाद अनुदान
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा																						नाद अनुदान
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+ख)																						
	कुल जम्मा खर्च																						

आयोजना प्रमुख:-
मिति:-

विभागीय प्रमुख:-
मिति:-

प्रमाणित गर्ने:-
मिति:-

नोट:-

- खण्ड (अ) पूंजीगत खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने प्रकृतिका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरूलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ।
- महल २ मा आयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ। तर उपभोग र कार्यालय संचालन खर्च (प्रशासनिक) को हकमा क्रियाकलाप नदेखाई एकमुष्ट बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ।
- चालु अनुदान शिर्षकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिर्षकबाट गरिने कार्यक्रमहरू उल्लेख गर्नु पर्दछ।

२.२ : प्रदेश सरकार, उद्योग, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालय सल्यान मार्फत संचालन हुने आ व २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन

रा.को.आ. (अमु) का. नं. १
पाना नं. १

वार्षिक विकास कार्यक्रम

(बजेट तर्जुमासंग सम्बन्धित आ.का. नियमावली २०(१) बमोजिम फाराम)

१०. वार्षिक बजेट रु. ६,६१५
क) आन्तरिक:- १) नेपाल सरकार:-
२) स्थानीय निकाय/संस्था:-
३) जनसहभागिता:-
ख) वैदेशिक:- १) ऋण:-
२) अनुदान:-
११. आयोजनाको कूल लागत: शुरुको संशोधित
क) आन्तरिक: १) नेपाल सरकार:-
२) स्थानीय निकाय/संस्था:-
३) जनसहभागिता:-
ख) वैदेशिक:- १) ऋण:-
२) अनुदान:-
१२. गत आ.व. सम्मको खर्च रु. (सोभै भुक्तानी र वस्तुगत समेत)
क) आन्तरिक:- १) नेपाल सरकार:-
२) स्थानीय निकाय/संस्था:-
३) जनसहभागिता:-
ख) वैदेशिक:- १) ऋण:-
२) अनुदान:-
१३. गत आ.व. सम्मको खर्च रु. (सोभै भुक्तानी र वस्तुगत समेत)
क) आन्तरिक:- १) नेपाल सरकार:-
२) स्थानीय निकाय/संस्था:-
३) जनसहभागिता:-
ख) वैदेशिक:- १) ऋण:-
२) अनुदान:-

(रकम रु. हजारमा)

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिपिक	एकाई	आयोजनाको कूल क्रियाकलापको		सम्पूर्ण कार्यक्रमको		२०७७/०७८ आ. व. को				कुल											
				लागत	परिमाण	गत आ.व. सम्मको	परिमाण	वार्षिक लक्ष्य	प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक		चौथो चौमासिक										
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
क) पूँजीगत खर्च अन्तर्गत कार्यक्रमहरू :																							
१.	मैसिनरी औजार (३११२२)	३११२२																					
क	पूँजीगत खर्चको जम्मा																						
ख) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू :																							
१	शतत अनुदान (२६३३२)	२६३३२																					

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिपक	एकाई	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको परिमाण		सम्पूर्ण कार्यमध्ये गत आ.व. सम्पन्नको परिमाण		२०७७/०८ आ. व. को		शेषो चौमासिक		लेखो चौमासिक		कैफियत										
				लागत	भार	परिमाण	प्रगति	खर्च	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		बजेट	परिमाण	भार	बजेट						
१	२		₹	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२		
१.१	सन्धान ढिमिजन वन कार्यालय माफर्त EbA II आयोजना दस्तावेज अनुसारका क्रियाकलापहरू - जोखिम तथा अनुकुलन, पारिस्थितिक प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलनकार्यहरूका लागि शर्त अनुदान ।	६.१.२.४१५																					३६०००९	
क	नर्सरी व्यवस्थापन योजना, नर्सरी उपकरण खरिद, नर्सरी निर्माण र व्यवस्थापन		बटा																					नाम अनुदान
ख	वन क्षेत्र सुदृढीकरण र वृक्षारोपण ।		बटा																					नाम अनुदान
ग	उपकरण मर्मत र इन्चन, मसलन्द तथा भ्रमण ।		बटा																					नाम अनुदान
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा																							नाम अनुदान
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+ख)																							नाम अनुदान
	कुल जम्मा खर्च																							नाम अनुदान

आयोजना प्रमुख:-
मिति:-

विभागीय प्रमुख:-
मिति:-

प्रमाणित गर्ने:-
मिति:-

नोट:-

- खण्ड (अ) पूजीगत खर्च शिपकबाट संचालन हुने प्रकृतिका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिपकबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरूलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ ।
- महल २ मा आयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ । तर उपभोग र कार्यालय संचालन खर्च (प्रशासनिक) को हकमा क्रियाकलाप नदेखाई एकमुष्ट बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
- चालु अनुदान शिपकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिपकबाट गरिने कार्यक्रमहरू उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

२.३ : प्रवेश सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालय अछाम मार्फत संचालन हुने आ व २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन

वार्षिक विकास कार्यक्रम

(बजेट तर्जुमासंग सम्बन्धित आ.का. नियमावली २०(१) बमोजिम फाराम)

रा.को.आ.(अमु)का. नं. १
पाना नं. १

१. आ. व. २०७७/०७८

२. बजेट उपषर्षिक नं.:-

३. मन्त्रालय-- वन तथा वातावरण मन्त्रालय

४. विभाग संस्था:-

५. कार्यक्रम आयोजनाको नाम:- Catalysing Ecosystem Resitoration for Climate Resilient Natural Capital and Rural Livelihoods in Degraded Forests and Rangelands of Nepal (EbA II)

६. स्थान:- क) जिल्ला: अछाम

ख) गा.पा./न.पा./बडा नं.:

७. आयोजनाको शुरु भएको मिति:- २०७५ साल

८. आयोजना पुरा हुने मिति:- २०७९ साल

९. आयोजना कार्यालय प्रमुखको नाम:- डा. महेश्वर ढकाल

संशोधित

११. आयोजनाको कूल लागत: शून्यको

क) आन्तरिक: १) नेपाल सरकार:-

२) स्थानीय निकाय/संस्था:-

३) जनसहभागिता:-

ख) वैदेशिक:- १) ऋण:-

२) अनुदान:-

१२. रात आ. व. समको खर्च रु. (सोभै भुक्तानी र वस्तुगत समेत)

क) आन्तरिक:- १) नेपाल सरकार:-

२) स्थानीय निकाय/संस्था:-

३) जनसहभागिता:-

ख) वैदेशिक:- १) ऋण:-

२) अनुदान:-

Global Environment Facility-LDCF

(रकम रु. हजारमा)

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	आयोजनाको कूल संपूर्ण कार्यक्रमको गत आ. व. समको क्रियाकलापको			२०७७/०७८ आ. व. को						तेथ्रो चौमासिक बजेट	चौमासिक बजेट												
				पैसा/लात	भार	पैसा/प्रति	बजेट	प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक		तेथ्रो चौमासिक														
								पैसा/लात	भार	बजेट	पैसा/भार	बजेट			पैसा/भार	बजेट	पैसा/भार	बजेट								
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४		
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गत कार्यक्रमहरू :																										
१.	मैशितरी औजार (३११२२)	३११२२																								
क	पूँजीगत खर्चको जम्मा									०.०	०		०.०	०		०.०	०		०.०	०						
आ) चालु खर्च अन्तर्गत कार्यक्रमहरू :																										
१	शसर्त अनुदान (२६३३२)	२६३३२																								

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	अयोजनाको कुल क्रियाकलापको		सम्पूर्ण कार्यमध्ये गत आ.व. सम्झौता		२०७७/०७८ आ. व. को						कैफियत								
				परिमाणु	लागत	भाग	प्रति	खर्च	प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेश्रो चौमासिक	वार्षिक लक्ष्य	प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक	तेश्रो चौमासिक						
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
१.१	अध्याम डिभिजन वन कार्यालय माफर्त Eba II अयोजना दस्तावेज अनुसारका क्रियाकलापहरु - जोखिम तथा अनुकुलन, पारिस्थितिकय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलनकार्यहरुका लागि शशर्त अनुदान।	६.१.२.४१६																				६६०००६०६
क	नर्सरी व्यवस्थापन योजना, नर्सरी उपकरण खरिद, नर्सरी निर्माण र व्यवस्थापन		ढाटा							३	१३.२	८०९	१	४.४	२००	१	४.४	२००	१	४.४	२००	नाद अनुदान
ख	वन क्षेत्र सुदृढीकरण र वृक्षारोपण।		ढाटा							३	८०.२	४१०२	१	२६.७	१६३४	१	२६.७	१६३४	१	२६.७	१६३४	नाद अनुदान
ग	उपकरण मर्मत र इन्चन, मसलन्द् तथा भ्रमण।		ढाटा							३	६.६	४०४	१	२.२	१३४	१	२.२	१३४	१	२.२	१३४	नाद अनुदान
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा										१०००	६११४		३३३	२०३८		३३३	२०३८		३३३	२०३८	
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+ख)										१००	६११४		३३	२०३८		३३	२०३८		३३	२०३८	
	कुल जम्मा खर्च														२०३८					२०३८		२०३८

अयोजना प्रमुख:-
मित:-

विभागीय प्रमुख:-
मित:-

प्रमाणित गर्ने:-
मित:-

नोट:-

- खण्ड (अ) पूर्णगत खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने पर्यवेतिका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरुलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ।
- महल २ मा अयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरु उल्लेख गर्नु पर्नेछ। तर उपभोग र कार्यालय संचालन खर्च (प्रशासनिक) को हकमा क्रियाकलाप नदेखाई एकमुष्ट बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ।
- चालु अनुदान शिर्षकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिर्षकबाट गरिने कार्यक्रमहरु उल्लेख गर्नु पर्दछ।

अनुसूचि ३

३ : नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरू मार्फत संचालन हुने आ व २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम

प्रदेश

क. बागमती
ख. कर्णाली
ग. सुदूरपश्चिम

पालिकाहरू

जिरी, भिमेश्वर नगरपालिका, कालिञ्चोक, गौरेश्वर र शैलुंग गाउँपालिका
वनगाड कुपण्डे नगरपालिका र कुमाख गाउँपालिका
साफेबगर नगरपालिका, मेल्खे र रामारोशन गाउँपालिका

जिल्ला

दोलखा
सल्यान
अछाम

कार्यक्षेत्र

ब.उ.शि.नं.	वर्ष शिर्षक	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	कुल बजेट (रकम) रु. हजारमा)	जिरी न.पा. ७	भिमेश्वर न. पा. नं.पा. १ लंकुराडाँडा	दोलखा			सल्यान		कैफियत
						कालिञ्चोक गा.पा. ५ र ६ लापलांग	गौरेश्वर गा.पा. ८ बहरे	शैलुंग गा.पा. ५ मागापौवा	वनगाडकुपण्डे न.पा. १ देवस्थल, ६ ७ खोलावारी पिपल र ४ मुलबोला	कुमाख गा.पा. १, २, ३, ४ सुङ्केट	
		ब. उ. शि. नं.		८०१०३१०५	८०१०१३४६	८०१०३३१४	८०१०३३१४	८०१०३३२०	८०१०६३३५	८०१०६३३५	
२६३३२		१. चरनक्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार कार्य १ (#३.२.५.२)		६३९	६३९	१,२७९	६३९	६३९	३,१९७	१,२७९	
		२. गहनासुधार व्यवस्थापन, विकास कार्य १ (#३.३.३.२)		१,१८७	१,१८७	२,३७४	१,१८७	१,१८७	५,९३४	२,३७४	
		३. खोलाकिनार तथा फिल्टरिंग ड्र्याम मर्मत संभार तथा निर्माण कार्य १।		१८९	१८९	३७९	१८९	१८९	९४६	३७९	

ब.उ.शि.नं.	वर्ष शिर्षक	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	कूल बजेट रकम) रु. हजारमा)	दोलबा					सल्यान		कैफियत
				जिरी न.पा. ७	भिरेबर न. पा. न.पा. ९ लांकुरीडाँडा	कालिचोक गा.पा. ५ र ६ लापीलाग	गौरीघाकर गा.पा. ८ बहरे	शैलगा गा.पा. ४ सागापीवा	वनागाडकीपण्डे न.पा. १ देवस्थान, ६ पिपल र ४ खोलाहारी मुलबोवा	कुमाब गा.पा. १, २, ३ सुङ्केट	
		ब. उ. शि. नं.		८०१०३१०५	८०१०१३४६	८०१०३३१४	८०१०३३१५	८०१०३३२०	८०१०६३११	८०१०६३३५	
		- Bio-engineering plans to stabilize river banks (#3.3.3.3)		४७	४७	९४	४७	४७	२३६	९४	
		- Construct filtering dams (#3.3.3.4)		१४२	१४२	२८५	१४२	७१०		२८५	
		४. पोखरी संरक्षण तथा वर्षातको पानी संकलन र संरक्षण कार्य ।		६३	६३	१२५	६३	३१३		१२५	
		- Construct water conservation ponds (#3.3.3.5)		३९	३९	७८	३९	१९५		७८	
		- Construct community rainwater harvesting devices (#3.3.3.6)		२४	२४	४७	२४	११८		४७	
		कूल बजेट रकम (रु. हजारमा)		२,०७८	२,०७८	४,१५७	२,०७८	१०,३९७	२,०७८	४,१५७	

ब.उ.शि.नं.	वर्ष शिर्षक	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	कूल बजेट रकम) रु. हजारमा)	ब. उ. शि. नं.	अञ्चल			कैफियत
					सांफेवगर नं.पा. बाबला १३	मैलेख गा.पा. ऋषिदह १ र २, शोडषा १	रामारोशन गा.पा. रामारोशन ५ र भाटकटिया ६	
					८०१०७११२	८०१०७३१८	८०१०७३१९	
२६३३२		१. चरनक्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार कार्य १ (#3.2.5.2)	६३९		१,९१८		१,२७९	
		२. गन्नासुधार व्यवस्थापन, विकास कार्य १ (#3.3.3.2)	१,१८७		३,५६१		२,३७४	
		३. खोलाकिनार तथा फिल्टरिंग ड्याम मर्मत सभार तथा निर्माण कार्य १	१८९		५६८		३७९	
		- Bio-engineering plans to stabilize river banks (#3.3.3.3)	४७		१४२		९५	
		- Construct filtering dams (#.3.3.3.4)	१४२		४२६		२८४	
		४. पोखरी संरक्षण तथा वर्षातको पानी सक्लन र संरक्षण कार्य १	६३		१८८		१२५	
		- Construct water conservation ponds (#3.3.3.5)	३९		११७		७८	
		- Construct community rainwater harvesting devices (#3.3.3.6)	२४		७१		४७	
		कूल बजेट रकम (रु. हजारमा)	२,०७८		६,२३५		४,१५७	

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको परिमाण		सम्पूर्ण कार्यमध्ये गत आ.व. सम्पन्नको परिमाण		२०७७/०७८ आ. व. को						कैफियत									
				लात	भार	प्रतिमाण	प्रतिशत	प्रथम त्रैमासिक		दोश्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक											
				५	६	७	८	भार	वेट	भार	वेट	भार	वेट		भार	वेट							
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
५.५ दोसखा जिल्लालाई Eba II आयोजना दस्तावेज अनुसारका क्रियाकलापहरू -जोखिम तथा अनुकुलन, पारिस्थितिकिय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्यक्रम संचालन लागि शशर्त अनुदान।	६.१.२.२१८																						
२. जिरी न.पा. ५।		८११०३१०५																					
क. चरन क्षेत्र ब्यवस्थापन र विस्तार			वडा/वटा																				
ख गद्दा सशर विकास कार्य।			वडा/वटा																				
ग खोला किनार तथा फिल्ट्रीङ इयाम मसत सम्भार तथा निर्माण कार्य।			वडा/वटा																				
घ पोखरी संरक्षण तथा वर्षतको पानी संकलन र संरक्षण कार्य।			वडा/वटा																				
ख चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा																							
कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+ख)																							
कुल जम्मा खर्च																							

आयोजना प्रमुख:-
मिति:-

विभागीय प्रमुख:-
मिति:-

प्रमाणित गर्ने:-
मिति:-

नोट:-

- खण्ड (अ) पूँजीगत खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने प्रकृतिका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरूलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ।
- सहल २ मा आयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुल्य क्रियाकलापहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ। तर उपभोग र कार्यालय संचालन खर्च (प्रशासनिक) को हकमा क्रियाकलाप नदेखाई एकमुष्ट बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ।
- चालु अनुदान शिर्षकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिर्षकबाट गरिने कार्यक्रमहरू उल्लेख गर्नु पर्दछ।

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको परिमाण		सम्पूर्ण कार्यमध्ये गत आ.व. सम्पन्नको परिमाण		२०७७/०७८ आ. व. को						कैफियत										
				लागत	भार	प्रतिफल	खर्च	वार्षिक लाग्य	प्रथम त्रैमासिक	दोश्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	वार्ड	वार्ड		वार्ड									
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२		
५.५	दोसखा जिल्लालाई Eba II आयोजना दस्तावेज अनुसारका क्रियाकलापहरू -जोखिम तथा अनुकुलन, पारिस्थितिकिय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्यक्रम संचालन लागि शर्त अनुदान ।	६.२.२१६																						
१.	भिम्श्वर न.पा. १, लाकरीडाँडा ।	८१०३०६																						
क	चरन क्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार कार्य ।		वडा/वटा						१	३०.८	६३९		१	३०.८	६३९		०	०.०	०	०.०	०	०.०	०	नगर अनुदान
ख	गढा सुशर विकास कार्य ।		वडा/वटा						१	४७१	११८७		१	४७१	११८७		०	०.०	०	०.०	०	०.०	०	नगर अनुदान
ग	खोला किनार तथा फिल्ट्रीङ इयाम मसत सम्भार तथा निर्माण कार्य ।		वडा/वटा						१	९१	१८९		१	९१	१८९		०	०.०	०	०.०	०	०.०	०	नगर अनुदान
घ	पोखरी संरक्षण तथा वर्षतको पानी संकलन र संरक्षण कार्य ।		वडा/वटा						१	३.०	६३		१	३.०	६३		०	०.०	०	०.०	०	०.०	०	नगर अनुदान
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा									१०००	२०५८			१०००	२०५८		०.०	०	०.०	०	०.०	०		
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+ख)									१००	२०५८			१००	२०५८		०	०	०	०	०	०	०	
	कुल जम्मा खर्च										२०७६				२०७६					०			०	

आयोजना प्रमुख:-
मिति:-

विभागीय प्रमुख:-
मिति:-

प्रमाणित गर्ने:-
मिति:-

नोट:-

- खण्ड (अ) पूँजीगत खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने प्रकृतिका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरूलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ ।
- महल २ मा आयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुल्य क्रियाकलापहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ । तर उपभोग र कार्यालय संचालन खर्च (प्रशासनिक) को हकमा क्रियाकलाप नदेखाई एकमुष्ट बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
- चालु अनुदान शिर्षकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिर्षकबाट गरिने कार्यक्रमहरू उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको परिमाण		सम्पूर्ण कार्यमध्ये गत आ.व. सम्पन्नको परिमाण		२०७७/०७८ आ. व. को						कैफियत									
				लात	भार	भार	प्रतिशत	प्रथम त्रैमासिक		दोश्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक											
				५	६	७	८	भार	वट्टे	भार	वट्टे	भार	वट्टे		भार	वट्टे							
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
५.५	दोसखा जिल्लालाई Eba II आयोजना दस्तावेज अनुसारका क्रियाकलापहरू -जोखिम तथा अनुकुलन, पारिस्थितिकिय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्यक्रम संचालन लागि शशत अनुदान ।	६,२२११८																					
४.	कालिचोक गा.पा ५ र ६, लापिलागा र गुडुगा ।	८००३३४																					
क	चन क्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार कार्य ।		वडा/वडा							२	३०.८	१९७९	१	१५.४	६३९	१	१५.४	६३९	०	०.०	०	०.०	०
ख	गढा सशर विकास कार्य ।		वडा/वडा							२	४७१	२३७४	१	१५.४	११८७	१	१५.४	११८७	०	०.०	०	०.०	०
ग	खोला किनार तथा फिल्ट्रीङ इयाम मसत सम्भार तथा निर्माण कार्य ।		वडा/वडा							२	९१	३७९	१	४.६	१८९	१	४.६	१८९	०	०.०	०	०.०	०
घ	पोखरी संरक्षण तथा वर्षतको पानी संकलन र संरक्षण कार्य ।		वडा/वडा							२	३.०	११५	१	१.५	६३	१	१.५	६३	०	०.०	०	०.०	०
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा										१०००	४१२७		१००	२०७८		१००	२०७८		४००	२०७८		०.०
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+ख)										१००	४१२७		१००	२०७८		१००	२०७८		४००	२०७८		०
	कुल जम्मा खर्च											४१२७			२०७८								०

आयोजना प्रमुख:-
मिति:-

विभागीय प्रमुख:-
मिति:-

प्रमाणित गर्ने:-
मिति:-

नोट:-

- खण्ड (अ) पूँजीगत खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने प्रकृतिका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरूलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ ।
- महल २ मा आयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ । तर उपभोग र कार्यालय संचालन खर्च (प्रशासनिक) को हकमा क्रियाकलाप नदेखाई एकमुष्ट बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
- चालु अनुदान शिर्षकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिर्षकबाट गरिने कार्यक्रमहरू उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

३.४ : गौरीशंकर गाँउपालिका मार्फत संचालन हुने आ व २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन

वार्षिक विकास कार्यक्रम

(बजेट तर्जुमासंग सम्बन्धित आ.का. नियमावली २०(१) बमोजिम फाराम)

१. आ. व. २०७७/०७८

२. बजेट उपशीर्षक नं.:-

३. मन्त्रालय:- वन तथा वातावरण मन्त्रालय

४. विभाग सभ्यो:-

५. कार्यक्रम आयोजनाको नाम:- Catalysing Ecosystem Restoration for Climate Resilient Natural Capital and Rural Livelihoods in Degraded Forests and Rangelands of Nepal (Eba II)

६. स्थान:- क जिल्ला: दोलखा

ख गा.पा./न.पा./वडा नं.: गौरीशंकर गा.पा. ८ खारे

७. आयोजनाको शुरु भएको मिति:- २०७५ साल

८. आयोजना पूरा हुने मिति:- २०७९ साल

९. आयोजना कार्यालय प्रमुखको नाम:- डा. महेश्वर ढकाल

संगोषित

रा.को.आ. (अम्) फा. नं. १

पाना नं. १

११. आयोजनाको कुल लागत: शुरुको

क) आन्तरिक: १) नेपाल सरकार:-

२) स्थानीय निकाय/संस्था:-

३) जनसहभागिता:-

ख) वैदेशिक: १) ऋण:-

२) अनुदान:-

१२. रात आ.व. सम्मको खर्च रु. (सोभै भुक्तानी र वस्तुगत समेत)

क) आन्तरिक: १) नेपाल सरकार:-

२) स्थानीय निकाय/संस्था:-

३) जनसहभागिता:-

ख) वैदेशिक: १) ऋण:-

२) अनुदान:-

Global Environment Facility-LDCF

(रकम रु. हजारमा)

क्र.सं	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको परिमाण लागत भार	सम्पूर्ण कार्यक्रमको रात आ.व. सम्मको परिमाण प्रगति हर्ष	२०७७/०७८ आ. व. को				क्रैषिण													
					वार्षिक लक्ष्य		प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक		तेस्रो चौमासिक											
					परिमाण	भार	वन्डेट	परिमाण	भार	वन्डेट	परिमाण	भार	वन्डेट									
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२

अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गत कार्यक्रमहरू :

१. मेसिनरी औजार (३११२२)

क पूँजीगत खर्चको जम्मा

आ) चालु खर्च अन्तर्गतको कार्यक्रमहरू :

५ शसर्त अनुदान (२६३३२)

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	आयोजनाको कूल क्रियाकलापको परिमाण		सम्पूर्ण कार्यमध्ये गत आ.व. सम्मको परिमाण		२०७७/०७८ आ. व. को		कैफियत													
				लागत	भार	प्रतिमाण	खर्च	प्रथम त्रैमासिक	दशमो त्रैमासिक	लेभो त्रैमासिक	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट						
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
५.५	दोलखा जिल्लालाई Eba II आयोजना दस्तावेज अनुसारका क्रियाकलापहरू -जोखिम तथा अनुकुलन, पारिस्थितिकिय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्यक्रम संचालन लागि शशत अनुदान।	६.२.२१५																					
३	गौरीशिकर गा.प. ८ - खारे।	८००३३५																					
क	चरन क्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार कार्य।		वडा/वटा						१	३०.८	६३९		१	३०.८	६३९		०	०.०	०	०.०	०	०.०	०
ख	गढा सशर विकास कार्य।		वडा/वटा						१	१८९	११८७		१	१८९	११८७		०	०.०	०	०.०	०	०.०	०
ग	खोला किनार तथा फिल्ट्रीड इयाम मसत सम्भार तथा निर्माण कार्य।		वडा/वटा						१	९१	१८९		१	९१	१८९		०	०.०	०	०.०	०	०.०	०
घ	पोखरी संरक्षण तथा वर्षातको पानी संकलन र संरक्षण कार्य।		वडा/वटा						१	३.०	६३		१	३.०	६३		०	०.०	०	०.०	०	०.०	०
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा									१००.०	२०५८			१००.०	२०५८								
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+ख)									१००	२०५८			१००	२०५८								
	कुल जम्मा खर्च									२०७५				२०७५						०			०

आयोजना प्रमुख:-
मिति:-

विभागीय प्रमुख:-
मिति:-

प्रमाणित गर्ने:-
मिति:-

नोट:-

- खण्ड (अ) पूँजीगत खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने प्रकृतिका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरूलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ।
- महल २ मा आयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ। तर उपभोग र कार्यालय संचालन खर्च (प्रशासनिक) को हकमा क्रियाकलाप नदेखाई एकमुष्ट बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ।
- चालु अनुदान शिर्षकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिर्षकबाट गरिने कार्यक्रमहरू उल्लेख गर्नु पर्दछ।

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	आयोजनाको कूल क्रियाकलापको परिमाण लागत		सम्पूर्ण कार्यमध्ये गत आ.व. सम्झौता परिमाण प्रगति		२०७७/०७८ आ. व. को						कैफियत										
				भार	लागत	भार	प्रगति	दशै	प्रथम त्रैमासिक		दशै त्रैमासिक		लेखी त्रैमासिक		बजेट									
									भार	लागत	भार	लागत				भार	लागत	भार	लागत					
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२		
५.५	दोलखा जिल्लालाई Eba II आयोजना दस्तावेज अनुसारका क्रियाकलापहरु -जोखिम तथा अनुकुलन, पारिस्थितिक्य प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्यक्रम संचालन लागि शर्त अनुदान ।	६.२२१५																						
५.	शैलगा गा.पा. ४, मागापौवा	८९९३३२०																						
क	चरन क्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार कार्य ।		वडा/वडा						१	३०.८	६३९		१	३०.८	६३९		०	०.०	०	०.०	०	०.०		नगर अनुदान
ख	गढा सुशर विकास कार्य ।		वडा/वडा						१	४७१	९९८७		१	४७१	९९८७		०	०.०	०	०.०	०	०.०		नगर अनुदान
ग	खोला किनार तथा फिल्ट्रीङ इयाम मसत सम्भार तथा निर्माण कार्य ।		वडा/वडा						१	९१	९८९		१	९१	९८९		०	०.०	०	०.०	०	०.०		नगर अनुदान
घ	पोखरी संरक्षण तथा वर्षातको पानी संकलन र संरक्षण कार्य ।		वडा/वडा						१	३.०	६३		१	३.०	६३		०	०.०	०	०.०	०	०.०		नगर अनुदान
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा									९००.०	२०५८			९००.०	२०५८									
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+ख)									९००	२०५८			९००	२०५८									
	कूल जम्मा खर्च									२०७८				२०७८							०			

आयोजना प्रमुख:-
मिति:-

विभागीय प्रमुख:-
मिति:-

प्रमाणित गर्ने:-
मिति:-

नोट:-

- खण्ड (अ) पूर्वीगत खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने प्रकृतिका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरुलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ ।
- महल २ मा आयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरु उल्लेख गर्नु पर्नेछ । तर उपभोग र कार्यालय संचालन खर्च (प्रशासनिक) को हकमा क्रियाकलाप नदेखाई एकमुष्ट बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
- चालु अनुदान शिर्षकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिर्षकबाट गरिने कार्यक्रमहरु उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

३.६ : वनगाड कुपिण्डे नगरपालिका मार्फत संचालन हुने आ व २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन

रा.को.आ. (अम्) का. नं. १
पाना नं. १

संगोपित

वार्षिक विकास कार्यक्रम

(बजेट तर्जुमासंग सम्बन्धित आ.का. नियमावली २०(१) बमोजिम फाराम)

१. आ. व. २०७७/०७८

२. बजेट उपशीर्षक नं.:-

३. मन्त्रालय:- वन तथा वातावरण मन्त्रालय

४. विभाग सभ्यो:-

५. कार्यक्रम आयोजनाको नाम:- Catalysing Ecosystem Restoration for Climate Resilient Natural Capital and Rural Livelihoods in Degraded Forests and Rangelands of Nepal Eba II)

६. स्थान:- क) जिल्ला: सप्तरी

ख) गा.पा./न.पा./वडा नं.: वनगाड कुपिण्डे न.पा १,४,५,६ र ७, देवस्थाल, मुलखोला र चाजीहारी पिपल

७. आयोजनाको शुरु भएको मिति:- २०७५ साल

८. आयोजना पुरा हुने मिति:- २०७९ साल

९. आयोजना कार्यालय प्रमुखको नाम:- डा. महेश्वर ढकाल

११. आयोजनाको कुल लागत: शुरुको

क) आन्तरिक:- १) नेपाल सरकार:-

२) स्थानीय निकाय/संस्था:-

३) जनसहभागिता:-

ख) वैदेशिक:- १) ऋण:-

२) अनुदान:-

१२. रात आ.व. सम्मको खर्च रु. (सोभै भुक्तानी र वस्तुगत समेत)

क) आन्तरिक:- १) नेपाल सरकार:-

२) स्थानीय निकाय/संस्था:-

३) जनसहभागिता:-

ख) वैदेशिक:- १) ऋण:-

२) अनुदान:-

Global Environment Facility-LDCF

(रकम रु. हजारमा)

क्र.सं	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको परिमाण		सम्पूर्ण कार्यक्रमको रात आ.व. सम्मको परिमाण		वार्षिक लक्ष्य		प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक		तेस्रो चौमासिक		चौथो चौमासिक							
			एकाई	परिमाण	लागत	भार	परिमाण	भार	परिमाण	भार	वजेट	परिमाण	भार	वजेट	परिमाण	भार	वजेट					
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२

अ) पूर्वीगत खर्च अन्तर्गत कार्यक्रमहरू :

१. मेसिनरी औजार (३११२२)

क पूर्वीगत खर्चको जम्मा

आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू :

५ शसर्त अनुदान (२६३३२)

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिपक	अयोजनाको कुल क्रियाकलापको परिमाण	सम्पूर्ण कार्यमध्ये गत आ.व. सम्मको परिमाण		२०७७/०७८ आ. व. को						कैफियत										
				प्रतिमा	लागत	वार्षिक लक्ष्य		प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक			तेस्रो चौमासिक									
						भार	भार	भार	भार	भार	भार		भार	भार	भार	भार						
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
५.६	सन्धान जिल्लालाई Eba II अयोजना दस्तावेज अनुसारको क्रियाकलापहरू -चौखिम तथा अनुकुलन, पारिस्थितिकिय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्यक्रम संचालन लागि शशर्त अनुदान ।	६,२२,२१८																				
१.	दत्तगाड कुपण्डे न.पा १,४,५,६ र ७, देवस्थाल, मुलखोला र चाजीहारी पिपल	८१०६९१२	वडा/वडा																			
क	चरन क्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार कार्य ।		वडा/वडा																			
ख	गाढा संधार विकास कार्य ।		वडा/वडा																			
ग	खोला किनार तथा फिल्टरीइ डयाम मर्मत सम्भार तथा निर्माण कार्य ।		वडा/वडा																			
घ	पोखरी संरक्षण तथा वर्षातको पानी संकलन र संरक्षण कार्य ।		वडा/वडा																			
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा																					
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+घ)																					
	कुल जम्मा खर्च																					

अयोजना प्रमुख-

मित-

विभागीय प्रमुख-

मित-

प्रमाणित गर्ने-

मित-

नोट-

- खण्ड (अ) पूर्वीगत खर्च शिपकबाट संचालन हुने प्रकृतिका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिपकबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरूलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ ।
- महल २ मा अयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ । तर उपभोग र कार्यालय संचालन खर्च (पशासिक) को हकमा क्रियाकलाप नदेखाई एकमुष्ट बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
- चालु अनुदान शिपकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिपकबाट गरिने कार्यक्रमहरू उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको परिमाण		सम्पूर्ण कार्यमध्ये गत आ.व. सम्पन्नको परिमाण		२०७७/०७८ आ. व. को				कैफियत					
				लाभ	भार	प्रतिफल	खर्च	प्रथम चौमासिक बजेट	दोश्रो चौमासिक बजेट	तेस्रो चौमासिक बजेट	चौथो चौमासिक बजेट						
				४	५	६	७	१२	१४	१५	१६		१७	१९	२०	२१	२२
१	२		३	४	५	६	७	१२	१४	१५	१६	१७	१९	२०	२१	२२	
५.६	सत्यन जिल्लालाई Eba II आयोजना दस्तावेज अनुसारका क्रियाकलापहरू -जोखिम तथा अनुकुलन, पारिस्थितिकिय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्यक्रम संचालन लागि शर्त अनुदान ।	६,२२१९															
२.	कुमाख गा. पा. २ सुईकोट	८०१०६३३५															
क	चरन क्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार कार्य ।		वडा/वटा					२	३०.८	१२७९	१	१५.४	६३९	०	०.०	०	नगर अनुदान
ख	गढा सशर विकास कार्य ।		वडा/वटा					२	४७१	२३७४	१	२८.६	११८७	०	०.०	०	नगर अनुदान
ग	खोला किनार तथा फिल्ट्रीङ इयाम मसत सम्भार तथा निर्माण कार्य ।		वडा/वटा					२	९१	३७९	१	४.६	१८९	०	०.०	०	नगर अनुदान
घ	पोखरी संरक्षण तथा वर्षातको पानी संकलन र संरक्षण कार्य ।		वडा/वटा					२	३०	१२४	१	१५	६३	०	०.०	०	नगर अनुदान
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा								१००.०	४१२७		४०.०	२०७८		२०.७८		
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+ख)								१००	४१२७		४०	२०७८		२०	७८	
	कुल जम्मा खर्च									४१२७			२०७८			०	

आयोजना प्रमुख:-
मिति:-

विभागीय प्रमुख:-
मिति:-

प्रमाणित गर्ने:-
मिति:-

नोट:-

- खण्ड (अ) पूर्वीगत खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने पकृतिका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरूलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ ।
- महल २ मा आयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ । तर उपभोग र कार्यालय संचालन खर्च (प्रशासनिक) को हकमा क्रियाकलाप नरेखाई एकमुष्ट बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
- चालु अनुदान शिर्षकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिर्षकबाट गरिने कार्यक्रमहरू उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	आयोजनाको कूल क्रियाकलापको		सम्पूर्ण कार्यमध्ये		२०७७/०७८ आ. व. को															
				परिमाणु	लागत	गत आ.व. सम्पन्नको	परिमाणु	प्रमाण	प्रथम त्रैमासिक	दोश्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	कैफियत											
				भार	भार	परिमाणु	खर्च	भार	बेटे	भार	बेटे	भार	बेटे	भार	बेटे								
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
५.४	अछाम जिल्लालाई Eba II आयोजना दस्तावेज अनुसारका क्रियाकलापहरू -जोखिम तथा अनुकुलन, पारिस्थितिकिय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्यक्रम संचालन लागि शशर्त अनुदान ।	६.३२१९८																					
१.	साँफेबगर न.पा. १२ बाबला	८१०७११२																					
क	चरन क्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार कार्य ।		बडा/बटा										१	३०.८	६३९			०	०.०	०	०.०	०	०.०
ख	गढा सशर विकास कार्य ।		बडा/बटा										१	४७१	११८७			०	०.०	०	०.०	०	०.०
ग	खोला किनार तथा फिल्ट्रीङ ड्याम मसत सम्भार तथा निर्माण कार्य ।		बडा/बटा										१	९१	१८९			०	०.०	०	०.०	०	०.०
घ	पोखरी संरक्षण तथा वर्षातको पानी संकलन र संरक्षण कार्य ।		बडा/बटा										१	३.०	६३			०	०.०	०	०.०	०	०.०
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा												१००.०	२०७८				०.०	०	०.०	०	०.०	
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+ख)												१००	२०७८				०	०	०	०.०	०	०.०
	कुल जम्मा खर्च																						०

आयोजना प्रमुख:-
मिति:-

विभागीय प्रमुख:-
मिति:-

प्रमाणित गर्ने:-
मिति:-

नोट:-

- खण्ड (अ) पूर्वीगत खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने पकृतीका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरूलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ ।
- महल २ मा आयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ । तर उपभोग र कार्यालय संचालन खर्च (प्रशासनिक) को हकमा क्रियाकलाप नदेखाई एकमुष्ट बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
- चालु अनुदान शिर्षकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिर्षकबाट गरिने कार्यक्रमहरू उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको परिमाण		सम्पूर्ण कार्यमध्ये गत आ.व. सम्मको परिमाण		२०७७/०७८ आ. व. को				कैफियत	
			लात	भार	भार	खर्च	वार्षिक लक्ष्य	प्रथम त्रैमासिक	दश्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक		
		एकाई					भार	खर्च	भार	खर्च	भार	खर्च
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
५.४	अछाम जिल्लालाई Eba II आयोजना दस्तावेज अनुसारका क्रियाकलापहरू -जोखिम तथा अनुकुलन, पारिस्थितिकिय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्यक्रम संचालन लागि शर्त अनुदान ।	६,२२१९										
३.	मेलेख गा.पा. १,२ र ६, ऋषिदेहर शोडगा	८१०७३६										
क	चन क्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार कार्य ।	वडा/वटा										
ख	गढा सशर विकास कार्य ।	वडा/वटा										
ग	खोला किनार तथा फिल्टरीड्ड ड्र्याम मसत सम्भार तथा निर्माण कार्य ।	वडा/वटा										
घ	पोखरी संरक्षण तथा वर्षातको पानी संकलन र संरक्षण कार्य ।	वडा/वटा										
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा											
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+ख)											
	कुल जम्मा खर्च											

आयोजना प्रमुख:-

मिति:-

नोट:-

१. खण्ड (अ) पूर्वीगत खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने पकृतिका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरूलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

२. महल २ मा आयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ । तर उपभोग र कार्यालय संचालन खर्च (प्रशासनिक) को हकमा क्रियाकलाप नरेखाई एकमुष्ट बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

३. चालु अनुदान शिर्षकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिर्षकबाट गरिने कार्यक्रमहरू उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

विभागीय प्रमुख:-

मिति:-

प्रमाणित गर्ने:-

मिति:-

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	एकाई	अयोजनाको कुल क्रियाकलापको		सम्पूर्ण कार्यमध्ये		२०७७/०७८ आ. व. को						कैफियत									
				परिमाणु	लागत	भाग	गत आ.व. सम्मको	वार्षिक लक्ष्य		प्रथम चौमासिक		दश्रो चौमासिक			तेस्रो चौमासिक								
								परिमाणु	भा	परिमाणु	भा	बजेट	परिमाणु		भा	बजेट	परिमाणु	भा	बजेट	परिमाणु	भा	बजेट	
१	२		३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
५.४	अद्यम जिल्लालाई Eba II	६.२.२१८																					
	अयोजना दस्तावेज अनुसारका क्रियाकलापहरु -जोखिम तथा अनुकुलन, पारिस्थितिकय प्रणालीमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्यक्रम संचालन लागि शशर्त अनुदान ।																						
२.	रामारोशन गा.पा. ५ र ६ भाटकटिया र रामारोशन	८००७३११																					
क	चरन क्षेत्र व्यवस्थापन र विस्तार कार्य ।		वडा/वटा																				
ख	गढा संधार विकास कार्य ।		वडा/वटा																				
ग	खोला किनार तथा फिल्ट्रीइ ड्रयाम मर्मत सम्भार तथा निर्माण कार्य ।		वडा/वटा																				
घ	पोखरी संरक्षण तथा वर्षातको पानी संकलन र संरक्षण कार्य ।		वडा/वटा																				
ख	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा																						
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+घ)																						
	कुल जम्मा खर्च																						

आयोजना प्रमुख-
मिति-

विभागीय प्रमुख-
मिति-

प्रमाणित गर्ने-
मिति-

नोट-

- खण्ड (अ) पूर्वीगत खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने प्रकृतिका र खण्ड (आ) मा चालु खर्च शिर्षकबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरुलाई उल्लेख गर्नु पर्दछ ।
- महल २ मा आयोजना वा कार्यक्रमको मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरु उल्लेख गर्नु पर्नेछ । तर उपभोग र कार्यालय संचालन खर्च (पशासनिक) को हकमा क्रियाकलाप नदेखाई एकमुष्ट बजेट मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
- चालु अनुदान शिर्षकको कार्यक्रम खर्च तर्फको सेवा तथा उत्पादन खर्च शिर्षकबाट गरिने कार्यक्रमहरु उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

अनुसूचि ४

EbA II कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि स्वीकृत पत्र

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

योजना, अनुगमन तथा समन्वय महाशाखा
(कार्यक्रम तथा योजना शाखा)

एजोटरमा पत्र संख्या गिति उल्लेखित हुन अपेक्षित छ ।

EX: पो. ब. नं. : ३९८७
सिंहदरवार, काठमाण्डौ

पत्र संख्या :- ०६६/०६८
चलानी नं. :- ६९
प्राप्त पत्र संख्या र गिति :-

मिति: २०७७।०४।३०

विषय: EbA II कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि स्वीकृत सम्बन्धमा ।

श्री वन तथा वातावरण मन्त्रालय,
(जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन महाशाखा)
सिंहदरवार, काठमाण्डौ ।

प्रस्तुत विषयमा ताहाँ महाशाखाबाट पेश हुन आएको "पारिस्थितिकीय प्रणाली पुर्नस्थापना मार्फत जलवायु अनुकूलित प्राकृतिक पूँजी तथा ग्रामीण जीविकोपार्जनका लागि पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन आयोजना-दोस्रो कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७ (Catalyzing Ecosystem Restoration for Climate Resilient Natural Capital and Rural Livelihoods in Degraded Forests and Rangelands of Nepal- EbA II Working Procedure, 2020)" वन तथा वातावरण मन्त्रालय (मा. मन्त्रीस्तर) को मिति २०७७।०४।२७ निर्णय अनुसार स्वीकृत भएकोले आवश्यक कार्यार्थ ताहाँ पठाईएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

(राजु गुरुङ्ग)
२०७७।०४।३०

सहायक भू संरक्षण अधिकृत

फोन नं.: - ८२९१७०३, ८२९१७३७, ८२९१५२५, ८२९१८६८ फ्याक्स नं.: - ८२९१८६८

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन महाशाखा

सिंहदरवार, काठमाडौं

फोन नं.: +977 1 4200090, 977 1 4211996

इमेल: mo.cc@mofe.gov.np, वेबसाइट: www.mofe.gov.np

पारिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित अनुकूलन आयोजना (EbA II)

आयोजना व्यवस्थापन इकाई

बबरमहल, काठमाडौं

फोन नं.: +977 1 4221455

